

PROGRAM BEZPOŚREDNICH PRZELOTÓW CZARTEROWYCH

DO POLSKI NA SEZON 1991

NOWOCZESNYMI SAMOLOTAMI BOEING 767
POLSKICH LINII LOTNICZYCH LOT

POLISH AIRLINES

TORONTO—WARSZAWA	Ceny w obie strony	
	Dorośli	Dzieci (2-11)
STYCZEŃ 07, 14, 21, 28	899	649
LUTY 04, 11, 18, 25,	899	649
MARZEC 04, 11, 18, 20	949	719
MARZEC 25, 27	979	739
KWIECIEŃ 03, 07, 10, 14, 17, 21, 24, 28	949	719
MAJ 01, 05, 08,	949	719
MAJ 12, 15, 19, 22, 26, 29	1099	779
CZERWIEC 02, 05, 09, 12	1049	779
CZERWIEC 16, 19	1099	829
CZERWIEC 23, 26, 30	1199	849
LIPIEC 03, 07, 10, 14	1199	849
LIPIEC 17, 21, 24, 28, 31	1149	829
SIERPIEŃ 04, 07, 11, 14, 18, 21, 25, 28	1099	779
WRZESIEŃ 01, 04, 08, 11, 15, 18, 22, 25, 29	999	719
PAŹDZIERNIK 02, 06, 09, 13, 16, 20, 23, 27, 30	949	719
LISTOPAD 03, 06, 10, 13, 17, 20, 24, 27	899	649
GRUDZIEŃ 01, 04	899	649
GRUDZIEŃ 08, 11, 15	999	749
GRUDZIEŃ 18, 22	1099	769
STYCZEŃ 05, 08, 12, 15, 19, 22, 26, (1992)	899	649

WARSZAWA—TORONTO (Dowolne Daty Powrotu)

STYCZEŃ 07, 14, 21, 28
LUTY 04, 11, 18, 25,
MARZEC 04, 11, 18, 20, 25, 27
KWIECIEŃ 03, 07, 10, 14, 17, 21, 24, 28
MAJ 01, 05, 08, 12, 15, 19, 22, 26, 29
CZERWIEC 02, 05, 09, 12, 16, 19, 23, 26, 30
LIPIEC 03, 07, 10, 14, 17, 21, 24, 28, 31
SIERPIEŃ 04, 07, 11, 14, 18, 21, 25, 28
WRZESIEŃ 01, 04, 08, 11, 15, 18, 22, 25, 29
PAŹDZIERNIK 02, 06, 09, 13, 16, 20, 23, 27, 30
LISTOPAD 03, 06, 10, 13, 17, 20, 24, 27
GRUDZIEŃ 01, 04, 11, 15, 18, 22
STYCZEŃ 05, 08, 12, 15, 19, 22, 26, (1992)

Uwaga! Prosimy pamiętać, że dzieci poniżej 6 lat mogą podróżować tylko w towarzystwie osoby dorosłej.

Dziecko poniżej 2 lat (INF) podróżujące z jednym z rodziców nie podlega żadnej opłacie. Nie może jednak zajmować osobnego miejsca i mieć bagaż.

WARSZAWA—TORONTO—WARSZAWA

Czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień
Dorośli \$1050 Dzieci \$682 INF \$105

Pozostałe miesiące
Dorośli \$900 Dzieci \$585 INF \$90

Uwaga, wszystkie przedpłaty podlegają podatkowi w wysokości 1% płatnemu w Polsce.

Dodatkowe Koszty

Podatek lotniskowy \$40.00
Ubezpieczenie biletu \$30.00

Lic. No. 2486503

Pekao Travel już dzisiaj czeka na Twoją rezerwację.
Poleć z nami i skorzystaj z wysokiej klasy serwisu pokładowego.

WARUNKI DOKONANIA REZERWACJI:

Zadek w wysokości \$100.00 plus koszty ubezpieczenia biletu na wypadek choroby musi wpłynąć do Pekao przed upływem 7 dni od zrobienia rezerwacji. Pozostała należność musi wpłynąć do Pekao nie później niż na 21 dni przed datą odlotu.

Prosimy zwrócić uwagę, że zarówno zadek jak i pozostała należność jest niezwracalna.

Dozwolona ilość bagażu: 64 kilogramy (dwie sztuki) plus podręczny.

Subject to NTA and Government approval.

Uwaga! Ważny paszport i wiza są wymagane do przekroczenia granicy. Osoby podróżujące na paszportach innych niż kanadyjskie muszą posiadać dokumenty pozwalające na wjazd z powrotem do Kanady.

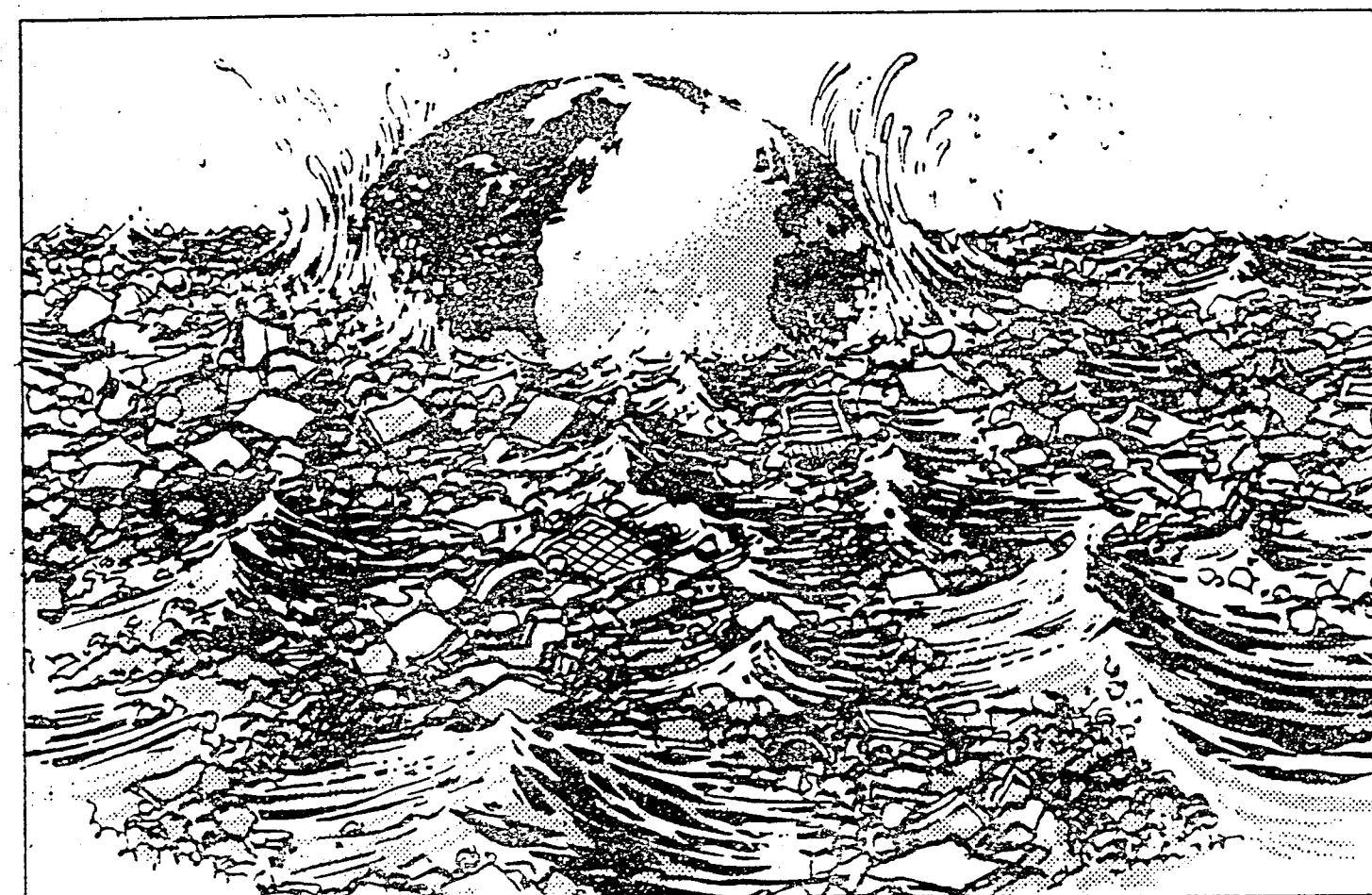
PEKAO TRADING COMPANY (CANADA) LTD.
PEKAO INTERNATIONAL TRAVEL AND TOURS
1610 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
Tel: (416) 588-1988

NO. 166 • FEBRUARY 7, 1991

\$ 1.75 (\$ 1.64 + 11 CENTS GST)

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

- SOWIECI POMAGAJĄ IRAKOWI
- HUSSEIN ROZKAZAŁ UDERZYĆ CHEMIĄ
- POLONIJNY BIZNES RUSZA W POLSCE
- JAK ZDOBYĆ

ANTYRAKOWY PREPARAT TOLPY

PRAGNIEMY...

Zrobić dla Ciebie
dużo więcej w przyszłości.

PROPONUJEMY...

RRSP dobra inwestycja; korzyść podatkowa;
ubezpieczenie wkładów; spokojna
przyszłość; termin za 1990 rok – 1 marca 1991.

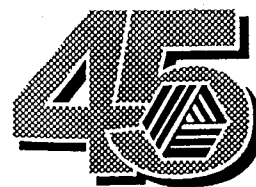
RRIF/60+ możliwości inwestycyjne
i dodatkowy dochód dla emerytów;
wyższe odsetki od wkładów i dodatkowe
udogodnienia dla osób w wieku powyżej 60 lat.

OHOSP fundusz na zakup pierwszego własnego
domu i oszczędność na podatkach.

WSZELKIE INFORMACJE: telefon (416) 537-2181

ST. STANISLAUS - ST. CASIMIR'S POLISH PARISHES
CREDIT UNION LIMITED
220 RONCESVALLES AVE.

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

ECHO schodzi do druku w
środe przed południem.
Ukazuje się w sklepach w środe
lub w czwartek.
Dostarczane na pocztę po se-
lekcji w czwartek.
Numer zamykany jest we
wtorek o godz. 5 po poł.

WYDAWCY:

Grażyna
i Zbigniew
FARMUS
Redaktor
naczelny:
Grażyna
Farmus

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus
Leszek Szaruga
(Niemcy)
Karolina Jankowska

Hania Sokolska
Joanna Schetyńska
dr Krzysztof Ostaszewski
(USA)

dr Lidia Dobosz
Halina Baranowska
Ewa Rewkowska
Elżbieta Wojska
Janusz Pietrus

- Świat, Kanada, Polska
- Z dystansu

- Czytane między...
Lektury nieobojętne
- Emigracja
- Widziane z kanapy
- Pokochać kapitalizm

- Zdrowie
- Życie nie umierać
- Echo poleca, brydż
- Polak nie zginie
- Film

WSPÓŁPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska), Jan Rulewski (Polska),
Ryszard Łada (Polska), Andrzej Kobos,
Andrzej Stawicki, Nina Geysztor-Zawirska,
Maciej Kurowski (Polska), Wacław Liebert,
Adam Tomaszewski, Iwona Majewska, A. Nike Mineyko,
Wojciech Wojnarowicz, Jerzy Zieleniewski (ZSSR),
Krystyna Niepokólczycka-Weber (Austria, Eur.Zach.),
Kazimierz Wodźniński (Egipt, Bliski Wschód),
Kazuko Osumi (Japonia, Daleki Wschód),
Jerzy Skoryna (Meksyk, Ameryka Łacińska),
Marek Janik (RPA, Afryka) Stanisław Dubiski
Typesetting: Olimpia Orlewicz
Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż
Druk: Związkowiec, okładka: Futura Graphics

UWAGA NOWO PRZYBYLI!

W Nowym Roku ECHO oferować będzie nadal
bezpłatnie na zagospodarowanie
trzymiesięczną prenumeratę.
Zgłoszenia przyjmujemy wyłącznie listownie.
Proszę podać imię, nazwisko, adres wraz z
kodem pocztowym i czas pobytu w Kanadzie.
Okres oczekiwania na bezpłatną prenumeratę
wynosi obecnie do 2 miesięcy.

KALENDARZYK ECHA

7 lutego, CZWARTEK

Koleta, Romeo, Romuald, Ryszard i Teodor
8 lutego, PIĄTEK

Elfryda, Gniewomir, Gorzysław, Hieronim,
Honorata, Jan, Piotr i Zaklina

9 lutego, SOBOTA

Apolonia, Cyryl, Eryka, Marian, Nikifor,
Rajmold i Sabin

10 lutego, NIEDZIELA

Elwira, Jacek, Jacenty, Scholastyka i Tomil

11 lutego, PONIEDZIAŁEK

Bernadetta, Dezydery, Łazarz, Lucjan, Lucjusz,
Maria, Olgierd i Świętochna

12 lutego, WTOREK

Benedykt, Damian, Eulalia, Liwla, Modest, Nora,
Radziwim i Saturnin

13 lutego, ŚRODA

Arletta, Gilbert, Grzegorz, Jordan, Julian,
Katarzyna, Lesław, Linda, Stefan, Swetlana

ADRES

51A Thistle Down Blvd., Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada

POCZTOWY:

TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046

ADVERTISEMENTS:

\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. - 1 1/2 inch.
\$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$150.00, 2 col. - 3 inches \$290.00, photo extra \$5.00.
Full page special rate \$200.00, half page \$130.00, back cover \$450.00, in. cover \$250.
Add 7% GST to all prices.

GST

R120882998

SUBSCRIPTION

PRENUMERATA:

Półroczna \$32 + 7% GST \$2.24 = \$34.24, roczna \$56 + 7% GST \$3.92 = \$59.92,
dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów.
Zagraniczna półroczna \$35 US, roczna \$60 US, lotnicza 100% więcej.
Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek.
Second Class Registration Number 7631 Postage Paid At Toronto

IRAK WYŁAMAŁ SIĘ Z JALTY

JANUSZ NIEMCZYK

W 1944 roku w Jalcie doszło do spotkania przywódców trzech mocarstw, na którym omawiano politykę w stosunku do Niemiec i Japonii, a także terytoriów wyzwolonych spod ich okupacji.

Franklin Roosevelt prezydent Stanów Zjednoczonych wyraził się, iż uzgodnienia tej konferencji winny zapewnić światu pokój przez najbliższe 50 lat.

W Poczdamie czwartym sygnatariuszem porozumienia w sprawie podziału Niemiec, obok USA, Wielkiej Brytanii i ZSSR, została Francja.

Dokonując podziału świata po podpisaniu układu w Poczdamie można by wyróżnić trzy grupy. W pierwszej miałbyśmy cztery wielkie mocarstwa. W grupie drugiej znalazłyby się Japonia i Niemcy. W trzeciej grupie miałbyśmy resztę państw świata. Państwa większe i mniejsze, których część powstała lub odzyskała niepodległość po II wojnie światowej. Wkrótce po zakończeniu wojny trzecia grupa państw była miejscem ścierania się interesów między ZSSR i pozostałą trójką wielkich mocarstw.

Doktryna Trumana z 1947 r. mówiła, iż USA "będą popierać wolnych ludzi, którzy opierają się pokusom ujarznienia ich przez zbrojne mniejszości lub siły z zewnątrz", stanowiła bazę dla kolejnych przywódców USA, Wielkiej Brytanii i Francji, liczących na stopniowe osłabienie siły oddziaływania ideologii komunistycznej. Materialnie miało się to wyrazić poprzez ekonomiczne, a następnie i militarnie osłabienie znaczenia ZSSR.

Zrządzeniem losu ZSSR zaczął okazywać oznaki słabości w piątej ostatniej dekadzie owych 50 lat Roosevelta.

Dzisiaj możemy powiedzieć, iż udało się światu uniknąć dwóch rzeczy. Wielkie mocarstwa uniknęły

ostatecznej konfrontacji w postaci III wojny światowej. Nie pozwolono także by Niemcy i Japonia ponoszące winę za rozpoczęcie II wojny światowej, odzyskały pozycję mocarstw politycznych i militarnych.

Postęp ekonomiczny i naukowo-techniczny spowodował, iż nie udało się wielkim mocarstwom powstrzymanie rozprzestrzeniania się broni masowego rażenia w trzeciej grupie krajów. Ścieranie się interesów mocarstw na obszarze tej grupy krajów spowodowało popieranie lub ustanowienie różnych form dyktatur. Tak stało się w przypadku Chin, które po 1949 roku pozostały pod wpływem dyktatury komunistycznej na terenie Chin kontynentalnych i Tajwanu pozostającego pod dyktaturą Chiang Kai-sheka do 1978 roku.

Podobnie stało się z Koreą.

Dyktatura komunistyczna w Wietnamie Północnym była na tyle silna, iż doprowadziła do wchłonięcia Wietnamu Południowego w 1976 roku i następnie uzależnienia politycznego Kambodży i Laosu.

Rewolucja na Kubie doprowadziła do ustanowienia dyktatury Fidela Castro. Kuba wielokrotnie brała udział w różnych konfliktach. Począwszy od wysłania Che-Guevary do Boliwii, militarny udział w przewrocie na Grenadzie i Angoli i szeregu innych krajach Afryki, aż po stały udział doradców w Nikaragui.

Kraje Bliskiego Wschodu i Afryki pozostawały pod mieszanymi wpływami wielkich mocarstw. W wielu z tych krajów panują rządy bez opozycji, lub z opozycją będącą w podziemi. Posiadanie łatwego źródła dopływu środków finansowych ze sprzedaży ropy naftowej w krajach arabskich, spowodowało, iż szereg z nich stało się militarnymi potęgami.

Niedawny minister spraw zagranicznych ZSSR - Szewarnadze

powiedział w jednym z wywiadów, iż uzbrojenie Iraku było wynikiem sprzecznych interesów wielkich mocarstw. Stwierdzenie to było smutnym przyznaniem prawdy, iż bezpośredni i pośredni wasale wyłączyli się spod opieki ich dawnych protektorów i stali się niebezpieczni nie tylko w skali regionu.

Zajęcie Kuwejtu przez Irak nastąpiło w czasie kiedy Związek Sowiecki ma nieustabilizowaną sytuację wewnętrzną. Jako pojedynczy kraj jest on największym posiadaczem zasobów ropy naftowej.

Irak i Kuwejt posiadają po 11% światowych zasobów tego nośnika energii. W przypadku zakłóceń z wydobyciem lub eksportem ropy naftowej przez ZSSR, zasoby Iraku i Kuwejtu nabierają istotnego znaczenia. Nabierają faktycznie strategicznego znaczenia, jeśli się weźmie pod uwagę, że reakcje dyktatur Iranu i Libii nie są kierowane racjonalnymi przesłankami. Kraje te mogą mieć wystarczającą siłę, by wpływać na sytuację polityczną na naszym globie. Ograniczając wydobycie, lub wpływając na cenę ropy mogą dowolnie destabilizować gospodarkę światową.

Obrona Kuwejtu przez rządy USA, Wielkiej Brytanii i Francji jest nie tylko reakcją na agresję, jest także próbą utrzymania w mocy układów z Jalty i Poczdamu.

Niedopuszczenie, jak dotychczas, do bezpośredniego militarnego zaangażowania Niemiec i Japonii w konflikcie, jest obroną tego porządku politycznego, który uchronił świat przed katastrofą III wojny światowej. Udział jednego z tych krajów w wojnie z Irakiem byłby rozgrzeszeniem w wymiarze historycznym i politycznym za winę spowo-

dowania II wojny światowej.

Środki masowego przekazu na Zachodzie nie stworzyły jednoznacznie ujemnego obrazu agresji dokonanej przez Husseina w kontekście zamachu na pokój na świecie, lub przynajmniej w kontekście złamania panującego porządku politycznego. Sprzyja to powstawaniu masowych protestów na rzecz pokoju. Szczególnie nasilenie manifestacji miało miejsce w Niemczech.

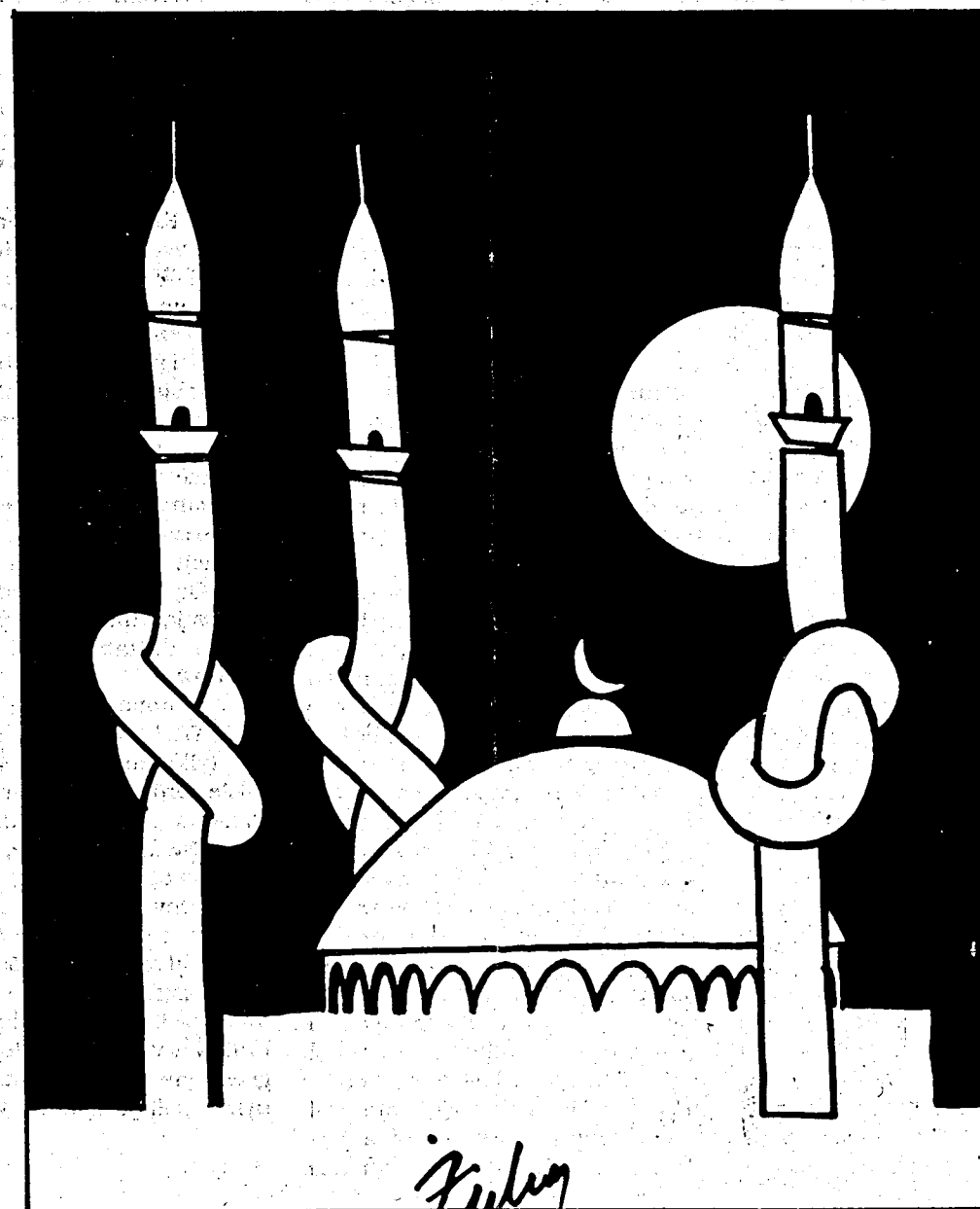
Także rząd Japonii wzbrania się przed ponoszeniem finansowych kosztów wojny, tłumacząc to postawą swej opozycji w parlamencie. Nie jest to chyba faktyczny lub jedyny powód, jeśli się weźmie pod

uwagę, że Japonia jest największym odbiorcą ropy naftowej z rejonu Zatoki Perskiej. Podtekstem uczciwych, neutralnie pokojowych manifestacji na terenie Niemiec i polityki Japonii jest roszczenie o równouprawnienie polityczne. To zaś musi w konsekwencji spowodować równouprawnienie militarne w stosunku do wielkich mocarstw.

Trzeba sobie wyobrazić co znaczyłoby owo równouprawnienie Republiki Federalnej Niemiec jeszcze rok lub dwa lata temu. Należałoby włączyć w udział zadłużonej Polski w spotkaniu na szczycie wielkiej czwórki, decydującym o zjednoczeniu Niemiec. W konferencji decydu-

jącej o bezpieczeństwie także granic Polski.

Szacunek dla rządów USA, Wielkiej Brytanii i Francji za zaangażowanie się w wojnie z Irakiem polega więc na tym, iż moralne, fizyczne i finansowe odium kosztów jej prowadzenia zdecydowały się one przyjąć głównie na siebie. Jest to dla tych państw rozwiązanie kosztowne. Obniżenie jednak jego kosztów poprzez dopuszczenie do bezpośredniego militarnego udziału w wojnie Niemiec lub Japonii, mocarstw ekonomicznych, byłoby aktem przyspieszającym ustanowienie dwóch nowych mocarstw politycznych. Byłoby wprowadzeniem nowej niewiado-

ŚWIAT

• O wojnie z Irakiem piszemy obszernie na innych stronach.

• Prezydent Gorbaczow wyznaczył delegację, które udadzą się na Litwę, Łotwę i Estonię, aby prowadzić rokowania z miejscowymi władzami. Ogłoszony w tej sprawie dekret prezydencki nie podaje terminu rozmów.

• Przewodniczący Rady Narodowości parlamentu ZSSR oraz członek Rady Federacji (organu doradczego Gorbaczowa, składającego się z przywódców republik związkowych i przedstawicieli Rady Najwyższej ZSSR) Rafik Niszanow powiedział, że parlamenty republik nadbałtyckich powinny niezwłocznie zawiesić deklaracje niepodległości oraz rozważyć anulowanie aktów prawnych sprzecznych z konstytucją ZSSR. Rada Federacji opublikowała komunikat, w którym stwierdza, że "kryzys w republikach nadbałtyckich może być rozwiązany tylko w drodze cierpliwych negocjacji i przy założeniu, że wszystkie strony wykażą dobrą wolę".

• Sceptycznie ustosunkował się do dekretu prezydenta ZSSR o powołaniu komisji do rokowań z republikami nadbałtyckimi prezydent Litwy Landsbergis. Wrócił on uwagę, że w dekreście Gorbaczowa znalazło się określenie "Litewska Socjalistyczna Republika Radziecka". "Nazwa ta została w ubiegłym roku odrzucona przez nasz parlament. Jeżeli teraz zgodzilibyśmy się na rokowania przy zastosowaniu tej formuły, oznaczałoby to kapitulację". Z kolei przewodniczący litewskiej Rady Najwyższej Azubalis powiedział, że skład delegacji sowieckiej świadczy, że rozmowy z Kremlm będą

trudne. Dotyczy to jego zdaniem szczególnie pierwszego zastępcy ministra obrony ZSSR Michaila Moisiejew - zwolennika grupy "Sojuz", zacieklego przeciwnika niepodległości republik nadbałtyckich.

• Premier Estonii Edgar Savisaar powiedział, że chociażby stanowisko Rady Federacji żądające zawieszenia deklaracji niepodległości nie wróży dobrze rokowaniom.

• KGB i MSW otrzymały prawo sprawdzania dokumentów i stanu posiadania wszystkich działających w ZSSR spółek z udziałem zagranicznego kapitału. KGB i MSW uważają firmy bazujące na kontaktach z Zachodem za rozsądnik korupcji i mawersacji. Za niektórymi spółkami - twierdzą - stoją przestępcze bandy, które utrzymują się z wymuszania okupów, gromadzą broń i nie cofają się przed użyciem przemocy. Z ponad 1700 joint ventures zarejestrowanych w ostatnich latach, a promowanych przez Gorbaczowa jako pierwszy krok do gospodarki rynkowej, działa zaledwie 300. Przed tygodniem prezydent Gorbaczow wydał dekret zezwalający siłom bezpieczeństwa na wkraczanie do przedsiębiorstw i kontrolowanie ich dokumentów, rachunków, zapasów oraz kasy.

• Msza św. w kościele św. Zofii rozpoczął się w Watykanie ostatni poza granicami Ukrainy Synod Biskupów ukraińskiego Kościoła katolickiego. Wśród 22 uczestników jest 6 biskupów ze Związku Sowieckiego, do niedawna działających w podziemiu. Obradom przewodniczy, rezydujący w Rzymie, arcybiskup większy Lwowa, kardynał M. Lubaczewski, który w przyszłym miesiącu zamierza powrócić na Ukrainę.

• Włoska Partia Komunistyczna rozwiązała się, aby natychmiast odrodzić się jako nowa formacja polityczna - Demokratyczna Partia Lewicy. Nowo powstała partia stawia sobie za cel jak najszybsze utworzenie "wspólnego frontu sił lewicowych" i proponowanie społeczeństwu politycznej alternatywy dla rządzącej obecnie koalicji chadecko-so-

cjalistycznej. Przywódca Włoskiej Partii Socjalistycznej Craxi oświadczył, że sprzeciwi się zdecydowanie przyjęciu Demokratycznej Partii Lewicy do Międzynarodówki Socjalistycznej. WIPK istniała 70 lat. Była najbardziej znaną na świecie zachodnioeuropejską partią komunistyczną, do której należeli tacy ludzie jak Gramsci, Togliatti i Berlinguer.

• Co najmniej 32 osoby zginęły, a kilkanaście zostało rannych w wyniku katastrofy lotniczej na lotnisku w Los Angeles. Samolot Boeing 737 amerykańskich linii lotniczych USAir z 89 osobami na pokładzie wylądował na pasie, na którym do startu oczekiwał samolot-taksówka linii Skywest z 12 osobami. Ładujący Boeing 737 zaczął o samolot-taksówkę. Oba samoloty stanęły w płomieniach i przesunęły się jeszcze o 300 m, zatrzymując się na nieużywanym budynku bylej i cniły strażackiej. Wstępne dochodzenie wykazało, że kontroler ruchu powietrznego zezwolił załozce Boeinga na lądowanie na pasie w 72 sekundy po powiadomieniu pilota mniejszego samolotu, że może skorzystać z tego samego pasa.

• Prezydent RPA F.W. de Klerk zapowiedział w parlamencie w Kapsztadzie zniesienie ustaw o miejscach zamieszkania, o własności ziemi oraz modyfikację ustawy o rejestracji ludności (każdy obywatel jest rejestrowany w zależności od przynależności rasowej do grupy białych, kolorowych, Hindusów i czarnych). Obiecał ponadto szybką integrację rasową w szkolnictwie i lokalnej administracji, oraz równy dostęp do służby zdrowia i budownictwa mieszkaniowego. Prezydent wykluczył możliwość powstania rządu mieszanego czarnych i białych, aż do chwili wynegocjowania z przywódcami ugrupowań murzyńskich nowej konstytucji kraju. Biali posłowie z Partii Konserwatywnej podczas wystąpienia de Klerka opuścili na znak protestu gmach. Oznajmili, że podejmą walkę w interesie białej mniejszości.

ŚWIAT

• W Kapsztadzie podczas wystąpienia de Klerka Afrykański Kongres Narodowy na czele z Nelsonem Mandelą zorganizował 10-tysięczną demonstrację, domagając się natychmiastowego równouprawnienia czarnych z białymi.

• Prezydent Bułgarii Żelew powiedział w Sofii, że Bułgaria wystąpi z Układu Warszawskiego wspólnie z CSRF, Polską i Węgrami.

• Czechosłowacja wypowiedziała umowę o współpracy z KGB, podpisaną na początku ub.r. przez poprzedniego ministra spraw wewnętrznych Sachera. W związku z tym 6 oficerów KGB, należących oficjalnie do personelu ambasady sowieckiej otrzymało nakaz opuszczenia Czechosłowacji - powiedział minister spraw wewnętrznych CSRF Langosz.

• Po ulicach wielu miast sowieckich na mocy dekretu Gorbaczowa chodzą uzbrojone patrole wojskowo-milicyjne. Rada Najwyższa Federacji Rosyjskiej potępiła patrolowanie ulic. Środki przekazu wyrażające interesy partyjnego betonu nie ustają w atakach na prezydenta Rosji Jelcyna i władze rosyjskie.

• Dowództwo sowieckich sił zbrojnych w Niemczech podało, że w pobliżu Berlina rozbił się sowiecki myśliwiec bombardujący MiG-27. Obaj piloci katapultowali się, natomiast obrażenia odniósł pracownik rolny. Niemieckie źródła policyjne są zdania, że rozbił się nie MiG-27, lecz ultranowoczesny sowiecki myśliwiec przechwytyjący MiG-29.

• W Rumunii od 1 lutego obowiązują kartki na benzynę dla prywatnych posiadaczy samochodów. Uprawniają one każdego z nich do nabycia 40 l benzyny miesięcznie po dotychczasowej cenie, tj. 15 lei za litr. Kto chce zatankować więcej - może, ale po 30 lei za litr.

• Według danych Organizacji ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), największym eksporterem jaj kurzych jest Holandia. W zeszłym roku sprzedała odbiorcom zagranicznym 6,4 mld sztuk. Dopiero na drugim

miejsu znalazły się Stany Zjednoczone, które sprzedały 1,4 mld jaj.

• Centralna komisja ds. referendum postanowiła na swym pierwszym posiedzeniu w Moskwie, że referendum odbędzie się 17 marca br. W dniu tym obywatele Związku Sowieckiego odpowiedzą na pytanie: "Czy uważasz za niezbędne zachowanie Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w formie federacji równoprawnych, suwerennych republik, w której w pełnej mierze będzie się gwarantować prawa i swobody obywatelom wszystkich narodowości?". Głosowanie będzie dobrowolne i tajne, będą mogli

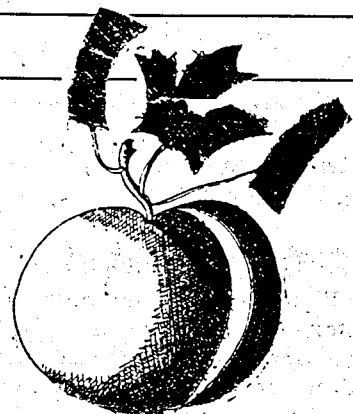
w nim wziąć udział wszyscy obywatele po ukończeniu 18 lat.

• W Estonii, podobnie jak na Litwie, odbędzie się referendum - postanowił parlament estoński. Stali mieszkańcy Estonii (oprócz wojskowych) odpowiedzą 3 marca na pytanie: czy chcesz, aby Estonia była suwerennym, niepodległym państwem.

• Na zaproszenie KC KPCh wzyte przyjaźni złożył w Pekinie sekretarz generalny Mongolskiej Partii Ludowo-Rewolucyjnej G.Oczirbat. Chińska agencja Xinhua przypomniała, że była to pierwsza od 30 lat wizyta przywódcy komunistów mongolskich w Chinach.

W piątek przed świtem silne trzęsienie ziemi 6,8 w skali Richtera nawiedziło Afganistan i Pakistan. W Afganistanie zginęło około 1000 osób, w Pakistanie ponad 200. Na zdjęciu: mała dziewczynka płacze na gruzach swego domu w Daggar w północnym Pakistanie.

Z DAŁA OD ATOMU

Premier Kanady Brian Mulroney powiedział, że rząd federalny poinformował Waszyngton, że Kanada jest przeciwna użyciu broni nuklearnej w wojnie przeciwko Irakowi i nie weźmie udziału w żadnej misji z tą bronią. Premier podkreślił jednak, że nie potrafi wyobrazić sobie sytuacji, w której broń ta musiałaby być użyta. Telefon do Waszyngtonu do amerykańskiego sekretarza stanu Jamesa Bakera wykonał kanadyjski minister spraw zagranicznych Clark, który poinformował go o stanowisku Kanady w sprawie broni nuklearnej w Zatoce oraz poprosił o wyjaśnienie co miało oznaczać stanowisko ministra obrony USA Cheney, który niedawno odmówił wykluczenia posłużenia się bronią nuklearną w Zatoce. Clark uchylił się jednak od odpowiedzi na pytanie, czy kanadyjskie siły zbrojne zostaną wycofane z Zatoki w przypadku użycia przez Amerykanów broni nuklearnej. Podkreślił jedynie po rozmowie z Bakerem, że uważa, iż użycie broni nuklearnej w Zatoce nie wydaje mu się możliwe. Amerykanie nie rozważają poważnie tej możliwości, a Cheney - dodał Clark - odpowiedział starą formułą według której USA ani nie potwierdza, ani nie zaprzecza pewnym militarnym opcjom. Clark poinformował, że Kanada zwraca obecnie uwagę na wypracowanie spójnej dyplomatycznej strategii pokojowego rozwiązywania problemów, które wyłonią się po wojnie.

PONAD 2000 LOTÓW

W niedzielę (3 lutego) kanadyjskie myśliwce CF-18 przekroczyły

liczbę 2000 lotów bojowych w Zatoce Perskiej. 90% lotów bojowych wykonano nad przyjacielskimi terytoriami (głównie patroli powietrzne), resztę nad Irakiem i Kuwejtem. Jak na razie - kosztujące 25 mln dol. jeden - CF-18 spisują się bez zarzutu. Na wiosnę kilka CF-18 uległo katastrofie w Kanadzie. Pulkownik-pilot Richard Bastien powiedział w Ottawie, że w Zatoce zgromadzono najlepszych kanadyjskich pilotów, natomiast wiele wypadków w okresie pokoju spowodowanych jest przez uczących się sztuki latania.

BISKUP OSKARŻONY O GWALT

Biskup rzymskokatolicki, 62-letni Hubert Patrick O'Connor z Prince George w Brytyjskiej Kolumbii został oskarżony o gwałt, napad seksualny i akty lubieżne popełnione wobec 5 pełnoletnich kobiet w szkole dla Indian w Williams Lake w Brytyjskiej Kolumbii. Rzekome czyny miały miejsce w latach 1964-67. W owym czasie O'Connor jako ksiądz był dyrektorem szkoły. Adwokat biskupa Chris Considine powiedział, że biskup stwierdził przed sądem, że jest niewinny. Biskup O'Connor jest najwyższ w hierarchii katolickiej postawionym duchownym oskarżonym w ostatnich latach o popełnienie przestępstwa seksualnego. Wiele księży zostało skazanych i odbywa kary więzienia.

PAPIEŻ ZAAKCEPTOWAŁ REZYGNACJĘ ARCYBISKUPA PENNEY

Papież Jan Paweł II zaakceptował rezygnację arcybiskupa St. John's w Nowej Fundlandii Alphonsusa Penney. Penney zrezygnował w lipcu ub.r., gdyż obciążył siebie odpowiedzialnością za niezapobieżenie serii przestępstw seksualnych popełnionych przez osoby duchowne wobec dzieci. Specjalna komisja stwierdziła, że Kościół katolicki w Nowej Fundlandii przyszywał oko na ciągnące się przez 15 lat przestępstwa seksualne, a Penney nic nie zro-

bił pomimo tego, że otrzymał skargi od rodziców, pracowników społecznych i policji. Archidiecezja w St. John's podała, że Penney uda się obecnie na wakacje, a następnie podejmie pracę jako ksiądz parafialny, w którejś z parafii archidiecezji. Nowym arcybiskupem archidiecezji w St. John's papież Jan Paweł II mianował 65-letniego biskupa Jamesa MacDonalda. Jest on członkiem komisji ds. przestępstw seksualnych Kanadyjskiej Konferencji Biskupów Katolickich. Parafranie w St. John's wyrazili radość z powodu przyjęcia przez papieża rezygnacji Penney, ale zarazem żal, że trwało to ponad pół roku, co doprowadziło do pewnego chaosu w archidiecezji.

SHEILA COPPS ZASTĘPCĄ CHRETIENA

Przywódca Partii Liberalnej Jean Chretien mianował swoim zastępcą 37-letnią Sheilę Copps, posłankę federalną z Hamilton. Copps zastąpiła Herba Graya. W senacie szefem Partii Liberalnej pozostał Allan MacEachen, a jego zastępcą Royce Frith.

NIE BĘDZIE JUŻ FUTER W HUDSON'S BAY

Hudson's Bay Co. podała, że po cząwszy od 6 lutego i od magazynu w Vancouver likwiduje stopniowo sprzedaż futer na terenie całej Kanady. W popularnym Bayu nie będzie więc już więcej sekcji futer. Przez lata Hudson's Bay Co. była niekwestionowanym, pierwszym sprzedawcą futer w Kanadzie. Mało tego, cała potężna obecnie firma 321 lat temu narodziła się poczynając od sprzedaży i kupna futer. Obecnie jednak - podkreślił Barry Agnew, wicedyrektor firmy ds. sprzedaży i promocji - nastały ciężkie czasy dla przemysłu futrzarskiego oraz handlu futrami. Byłoby podupadł, głównym powodem jest coraz intensywniejsza działalność lobby antyfutrzarskiego. Magazyny Baya od kilku miesięcy na terenie całej Kanady oblegane są przez grupy miłośników i przyjaciół zwierząt, które w różny

sposób obrzydza potencjalnym nabywcom futer futra jako okrycie.

ARABOWIE NADAL

SKARŻA SIĘ NA KANADYJSKI

WYWIAD

Ministrowie: spraw wewnętrznych P.Cadieux, imigracji B.McDougall oraz wielokulturowości i obywatelstwa G.Weiner spotkali się w Ottawie z delegacją społeczności arabskiej w Kanadzie. Arabowie uskarżali się na prześladowania Arabów ze strony CSIS oraz RCMP. Według prezesa Federacji Arabów Kanadyjskich J.Kafieha ministrowie okazali małe zainteresowanie prześladowaniem Arabów przez CSIS w czasie wojny w Zatoce. Prawie nic nie obiecali w tej sprawie. Cadieux podkreślił, że CSIS działa w ramach swych uprawnień odpowiedzialnie, aby spełnić swą wywiadowczą funkcję należycie i przekazać informacje rządowi o potencjalnych zagrożeniach w okresie wojny w Zatoce. Poprzednio ta sama delegacja społeczności arabskiej w Kanadzie spotkała się z

ministrem spraw zagranicznych Clarkiem uskarżając się na prześladowanie Arabów przez CSIS i RCMP oraz dzieci arabskich przez kolegów szkolnych. Clark podkreślił, że instytucje wywiadowcze Kanady działają zgodnie z prawem.

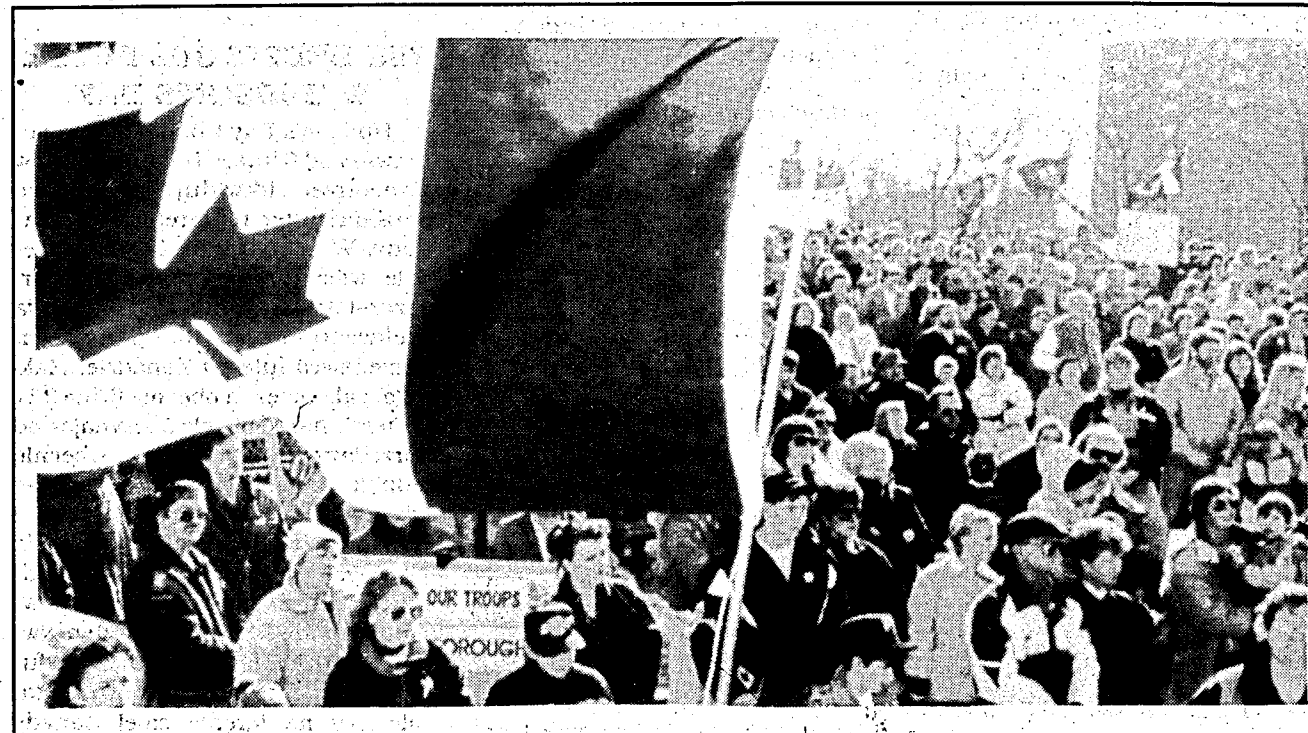
USTAWA O PRZERWANIU CIĄŻY ODRZUCONA PRZEZ SENAT

Senat nie zatwierdził przyjętej już przez Izbę Gmin ustawy o przerwaniu ciąży. Głosowanie było remisowe 43 senatorów za, 43 przeciwko, co zgodnie z regulaminem głosowania w senacie oznacza odrzucenie ustawy. Po raz pierwszy od 30 lat senat odrzucił zatwierdzoną już przez Izbę Gmin ustawę. Ustawa rządowa dopuszczała przerwanie ciąży tylko w pewnych uzasadnionych względami medycznymi i psychicznymi warunkach, a za nielegalne przerwanie ciąży przewidywała karę więzienia dla osób przeprowadzających usunięcie. Minister sprawiedliwości Kim Campbell powiedziała,

że rząd nie przedstawi nowej propozycji ustawy o aborcji. Sprawa ta zostanie uregulowana przez poszczególne prowincje.

ŻYĆ A NIE UMIERAĆ

Ekonomiści z Uniwersytetu Torontońskiego z Instytutu Analiz Polityki opracowali prognozę ekonomiczną obecnej dekady dla Kanady. Ich zdaniem Kanadę czeka dekada dynamicznego wzrostu gospodarczego i istotnego wzrostu stopy życiowej. Jeszcze w tym roku Kanada pokona recesję osiągając 0.3% wzrost dochodu narodowego. Następnie w latach 1992 wyniesie on 3.7%, 1993 - 4.6%, a w okresie 1994-2000 od 4.2% w 1994 do 2.7% w 2000 roku. Zdaniem szefa zespołu prof. Petera Dungana kanadyjska gospodarka będzie w obecnej dekadzie rosła szybciej od amerykańskiej. Pod koniec dekady bezrobocie wynoszące obecnie 9.9% powinno być nie wyższe niż 6.1%. Inflacja w roku 1993 powinna być nie wyższa niż 3.2%, a do roku 2000 przeciętnie poniżej 4% rocznie.

W wielu miastach odbyły się demonstracje poparcia dla kanadyjskich sił zbrojnych w Zatoce Perskiej. Ponad 1000 osób demonstrowało w Oshawie w Ontario w Parku Pamięci.

POLITYKA

Wałęsa w Watykanie.

Prezydent Lech Wałęsa złożył 3-dniową wizytę do Watykanu i Republiki Włoskiej. Była to pierwsza zagraniczna wizyta prezydenta RP inaugurująca cykl jego kontaktów i spotkań międzynarodowych. We wtorek 5 lutego Wałęsa został przyjęty przez papieża Jana Pawła II. Papież określił spotkanie jako historyczne, podkreślając, że przed Wałęsą stoi olbrzymie i trudne zadanie prowadzenia narodu w czasach, które nie są łatwe. Polska, podobnie jak w wielu poprzednich dramatycznych chwilach swej historii, potrzebuje jedności i współpracy. Papież pochwalił wszystkich tych, którzy walczą o wolność Polski, szczególnie Solidarność. Wałęsa pozostanie na zawsze ich symbolem.

Prezydent potraktował swoje kolejne, szóste już spotkanie z Janem Pawłem II jako sprawę nadzrędną. Pierwsze odbyło się w styczniu 1981 r. Lech Wałęsa przebywał wtedy w Rzymie na czele delegacji NSZZ "Solidarność". Obecne spotkanie miało charakter wizyty państwowej, z ceremoniałem, protokołarnym należnym głowie państwa.

Wałęsa podkreślił, że jak zawsze spotkanie z Papieżem - człowiekiem wielkiej wiary było mu bezwzględnie potrzebne, aby otrzymać błogosławieństwo, zostać natchnionym i uporządkować swe życie wewnętrzne.

Wałęsa spotkał się również z prezydentem Republiki Włoskiej Francesco Cossigą, przewodniczącym Senatu Giovannim Spadolinim, pre-

mierem Giulio Andreottim i sekretarzem stanu Stolicy Apostolskiej arcybiskupem Angelo Sodano. Odbyło się także spotkanie z Polonią. Wałęsie towarzyszyła żona Danuta oraz delegacja na czele z ministrem spraw zagranicznych K. Skubiszewskim.

Prezydent i lud.

Przed wyjazdem do Rzymu Wałęsa odbył 2-godzinny wywiad radiowy ze słuchaczami odpowiadając na 56 pytań. Prezydent powiedział, że zarówno pytania lekkie i przyjemne jak i poważne oraz agresywne uwypukliły konieczność kontynuowania tej formy kontaktu ze społeczeństwem. Zdaniem słuchaczy, Wałęsa odpowiadał w sposób zrelaksowany, często z humorem. Większość telefonów dotyczyła rosnącej nędzy, liczby przestępstw oraz niezdolności policji do zapewnienia bezpieczeństwa. Niektórzy słuchacze wytknęli Wałęsie niespełnianie obietnic wyborczych. W tej ostatniej kwestii Wałęsa powiedział, że na razie musi uporać się z sprawą, a później ruszy do dzieła. 30 dni to za mało, aby przedrzeć się przez wszystkie dane. Prezydent wyjaśnił, że przyleciał innym samolotem z Gdańska niż premier Bielecki - co słuchacz wytknął jako marnotrawstwo - gdyż takie były wymagania bezpieczeństwa.

Żądamy wycofania do końca 1991.

Rząd podał, że zażądał wznowienia rozmów z Moskwą w celu omówienia całkowitego wycofania 50 tys. żołnierzy sowieckich z Polski do końca 91 roku. Rzecznik rządu A. Zarębski podkreślił, że wojska te będą musiały się wycofać przed rozpoczęciem wycofywania wojsk sowieckich z Niemiec. Zdaniem Zarębskiego rozmowy rozpoczną się w połowie lutego.

Plan przygotowań dróg do tranzytu wojsk sowieckich.

Ciągle jeszcze nie ma ostatecznych ustaleń, dotyczących tranzytu przez

Polskę jednostek sowieckich, które będą wycofywane z Niemiec do ZSSR. Wiadomo tylko, że z dwóch tras kołowych: południowej i północnej, tylko ta druga może być wykorzystana do tego celu. Południowa, od Olszyny do Dorohuska, licząca 730 km, biegnie bowiem przez tereny przemysłowe, panuje na niej duży ruch samochodowy, a mosty nie są dostosowane do dodatkowego wielkiego obciążenia.

Trasa północna - od Kolbaskowa przez Chojnice, Malbork, Elbląg do Gronowa za Braniewem - jest krótsza, liczy 450 km. Ale i na niej trzeba dokonać wielu prac, aby przygotować ją do przejazdu kilkuset tysięcy ciężkich wozów z przyczepami (nie wchodzi w grę pojazd na gąsienicach, te pojadą pociągami) - podobnie jak żołnierze.

Według opracowania Instytutu Badawczego Dróg i Mostów Kolbaskowo nie będzie w stanie obsłużyć bardzo wzmożonego ruchu. Możliwe jest zbudowanie w sąsiedztwie dodatkowego przejścia granicznego Rosówko - sprawa wymagałaby uzgodnienia ze stroną niemiecką. W niektórych miastach na trasie - np. w Węgorzynie, Drawsku Pomorskim, Złocieńcu - trzeba będzie zbudować objazdy, a w innych, np. w Człuchowie - przebudować fragmenty ulic.

Generalnie drogi nie są w złym stanie, ale będą intensywnie eksploatowane i na 150 km trzeba będzie wzmacniać lub wymieniać nawierzchnię. Podobnie trzeba wzmocnić kilkanaście mostów. Zarządy dróg już przygotowują się do tych prac, nie mają jednak pieniędzy na ich rozpoczęcie.

Polska liczy na rekompensatę w wysokości ponad 1,2 mld dolarów za wykorzystanie północnej trasy dla tranzytu. Zanim jednak pieniądze te wpłyną od ZSSR czy RFN, drogowcy już teraz muszą mieć środki dla rozpoczęcia robót.

Bez umowy Czechosłowacja nie przepuści.

Czechosłowacja nie podejmie żadnych rozmów na temat tranzytu

wojsk sowieckich przez swe terytorium zanim nie zostaną zawarte umowy o wycofaniu wojsk sowieckich między Polską i ZSSR oraz przed całkowitym wycofaniem wojsk sowieckich stacjonujących na terenie Czechosłowacji. Informację tę przekazała polskiemu MSZ ambasada CSRF w Warszawie.

Premier Bielecki w Davos.

Premier Jan Krzysztof Bielecki uczestniczył w światowym forum gospodarczym w Davos. Wziął udział w dyskusjach "liderów gospodarczych i politycznych" - zamkniętej grupy kilkudziesięciu najwyższych rangą osobistości, które tu zjechały.

Na sesji plenarnej premier Bielecki opisał obecną sytuację Polski i program przekształceń jej gospodarki. Premier powiedział, że decyzja kontynuowania twardej polityki stabilizacyjnej jest bolesna. Społeczeństwo polskie znosi trudy i będzie dalej je znosić. "Ale musi mieć nadzieję. Musi być światło na końcu tunelu" - stwierdził premier. "Nadzieja jest związana ze zrozumieniem. Wybory prezydenckie pokazały, że musimy pełniej wytłumaczyć radykalny charakter zmiany, którą podejmujemy".

W apelu, wygłoszonym po angielsku, premier powiedział, że Polska zrobi wiele, by pomóc sobie samej, ale potrzebuje także pomocy z zewnątrz do stworzenia klimatu stabilizacji koniecznej dla rozwoju nowej demokracji. Są dwa zewnętrzne czynniki, które ogromnie wpływają na klimat stabilizacji: problem długu i włączenie Polski do wspólnoty europejskiej.

Komuniści bardzo zadłużyli Polskę, dług działa destabilizująco, źle wpływa na klimat potrzebny inwestycjom, zwłaszcza zagranicznym, na tworzenie nowych banków i w ogóle na odbudowę gospodarki. "Polska stara się o wynegocjowane rozwiązanie: potrzebujemy tego rozwiązania szybko" - stwierdził Bielecki.

Drugim zewnętrznym czynnikiem jest połączenie ze wspólnotą europejską. Chcemy jak najszybciej do niej przystąpić. Złączenie z europejską rodziną "jest nadzieją, której młodzi Polacy potrzebują". Premier dodał, że nie uważa integracji Polski z Europą za jednostronnie korzystną dla naszego kraju. Polska - powiedział - wnosi do Europy duży rynek, a co ważniejsze, wnosi swoją tradycję i swego ducha.

Informując, że utworzył nowe stanowisko - specjalnego wysłannika

ds. integracji europejskiej - premier powiedział, że serdeczne słowa są oczywiście potrzebne, ale chce osiągnąć porozumienie w formie dokumentu roboczego. Dokument ten określałby - krok po kroku - co ma być konkretnie zrobione według uzgodnionego kalendarza.

Przewodniczący światowego forum gospodarczego, księżę Sadrudin Aga Khan zapewnił premiera o "sympatii i podziw" dla Polski i życzył mu powodzenia w misji.

Po powrocie do kraju Bielecki powiedział: "Na szczęście umacnia się pogląd we wszystkich liczących się gremiach, że trzeba pozwolić Polsce zaczerpnąć powietrza i dług zredukować. Wydaje się, że mamy kolejną falę sympatii dla Polski. Przyczynił się do tego dorobek minionych 15 miesięcy, a także nasze pryncypialne stanowisko w obronie wartości nadrzędnych, jakie wyrażamy w związku z konfliktem w Zatoce Perskiej".

Papież o nie narodzonych.

Jan Paweł II poparł polskich biskupów, którzy domagają się ustawowej ochrony życia nie narodzonych.

Na audiencji generalnej w Watykanie cytował list, w którym biskupi polscy przedkładają Matce Boskiej Częstochowskiej "sprawę rodziny w

ojczyźnie naszej, a wśród tych spraw troskę podstawową o prawo do życia każdego Polaka, także nie narodzonego".

"Siostry i Bracia" - zwrócili się Papież do rodaków - jesteśmy przekonani, iż chodzi nie tylko o naszą narodową sprawę, ale również o poruszenie sumienia innych narodów".

Rada Naczelna ROAD o programie wyborczym.

Aktualnej sytuacji społeczno-politycznej kraju poświęcono w znacznej mierze posiedzenie Rady Naczelnej Ruchu Obywatelskiego Akcja Demokratyczna, które odbyło się w Warszawie. Dyskutowano też m.in. o perspektywach rozwoju partii, relacjach między ROAD a Unią Demokratyczną oraz postawie ruchu wobec tworzenia się struktur pozaparlamentarnych i pozarządowych. Mówiono nt. terminu wyborów parlamentarnych, także - kształtowania programu wyborczego i politycznego ROAD. Członkowie Rady wybrali 15-osobową Komisję Wykonawczą, w tym dwoje zastępców przewodniczącego partii Władysława Frasyniuka. Zostali nim Jerzy Zdrada z Krakowa oraz Ludwika Wujec z Warszawy, którzy byli jednym z inicjatorów powstania ROAD.

Potrzeba normalności. Mazowiecki w Krakowie i Katowicach.

"Polska jest już krajem niepodległym, a ma się stać krajem normalnym" - powiedział Tadeusz Mazowiecki podczas spotkania z mieszkańcami Krakowa w sali kina "Kijów". Tę normalność, stwierdził prze-

wodniczący Unii Demokratycznej, musi wyznaczać polityka oparta na mechanizmach instytucjonalnych, a nie na układach personalnych.

Podczas kolejnych spotkań ze swymi sympatykami - z młodzieżą w klubie "Pod Jaszczurami", a także w nowohuckim centrum kultury i w klubie politycznym Unii Demokratycznej, także podczas audycji nadawanej przez lokalny program PR, Tadeusz Mazowiecki, prezentował swoją wizję polskiej polityki, a także partii której jest przywódcą.

On sam, a także towarzyszący mu przewodniczący Forum Prawicy Demokratycznej Aleksander Hall oraz sekretarz generalny Unii Demokratycznej Piotr Nowina-Konopka, opowiadali się za jak najszybszym zjednoczeniem ROAD, FPD i samej Unii Demokratycznej. Przy czym proces ten powinien przebiegać oddolnie, podczas wojewódzkich zjazdów zjednoczeniowych wybierających wspólnych już delegatów na zjazd krajowy.

Krakowskie spotkania Mazowieckiego zgromadziły łącznie około 1,5 tysiąca jego zwolenników. W Katowicach było ich najwyżej 400. Województwo katowickie jest jednym z dziewięciu w Polsce, gdzie Unia Demokratyczna wciąż jeszcze nie posiada swych struktur wojewódzkich. Nic więc dziwnego, że dwu- i półgodzinne spotkanie w sali Uniwersytetu Śląskiego zdominowały sprawy organizacyjne. Mazowiecki powiedział m.in.: "Uważamy, że Unia Demokratyczna powinna być taką partią, w której prawo do organizowania się w różne frakcje będzie statutowo zapewnione". W odpowiedzi na pytania o stosunek Unii i ROAD do społecznej nauki Kościoła stwierdził: "My chrześcijanie powinniśmy o to dbać, by nie rozróżniać ludzi według ich wiary", ale wedle ich postępowania. Zauważył też, że jest w Polsce "niebezpieczeństwo klerikalizmu", ale "programowy antyklerykalizm skończyłby się jako programowy antykatolicyzm", co wepchnęłoby wielu ludzi wierzących i duchownych pod wpływ "politycznych sił skrajnych". Dlatego też należy przede wszystkim

stawiać na najbardziej otwarte, wywodzące się z myśli posoborowej, cechy i czynniki polskiego katolicyzmu.

Wałęsa i Balcerowicz o "popiwku".

Prezydent Lech Wałęsa spotkał się w Belwederze z wicepremierem Leszkiem Balcerowiczem.

Stwierdzono m.in., że z "popiwku" należy rezygnować stopniowo, gdyż nagłe odejście od tej metody może spowodować gwałtowny wzrost inflacji, załamanie reformy gospodarczej i powrót do ekonomicznego chaosu. "Popiwek" nie może jednak służyć hamowaniu rozwoju gospodarczego, i co się z tym wiąże - ograniczeniu zarobków pracowników.

Religia do szkół wprowadzona zgodnie z prawem.

Instrukcje ministra edukacji narodowej, wprowadzające naukę religii do szkół w roku szkolnym 1990/91, są zgodne z Konstytucją i z obowiązującymi ustawami - orzekł Trybunał Konstytucyjny.

Trybunał uznał, że nie można powoływać się na przepis ustawy o systemie wychowania z 1961 r., że szkoły państwowe mają charakter świecki. Gdyby nawet nie pozwalał on na wprowadzenie religii katolickiej do szkół, to uchylili go już postanowienia ustawy z 1989 r. o statusie państwa do Kościoła katolickiego (prawo późniejsze zastępuje przecież wcześniejsze).

Zgodnie z tą ostatnią ustawą nauka religii może odbywać się nie tylko w punktach katechetycznych, ale w "innych pomieszczeniach".

O legalności instrukcji wprowadzającej do szkół pozostałe religie decyduje konstytucyjna zasada równości i równouprawnienia Kościołów. Zdaniem Trybunału więc, instrukcje nie wprowadzają nowych zasad, lecz tylko tworzą warunki organizacyjne, żeby obywatele mogli korzystać z ustawowych możliwości. Instrukcje nie łamały też prawa do milczenia w sprawach wyznania, bo deklaracja chęci posyłania dziecka

na religię nie jest jednoznaczna z deklaracją wiary.

Konstytuanta?

Na 27. lutego zaplanowana jest debata na temat kalendarza politycznego i do tego czasu powinniśmy wyrobić sobie zdanie na temat dalszych prac Komisji Konstytucyjnej - powiedział we wtorek pos. Janusz Szymański. Zdaniem posła, w zmienionych okolicznościach komisja powinna zastanowić się czy intensywnie pracować nad projektem nowej konstytucji? Czy nad poprawkami do konstytucji z 1952 r. Czy w pierwszej kolejności nad ordynacją wyborczą do Sejmu? Czy zając się też projektem ustawy o trybie uchwalania konstytucji?

Bronisław Geremek: aby debata mogła się odbyć, najpierw musi być gotowy projekt ordynacji. Od sprawności Komisji Konstytucyjnej zależy więc jej data. Przecież Sejm, gdyby się chciał rozwiązać, nie miałby nawet niezbędnego po temu instrumentu. Wyglądałoby to na zmuszanie Sejmu do przedłużenia kadencji.

5 lutego projekt ordynacji powinien stanąć na posiedzeniu komisji. Ponieważ pos. Luczak poinformował, że zespół nie będzie do tego dnia gotowy, po dłuższej i nerwowej wymianie zdań ustalono:

5 lutego w Komisji Konstytucyjnej informacja o stanie prac nad ordynacją.

12 lutego - projekt ordynacji ostatecznie zatwierdzony przez komisję.

Geremek wyjaśnił, że po zakończeniu tych prac komisja zapyta Sejm o dalszy tok swojego działania. Możliwe są różne decyzje, np. że obecny Sejm nie uchwali konstytucji, a wystąpi z propozycją wyboru Konstytuanty. Nowy parlament miałby wtedy za zadanie uchwalenie konstytucji, byłby to parlament o skróconej kadencji.

KPN o wyborach.

Tempo przemian w Polsce jest nadal niepokojąco powolne, czego jedną z głównych przyczyn jest odwołanie wolnych wyborów parlamentarnych

- stwierdziła w oświadczeniu Rada Polityczna KPN. Jesteśmy zdania, że wybory trzeba przeprowadzić w najbliższym terminie. Proponujemy 26 maja lub 2 czerwca br., a więc jeszcze przed przybyciem do Polski Ojca Świętego.

Do wojska czy policji?

Poborowi już od wiosny będą mogli odsłużyć wojsko w pododdziałach prewencji policji lub w Straży Granicznej - profesjonalnej formacji policyjnej, która zastąpiła WOP.

MON zgodził się, by z wiosennego poboru skierowano do prewencji 10000, a na granice 6800 ochotników. Zarządzenie w tej sprawie omówili - w obecności prezydenta - ministrowie: obrony narodowej adm. Piotr Kołodziejczyk i spraw wewnętrznych Henryk Majewski.

Werbunek będzie się odbywał najprawdopodobniej podczas komisji wojskowych (możliwe, że już od wiosny zasilając w nich przedstawicieli MSW). Będą również wysyłane zawiadomienia o możliwości odsłużenia wojska w policji.

W wojsku krócej.

Skrócenie zasadniczej służby wojskowej z 18 do 12 miesięcy zapowiedział minister obrony narodowej admirał Piotr Kołodziejczyk.

O problemach żydowskich w Belwederze.

Prezydent Lech Wałęsa przyjął dziś delegację największej żydowskiej międzynarodowej organizacji społecznej "Bnai Brith International" z jej przewodniczącym Kentem Schinrem. Podczas spotkania omówiono m.in. sytuację polityczną wywołaną wojną w Zatoce, kwestie współpracy Żydów i ich organizacji z Polską, wymiany młodzieży obu narodowości, właściwego prezentowania w programach szkolnych tego, co stało się podczas II wojny światowej.

Senat potępia agresję Iraku na Izrael.

Senat RP potępił akty agresji Iraku przeciwko ludności państwa Izrael.

Senat ma nadzieję, że państwo Izrael nadal okazywać będzie cierpliwość, która jest dowodem rozważli, a nie braku siły. Ta postawa zasługuje na uznanie ze strony wszystkich ludzi dobrej woli - czytamy w oświadczeniu.

Zabrakło pamięci.

Prokuratura Rejonowa w Radzynie Podlaskim umorzyła śledztwo, z braku podstaw prawnych do ścigania sprawców, w sprawie zbrodni wojennych, popełnionych przez 2 armię Wojska Polskiego na przełomie 1944 i 1945 roku w Kąkolewnicy, woj. białoskopodlaskie.

Ustalono, że sąd 2 armii od października 1944 do stycznia 1945 wydał 61 wyroków śmierci, w większości na żołnierzy Armii Krajowej, z których 43 wykonano. W pobliżu Kąkolewnicy odnaleziono grób ze szczątkami 12 rozstrzelanych żołnierzy AK. Zbadano również działania aresztu 2 armii oraz ujawniono istnienie na Podlasiu obozów przejściowych NKWD.

W śledztwie przesłuchano żyjących funkcjonariuszy wymiaru sprawiedliwości 2 armii, którzy mówili o swoim niewielkim udziale w wydawaniu wyroków lub tłumaczyli się brakiem pamięci.

Parlamentarzyści polscy żądają gwarancji.

Frakcja polska w parlamencie litewskim wniosła o zmianę ustawy o mniejszościach narodowych, postulując możliwość używania języka polskiego na równi z litewskim. Proponuje również uchwałę Rady Najwyższej, która by głosiła, że w przyszłości na Litwie może zostać utworzona jednostka administracyjna, łącząca wszystkie gminy z większością polską, należące dotąd do różnych rejonów: wileńskiego, solecznickiego, święciańskiego, trockiego i szyrwińskiego. Frakcja postuluje też, by Polacy mieli zagwarantowane używanie nazwisk w ich polskim brzmieniu, bez końcówek litewskich.

Harcerstwo na Litwie.

Wilno. Po rocznych staraniach władze litewskie zarejestrowały Związek Harcerstwa Polskiego na Litwie. Przewodniczącym został Walery Tankiewicz, nauczyciel historii z Wilna.

Artyści - Litwinom.

Artyści Teatru Polskiego w Bielsku-Białej wystąpili z przedstawieniem "Noc Dziadów", z którego dochód w wys. 2 mln zł przekazano na zakup leków i opatrunków dla Litwinów.

GOSPODARKA

Mniejszy kapitał wejściowy.

Nowy minister współpracy gospodarczej z zagranicą Dariusz Ledwowski zapowiedział znaczną liberalizację przepisów dotyczących przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego. Liberalizacja dotyczyć ma możliwości nieograniczonego transferu zysku, obowiązku rejestracji działalności jedynie we właściwych terytorialnie sądach gospodarczych, a także - znacznego obniżenia obowiązkowego kapitału "wejściowego". Do tej pory ów kapitał wejściowy musiał wynosić minimum 50 tys. USD. Teraz źródła poinformowane utrzymują, że będzie tak niski jak jedyne \$2,500 US.

Gwarancje dla kredytów.

W Warszawie powołano spółkę "Korporacja Ubezpieczeń Kredytów, Eksportowych". Ma ona 10 udziałowców

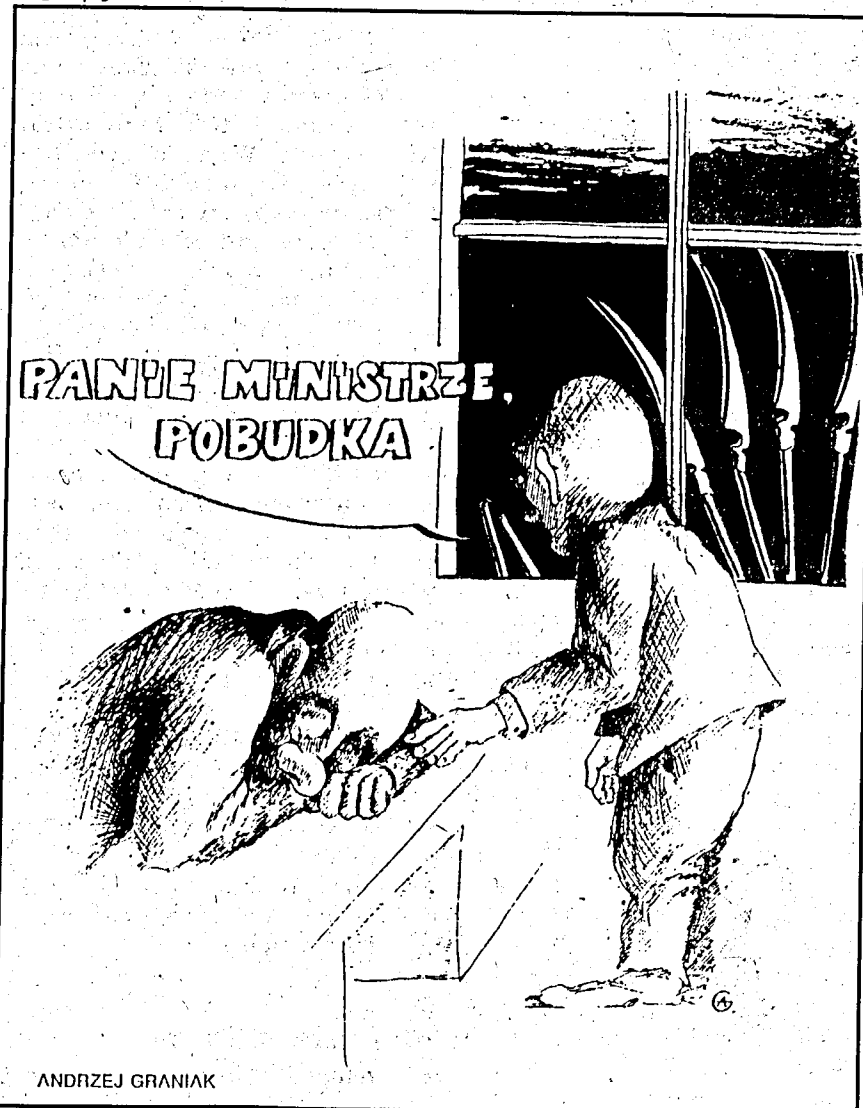
wśród nich skarb państwa, ministerstwa: Finansów oraz Współpracy Gospodarczej z Zagranicą, banki i trzy firmy handlu zagranicznego. Spółka będzie udzielała gwarancji od ryzyka handlowego i politycznego (obejmującego m.in. skutki rewolucji i katastrof przyrodniczych) na sprzedaż kredytową za granicą maszyn i urządzeń do krajów I obszaru płatniczego.

Instytucja ta, wzorowana na zachodnich, spełni rolę "amortyzatora" w okresie przechodzenia b. krajów komunistycznych na rozliczenia wolnodelowizowe i rozwiązania gospodarki rynkowej. Korporacja udzielać będzie gwarancji na warunkach odpłatnych.

Ile zarabiają?

Kancelaria prezydenta RP

- prezydent zarabia 8 mln 680 tys. zł (jest to pensja zasadnicza plus dodatek funkcyjny),
- minister stanu - 5 mln 450 tys. zł,
- sekretarz stanu - 4 mln 500 tys. zł,
- podsekretarz stanu - 4 mln 300 tys. zł,
- szef kancelarii prezydenckiej - 4 mln 500 tys. zł (Jarosław Kaczyński, który jest zarówno ministrem stanu, jak i szefem kancelarii dostaje - zgodnie z obowiązującymi przepisami - tylko jedną pensję, tę wyższą, czyli 5 mln 450 tys. zł),
- rzecznik prasowy prezydenta - 4 mln 200 tys. zł.

ANDRZEJ GRANIAK

- sekretarz osobisty prezydenta-dyrektor gabinetu - 4 mln 80 tys. zł,
- dyrektor - 3 mln 200 tys. zł.

Urząd Rady Ministrów

- premier - 6 mln 76 tys. zł,
- wicepremier - 5 mln 456 tys. zł,
- minister - 4 mln 960 tys. zł,
- sekretarz stanu - 4 mln 590 tys. zł,
- podsekretarz stanu - 4 mln 340 tys. zł,
- dyrektor generalny - 3 mln 850 tys. zł,
- rzecznik rządu (jak podsekretarz stanu) - 4 mln 340 tys. zł.

Ponieważ istnieje duże prawdopodobieństwo, że roczne zarobki urzędników przekroczą 36 mln w ciągu roku (pułap od jakiego płaci się podatek), już teraz urzędnikom potrąca się zaliczkowo podatek wyrównawczy.

Sejm i Senat RP

- Podstawowe wynagrodzenie posłów i senatorów tzw. dieta poselska (jest to zwrot kosztów wykonywania mandatu, czyli wyżywienie, hotele w terenie, podróże własnym samochodem, taksówki, koszty reprezentacyjne) wynosi 2 mln 210 tys. zł dla posłów i senatorów zwyczajnych (czyli takich, którzy biorą także miesięczne pensje w swoich zakładach pracy) i 3 mln 870 tys. zł (jest to dieta plus ryczałt rodzinny) dla posłów zawodowych (czyli tych, którzy nie biorą pieniędzy w swoich zakładach).
- przewodniczący komisji dostają dodatkowo 20 proc. diety,
- wiceprzewodniczący - 15 proc.,
- członkowie komisji ustawodawczej, pracującej bez przerwy - 25 proc.,
- senatorowie dostają tyle samo pieniędzy, ale potrąca się im 10 proc. za nie usprawiedliwioną nieobecność na posiedzeniu plenarnym i 5 proc. - na posiedzeniu komisji.

Ponieważ wysokość diety jest uzależniona od średniej pensji w pięciu podstawowych działach gospodarki (jest jej dwukrotnością), posłowie i senatorowie po obliczeniu tej średniej dostaną wyrównania za styczeń.

Podatek na granicy.

Wprowadzono już ustawy obowiązku poboru na granicy podatku obrotowego od importu. W resorcie finansów przygotowywane jest rozporządzenie zawierające stawki tego podatku. I tak np. owoce, przyprawy, kawa, herbata będą obłożone 25-procentowym podatkiem (wg projektu) liczonym od wartości celnej towaru powiększonej o cło (dotychczas stawka ta była niższa, wynosiła 20 proc., ale liczona od wartości ceny hurtowej towaru). Nie następuje więc zwiększenie stawek, ale ich przeliczenie. Np. jeśli cena zbytu wynosiła 10 000 zł - to stawka dotychczas stosowana wynosiła 20 proc. ceny, a więc 2000 zł. Te 2000 - to od 8000 zł - 25 proc. Tak że stawki kwotowo są identyczne - zmienia się sposób liczenia. Podobnie z alkoholem, piwem itd., tylko że tu stawki będą wyższe. Wolne od podatku mają być nadal produkty farmaceutyczne, nawozy, środki owadobójcze, szkło, narzędzia lekarskie i wiele innych towarów. Jaki jest więc sens wprowadzania opodatkowania na granicy? Po pierwsze - tak na ogół robi się w gospodarkach rynkowych, gdzie podatek obrotowy (od wartości dodanej) pobiera się na granicy (ale i zwraca przy eksporcie).

Po drugie - spora część towarów importowanych "ucieka" z ewidencji obrotu i tym samym od poboru podatku (np. w handlu ulicznym). Wprowadzając pobór podatku na granicy, praktycznie pobiera się go szybciej i skuteczniej.

Z punktu widzenia budżetu państwa - gwarantuje to większe i pewniejsze wpływy. Dla hurtowników i detalistów może to być uszczuplenie niektórych dotychczas nieewidencjonowanych dochodów. Czy spróbują sobie je odbić na kieszeni konsumenta - zobaczymy. Podatek na granicy ma być pobierany od 1 marca br.

825 mln w Totka.

825 mln zł, czyli największą z dotychczasowych wygranych w organi-

zowanych w Polsce grach pieniężnych, wygrał w zakładach specjalnych Toto-Lotka 32-letni inżynier rolnik z Zamościa.

Przez sześć dni poszukiwano szczęściarza, który prawidłowo wypełnił kupon - po odbiór nagrody zgłosił się dopiero 1 lutego. Początkowo sądził bowiem, że skreślił prawidłowo tylko cztery spośród pięciu wylosowanych liczb.

Totkowy rekordzista wpłacił minimalną stawkę, czyli tzw. odcinek za 5 tys. zł.

FSO spada.

Fabryka Samochodów Osobowych wprowadziła od 31 stycznia do 28 lutego br. bonifikaty przy sprzedaży swoich samochodów: FSO 1500 "berlina" będzie kosztować 50 mln zł (poprzednio 52 mln 847 tys. zł); FSO 1500 pick up - 49 mln zł (czyli o 3 mln zł taniej); FSO 1500 sanitarka 45,5 mln zł (czyli o 2,5 mln zł mniej). Bonifikatą objęto również "polonezy" np. 1500 mr 87-75 KM będzie kosztować 55 mln 950 tys. zł (dotychczasowa cena 61,75 mln zł).

Samochody z bonifikatą będą sprzedawane tylko w fabrycznych punktach handlowych FSO. Wysokość bonifikat może się zmienić.

Zmarł MIECZYSLAW VOIT

31 stycznia w Warszawie zmarł w 63 roku życia Mieczysław Voit, wybitny polski aktor teatralny, filmowy, telewizyjny i radiowy. Ukończył krakowską PWST, ale był też uczniem i aktorem Teatru Rapsodycznego Mieczysława Kotlarczyka. Grał w Krakowie, Łodzi i Warszawie, a jego najgłośniejszymi rolami były: książę Himalaj w "Operetce" Gombrowicza, Hrabia Henryk w "Nie-Boskiej Komedii" Krasińskiego oraz Książę Suryn w filmie Jerzego Kawalerowicza "Matka Joanna od Aniołów".

NARODZINY FANATYKA

Piszę o mentalności komunisty dziś, kiedy komunizm jest w rozkładzie i przechodzi do historii? Hm, jeśli wychodzić z tak optymistycznego założenia, rzeczywiście nie warto. Jeżeli jednak zważyć, że np. na razie całkiem nieźle się trzyma w Chinach, i co więcej - jeżeli uznać, że wszelkie przekształcenia imperium rosyjskiego bynajmniej nie oznaczają jego rezygnacji z roli supermocarstwa ani ambicji rozciągania macek po całym globie - może i warto. Warto, tym bardziej jeśli się zająć (a książka Kochałam ją nad życie - Artura Kowalskiego, daje właśnie ku temu podstawy) ślepym zauroczeniem jednostki wrażliwej i nieegoistycznej - pięknie ufrizonowanymi kłamstwami i podniosłą frazeologią; jej wejściem w komunizm lub jeśli kto woli terminologię mającą szanse przetrwania, w lewactwo. Nie wszyscy wszakże obywatele niekomunistycznej części globu są dziś uszczęśliwieni porządkiem, jaki panuje na tym najwspanialszym ze światów. Ameryka Południowa choćby to doskonały teren dla zauroczeń dziesiątek i setek następnych Arturów - oby tylko przez najbliższe lata.

Można też na materię książki Kowalskiego spojrzeć szerzej - jak na dokument narodzin - (i potem działania) fanatyka. Fanatyzm - i totalitaryzm - nie są to przecież bynajmniej atrybuty wyłącznie komunizmu. Irak, Iran choćby? Moc kreowania fanatyków mają najróżniejsze ideologie. Tylko pewien stopień sytego i dostatniego stopienia nerwów uwalnia społeczeństwa od takiej możliwości, stając się za to podatnym gruntem dla kreowania dewiantów. No, ale skromne omówienie interesującej książki to nie miejsce na snucie rozważań o naturze ludzkiej. I tak wstęp jest już przydługi. Więc do rzeczy.

"Nie raz zastanawiałem się, jak mogłem być tak długo i na tyle zaślepiiony. Dlaczego dopuściłem, do tego, by moja dobra wola została do tego stopnia nadużyta przez szalbierzy" - pisze Kowalski. A przecież książka jego daje na to odpowiedź. Był zaślepiiony dopóty, dopóki nie zobaczył z bliska tego raj, o którego zapanowanie na ziemi tak długo i z zaparciem się siebie, deportowany, włóczył się po więzieniach, wystawiony na frankistowskie kule w Hiszpanii, walczył. Bo właśnie podczas zwiedzania moskiewskiej fabryki, już po wojnie, zrodziły się w nim pierwsze wątpliwości serio. Smutni, milczący, źle ubrani ludzie i fatalne warunki pracy, porównywalne z tymi, które panowały w łódzkich fabrykach za czasów jego młodości - to miał być ów raj "sprawiedliwości społecznej"? Raj, w którym odziani w futra "działacze", po dobrym obiedzie, idą spotykać się w fabryce z "klasą robotniczą"?

Artur Kowalski urodził się i mieszkał jako młody chłopak w Łodzi. Rodzina jego żyła we względnie niedostatku - takim, który pozwalał kształcić synów w gimnazjum, ale zarazem zmuszał tych synów do finansowego przyczyniania się do utrzymania rodziny. Była to rodzina drobnomieszczańska. Ale młody Kowalski, jak i jego przyjaciel, dostrzegali nie tylko swoją szkołę i dom rodzinny. Dostrzegali i miasto wokół siebie. I zaczęli czytać.

"Pograżaliśmy się w lekturze dzieł literackich, społeczno-politycznych i filozoficznych. Czytaliśmy pele-mele i rozprawialiśmy dniami i nocami o Kadenie-Bandrowskim, Strugu, Brzozowskim, Schopenhauerze, Nietzschem, Kropotkinie, Marksie, Kautskim, Spenglerze, Dostojewskim, Anatolu France i tylu innych, których dzieła znane nam były przeważnie z drugiej ręki. Nie czytaliśmy Nietzschego w oryginale, ani Speng-

lera, czytaliśmy tylko o nich i ich koncepcjach. Majakowskiego "Lewą marsz" nie wzbudził w nas żadnego entuzjazmu. Znadto był światoburczy. Za to replika Słonimskiego "Głową, głową" bardzo nam odpowiadała".

Poczem, jak pisze Kowalski, na scenę wkroczył agitator.

"Jednak tym wszystkim naszym intelektualnym igraszkom został pewnego dnia położony kres. Zbliżała się matura. Jako bardzo słaby w matematyce i fizyce musiałem podkuwać się w tych przedmiotach. Zmusiło mnie to do częstszego przebywania z kolegami z mojego gimnazjum. Skończyło się to fatalnie. Wśród moich szkolnych kolegów pojawił się Heniek Szyfman".

Był to "łowca dusz", agitator, który sięgnął po argumenty nie do odparcia. Nie agitował wszystkich, wiedział do kogo mówić.

"Kilkoma obrotami języka roztoczył przede mną cały obraz nędzy, w jakiej dawniej i obecnie żyje robotnik.

- Pamiętasz, jak byliśmy z wycieczką w fabryce?

Naturalnie, pamiętam.

- Włec przypomnij sobie ten wychodek, który stał na środku hali fabrycznej i zasmradzał powietrze tak, żeśmy stamtąd chcieli jak najszybciej wyrwać. I w tej cuchnącej atmosferze robotnicy, także i kobiety, musieli pracować przez osiem godzin dziennie. Jest to do pomyślenia? A teraz chcą jeszcze płace zredukować i tak już niskie. Robotnik zarabiał będzie tyle, by nie umrzeć, ale nie dosyć, by móc żyć. Przecież to woła o pomstę do nieba".

Argumenty były nie do odparcia, ponieważ trafiły na wrażliwość, która je przyjęła. Ponieważ "łowca dusz" trafił i na umysł nieodporny na z grubsza ciosane argumenty, sprawa była przesądzona. Heniek powiedział mi, że słyszał o moich i

mego przyjaciela rozległych zainteresowaniach; że jesteśmy "oczytani, inteligentni i marksizujący". Odparłem z miejsca, że mam "poważne zastrzeżenia" do koncepcji Marksa w sprawie rewolucji i powołałem się przy tym na "Przedwiośnie". Mój nowy kolega jakby tylko na te słowa czekał. Poderwał się cały i z temperamentem wygłosił filipikę przeciwko utopistom, którzy rewolucyjną teorię chcieliby gwałtem zepchnąć w koleiny drobnomieszczańskiego reformizmu.

- Czego się tak złościś na reformy? - temperuję go. - Przecież czasem rewolucje wybuchają po to tylko, by te reformy przeprowadzić!

Byłem pewny, że to argument nie do podważenia. Tymczasem Szyfman zaskoczył mnie nową argumentacją.

- Tak, ale to były rewolucje burżuazyjne.

- A czy rewolucja burżuazyjna nie jest rewolucją?

- Tak, ale rewolucją w interesie burżuazji.

Byłem skonsternowany. Kolega to zauważył i zaczął naciskać na pedał coraz mocniej.

- Dziś, kapujesz, potrzeba rewolucji w interesie robotników i chłopów, rewolucji dogłębnej. Trzeba obalić cały system kapitalistyczny. Co robotnik wytwarza, musi przejść w jego ręce, stać się jego własnością. Burżuazja nie zechce dobrowolnie z areny dziejowej, musi się ją siłą z siedzła wyrzucić.

Tym prymitywnym w istocie rzeczy spojrzeniem na świat rozbudził we mnie to, co później uważałem za "świadomość klasową". Heniek był elokwentny, jak się to mówiło wówczas, wyszczekany. Tym bardziej więc każde uderzenie agitatora trafiało prosto w dziesiątkę. Wspaniałe - wydawało mi się - zajął zagadnienie: Kapitaliści i ich państwo nie mają pieniędzy na higienę i bezpieczeństwo w fabrykach i w mieście, ale są pieniądze na policję, na kule dla demonstrantów; są pieniądze na wojsko, które przygotowują do napaści na ZSRR, jedyny kraj na świecie bez kapitalistów, gdzie robotnik sam decyduje o swoim losie, pracuje dla siebie, a nie dla wyzyskiwaczy.

Boją się, że polski proletariatus pójdzie tą samą drogą, chcą więc zwycięską komunę zdławić, zohydzić, zniszczyć...

Czułem się znokautowany. Umówił się ze mną jeszcze na dwa spotkania. Ładował we mnie, ile się tylko dało: i o rewolucji, i o Leninie. Wszystko przyjmowałem bez zastrzeżeń. Nic nie wydało mi się wątpliwe. Uwierzyłem, że znalazłem drogę do powszechnego szczęścia. Wszystkie zagadnienia ludzkości stały mi się już wtedy tak całkiem proste i jasne. Linie czarne i białe prostopadłe się przecinające. Istniał dla mnie problem narodowościowy, problem klas średnich, problem wierceń religijnych, problem antysemityzmu, ale wszystko to zdało się raptem sprawą marginesową. Zwycięstwo proletariatus automatycznie rozwiązało najbardziej skomplikowane problemy współczesnego świata". Taka wiara - stwierdził po latach Kowalski "z całym jadłem kominternowskim krążyła w moich żyłach przez dobre trzydzieści lat".

Te lat trzydzieści, to dzieje zaślepienia. Raj, ZSRR, był daleko, fanatyk nie wiedział o nim nic, czego mu nie chcieli powiedzieć, zwłaszcza, że losy rzuciły go do Belgii, Francji i Hiszpanii, więc dość daleko od granic tego raj. Tak związał się z przyswojoną młodym sercem ideą, że nawet jeden czy drugi kopniak, który mu się dostał, bezsensownie i krzywdząco, od wyżej w hierarchii postawionych towarzyszy, nie potrafił doprowadzić do konkluzji innej niż taka: to pewnie ja się mylę, nie partia. Dopiero po powrocie do powojennej Polski, do PRL, kiedy jako dobrze ustawiony towarzysz, jeden z liczących się dziennikarzy Trybuny Ludu, przyjrzał się z bliska modelowi swojego raj, przestał nad życie kochać ideologię komunistyczną. Wtedy, kiedy zobaczył, że to nie idea, a fałsz.

No, ale komunizm się rozpada. Póki jednak nie nastąpił rozpad ZSSR, rozpad, a nie zmiana nazwy i nawet zmiana formalnej struktury imperium, za wcześnie na urządzenie uroczystego pogrzebu. Można wszak głośno, za dolary, propagować pokój, gospodarkę rynkową, otwar-

cie na świat, itp., zaś po cichutku wysyłać propagatorów "sprawiedliwości społecznej" z myślą łowienia dusz dalszych naiwnych Arturów. Nie w imię żadnej ideologii, w imię międzymocarstwowego podziału świata. Zresztą nawet i bez działalności emisariuszy gleba Trzeciego Świata jest podatna na urodzaj wszelkiego rodzaju lewactwa.

Kto optymistą i kto (w przeciwieństwie do mnie) nie styka się z emigrantami z Ameryki Łacińskiej, niech sobie, oczywiście z książką Kowalskiego da spokój. To dla niego nieważne, że w wielkiej partii treści dzielącej się "po wtajemniczeniu" kochałem ją nad życie jest doskonałym materiałem do wykazywania, że - cytując piosenkę Pietrzaka - "ten model się nie sprawdził i nie sprawdzi nigdy i nigdzie". Zaś innych argumentów na odczadzenie naiwnych nie ma. Ktoś, kto siedzi po sutym obiedzie w wygodnym fotelu, nie wytłumaczy komuś też śledzącemu, tyle że na czczo i na włazce słomy, że ten najlepszy ze światów jest jednakowo dobry dla nich obu.

A chyba warto odczadzać, nie tylko z egoistycznej obawy, że ubogie Południe skoczyć może kiedyś z rewolucyjnym zapalem do gardła rozleniwionej dostatkiem Północy. Także i dlatego, że jeśli "południowcy" mają chęć przebudowywać swoją część tego nie najlepszego w ich oczach świata, niechże próbują. Tylko niech się nie uczą - żeby przywołać stary kawał - na błędach sowieckich, lecz na błędach młodych naiwnych typu Artura K.

KAROLINA JANKOWSKA

POLONIJNY BIZNES LECI DO POLSKI

Inauguracyjny lot Boeinga 747 w barwach LOTu z Toronto miał miejsce naprawdę 7. stycznia. Odbędzie się to bez fanfar, za to z pożytkiem. Na pokładzie samolotu znalazła się pierwsza duża partia książek transportowanych w ramach torontońskiego programu Education and Training Program for Poland do nauki angielskiego. ESL osławianych przez Pippin Publishers. Z książkami pojechała, by dopilnować ich przekazania, we właściwe ręce, stewardessa linii Air Canada i jedna z pierwszych nauczycielek angielskiego języka w Polsce wysłanych z Kanady Michelle Pelchat.

Do Polski polecieł też tym czarterem nauczyciele języka angielskiego z Simcoe, Paul i Mary Jo Quilty. Celem ich podróży było miasteczko Września, gdzie burmistrz Celestyn Bachorz - imiennik i krewniak znanego w Toronto architekta. Za namową obu Celestynów Kanadyjczycy ponieśli oświaty kaganek nie jak planowali do stolicy, lecz właśnie do Wrześni, gdzie oprócz pracy w szkole zamierzają szkolić praktycznie nastawioną poznańską administrację. Wyjeżdżających zegnali ci, którzy już przeżyli nauczycielską przygodę z Polską i zarazili się naszym krajem. Młody absolwent U of T, który przebywał w Polsce kilka tygodni opowiadał z przejęciem jak niezapomnianą przygodą był jego pobyt w Warszawie. Nauczyciele mają dzięki uprzejmości LOTu opłacony przelot, na miejscu bezpłatne mieszkanie i wzmocnioną pensję pozwalającą godziwie przeżyć w polskich warunkach. I co najważniejsze, uczą angielskiego według skutecznych i sprawdzonych na tysiącach imigrantów standardów. Proces westernizacji Polski nie będzie ani łatwy ani szybki. Wiadomo jednak, że dostrzegają to i uczestniczą w nim najbardziej znane na Zachodzie polskie firmy, w tym LOT. Kolejny

przelot nad oceanem, tym razem oficjalny, potwierdził, że LOT pragnie spełnić rolę zarówno dosłownie, jak i w przenośni, środka komunikacji między Polską a Zachodem.

W rejsie, który rozpoczął się 28 stycznia, a zakończył 4 lutego poleciała do Polski grupa biznesmenów, działaczy i polityków. Uczestniczyliśmy w tej promocyjnej wyprawie jako media i obok m.in. innymi przedstawicieli "Toronto Sun".

Samo zorganizowanie tury promocyjnej świadczy o tym, że Polska zaczyna dostrzegać opłacalność takich wycieczek. Do pewnych bowiem krajów trzeba czasem po prostu dziennikarzy i biznesmenów zawieźć, aby ich danym miejscem zainteresować, jeśli nie rozkochać. Jest to duża i subtelna sztuka.

Pech chciał, że Warszawa przywitała wycieczkę ponad 20-stopniowym mrozem i wylębnionymi lokalami.

Polska definitywnie to nie Club Med. Stąd turystyka w Polsce, oprócz patriotycznej polonijnej i rodzinnej może być podyktowana dwoma czynnikami: egzotyką polityczną zachodzących zmian i bogactwem historii tego kraju. Tura turystyki politycznej obejmuje zwykle spotkania z przedstawicielami różnych grup, zwiedzanie uczelni, nowych i starych instytucji. Tura turystyki historyczno-krajoznawczej musi wyjść poza Warszawę, dziś poważnie jednak zanieczyszczoną, i trwać nieco dłużej.

Jest jeszcze jeden zasadniczy powód, dla którego warto pojechać do Polski. To duże możliwości produkcji

Michelle Perchat - kanadyjska stewardessa Air Canada i nauczycielka angielskiego jest zachwycona Polską. Podjęła się na ochotnika opieki nad podręcznikami do nauki języka w transporcie LOTem do ministerstwa oświaty.

i handlu. Tura biznesowa umożliwia wybranym handlowcom spotkanie się z potencjalnymi partnerami oraz z różnymi "insiderami" z życia politycznego, dzięki czemu mogą dowiedzieć się o klimacie polityczno-gospodarczym kraju.

W 7-dniowym wyjeździe promocyjnym wzięli udział przedstawiciele różnych grup, o różnych interesach i zainteresowaniach - od polityków kanadyjskich jak Jesse Flis, czy Korwin Kuczyński, poprzez biznesmenów jak reprezentujący firmę Arthur Anderson M. Zweig, bankierów Credit Union, jak p. Gonsik. Polonijnych rekinów finansjery, którzy od dawna podejmowali działania finansowe w Polsce i tych dla których Polska reżymowa czy demokratyczna jest biznesowo białą kartą.

Tak odmiennych gustów i doświadczeń nie sposób zniwelować. Nic dziwnego, że program spotkań w Warszawie, mimo że różnorodny i bogaty, nie mógł zadowolić do końca. Był zbyt ogólny, a zarazem tłumny, co daje efekt utrudniający bezpośredni kontakt. Ale na tym koniec

słów krytycznych. Istotne jest bowiem to, że politycy i biznesmeni dowiedzieli się, przelecieli i przekonali do nowego nabytku LOT - Boeinga 767, zobaczyli się z legendarnym dyrektorem LOTu panem Klimaszewskim, który obiecał dalszą westernizację linii. Ważne też, że przy okazji przelotu dopięto parę zasadniczych interesów, a niektóre zainicjowano lub popchnięto.

Organizator tury Pekao Trading and Travel przeprowadził w Warszawie rozmowy utworzenia spółki z Orbisem i LOTem, co przyniesie w najbliższym czasie organizację wycieczek, konferencji, czy zjazdów w zachodnim stylu. Tym samym nie zostanie zmarnowany ocieślały nieco, ale wciąż zamożny kapitał sieci hoteli Orbisu, znak firmowy i sięgające przedwojennych czasów tradycje. Tym samym też nastąpi podział na małą turystykę, obsługiwaną przez mniejsze turystyczne przedsiębiorstwa i dużą, wymagającą kooperacji i większych pieniędzy. W najbliższym czasie nastąpić ma sfinalizowanie umowy.

Nauczyciel angielskiego z Simcoe Paul Quilty uczy już od miesiąca we Wrześni w Poznańskim.

Drugim mocno biznesowym wątkiem było kolejne przybliżenie realizacji Fundacji Rozwoju Budownictwa. Przedstawiciel wielkiej kanadyjskiej firmy inwestycyjnej zainteresowany od miesięcy budową domów i mieszkań w Polsce na bazie kanadyjsko-amerykańskiej technologii wierzy, że uda się wykorzystać fabryki domów do przejścia na lekkie materiały i elementy. W pierwszej partii chodzi o wybudowanie w ciągu roku 5 tys. mieszkań dla Warszawy. O ile oczywiście nie zawiedzie kapitał amerykańskiego i kanadyjskiego miejscowa biurokracja.

W Polsce, w wyniku tej wizyty zainstalują się księgowi przysięgli z jednej z największych na świecie firm "Arthur & Andersen Co." Firma spiesząc teraz do Polski zapewniła sobie uprzywilejowaną rolę na rynku, gdzie księgowi operujący zachodnimi standardami wyceny kosztów i majątku są wręcz niezbędni dla podejmowania umów handlowych, prywatyzacji i kupna udziałów.

Wreszcie trzeci ważny owoc wyprawy. Przedstawiciele parafialnej Credit Union św. Stanisława i św. Kazimierza z Toronto - polonijnej kasy zapomogowo-pożyczkowej z kapitałem 180 mln dolarów, spotkali się z władzami kościelnymi i państwowymi w celu utworzenia oddziałów Kasy w Polsce, przy parafiach, poczynając od parafii św. Stanisława Kostki w Warszawie.

Jak nam powiedział szef Kasy, pan Gonsik, Warszawa nie czyni przeszkód i można przystąpić do rozmów szczegółowych oraz uzyskania zgody władz kanadyjskich. Finalizacja umów może nastąpić w najbliższych tygodniach. W optymalnym modelu możliwy będzie transfer pożyczek i kapitałów do Polski, co może być ułatwieniem dla mniejszych inwestorów.

O szczegółach tego planu oraz innych rezultatach wizyty w Polsce napiszemy szerzej w kolejnych numerach.

Serdecznie dziękujemy Pekao i LOT-owi za umożliwienie nam uczestniczenia w tak ciekawym momencie w Polsce.

GRAŻYNA FARMUS

ŻEBY NIE BYŁO ZA PÓŹNO

Kiedy wojska sowieckie i polskie w ostatnim dniu wojny zdobywały Brandenburger Tor - tankietki amerykańskie zajęły na pobliską Mohrenstrasse, do niemieckiego Urzędu Patentowego (Amt für Patent und Erfindungswesen) i zabrały stamtąd dokumentację wynalazków będących w trakcie patentowania. A więc kiedy my zawieszaliśmy sztandary zwycięstwa, Amerykanie zgarniali korzyści z tego zwycięstwa.¹

Inny obrazek.

Kiedy padła Festung Breslau, w zbiorach archiwalnych z czasów hitlerowskich znajdował się zbiór patentów niemieckich od zarania działalności berlińskiego Urzędu Patentowego po lata wojenne. Zbiór ten, jako że nikogo nie interesował, został z Wrocławia wywieziony w niewiadomym kierunku i ślad po tym zbiorze zaginął.

Mijają dziesięciolecia.

Polska zbliża się do Europy. Od roku 1993 polski przemysł będzie miał dostęp do zbiorów norm europejskich. Będzie to dla naszego przemysłu niewątpliwie bardzo pouczające, ale... i bardzo kłopotliwe.

Polski przemysł będzie musiał dostosować jakość swoich wyrobów do norm europejskich. Bez niezbędnej w tym celu korekty technologii, polski przemysł nie będzie miał szans wejścia na rynki europejskie.

Udział Polski w Europie to nie tylko konieczność poprawy jakości naszych wyrobów i rezygnacji z tej frywolnej trawestacji dialektyki marksistowskiej, że... ilość przejdzie w jakość to będzie. Polska w Europie będzie musiała podnieść poziom swej praktyki w zakresie ochrony własności intelektualnej i przemysłowej.

Udział w Układzie o Współpracy Przemysłowej, a w dalszej perspektywie przyjęcie do Europejskiego Urzędu Patentowego, to nie tylko uproszczenie ochrony patentowej naszym wynalazcom oraz dostęp do skomputeryzowanego banku prze-

szło 30 milionów patentów - to równocześnie konieczność spojrzenia na nasze wynalazki i wzory przemysłowe przez pryzmat wymogów europejskich.

A więc Polska w Europie to konieczność generalnej rewizji naszych norm przemysłowych i naszych wynalazków i wzorów użytkowych.

Na tle takich trudnych zadań - jak zgrzyt żelaza po szkło - zarysowuje się niebezpieczeństwo sytuacji będącej całkowitym nieporozumieniem.

Wojewódzki Ośrodek Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej we Wrocławiu (WOINTE), dysponujący unikalnym zbiorem specjalistycznej literatury technicznej norm, patentów, katalogów producentów i wyrobów oraz posiadający bieżąco kompletowane od wielu lat tygodniki "Official Gazette" Urzędu Patentowego w Waszyngtonie i "Be-kanntgemachte Patentanmeldungen" Urzędu Patentowego w Monachium - ma być zlikwidowany!

Za dwa lata Polska ma przejść do Europy, a dziś Polska od tej Europy miałaby się odwracać?

W Politechnice Wrocławskiej uruchomione zostały w roku akademickim 1990/91 wykłady z zakresu informacji patentowej. Na zasadzie swobodnego wyboru przedmiotów według systemu Berkeley University² studenci z różnych wydziałów i różnych lat uczestniczą w zajęciach z informacji naukowo-technicznej. Jedno z zajęć dydaktycznych polega na znalezieniu normy oraz patentu odpowiadającego zainteresowaniom studenta i na dostarczeniu odbitki kserograficznej ze zbiorów w WOINTE.

Czy zajęcia te miałyby być zlikwidowane?

Likwidacja WOINTE oznaczałaby nie tylko przekreślenie zajęć praktycznych w ramach przedmiotu obranego przez studentów Politechniki Wrocławskiej.

Normy i patenty to podstawa

marketingu, który decyduje o działalności w warunkach gospodarki rynkowej.

Bez WOINTE byłoby utrudnione realizowanie programu School of Business, w ramach zawartej przez Politechnikę Wrocławską umowy współpracy z Uniwersytetem Stanowym w Connecticut. Pani Prodżikan z tego Uniwersytetu, Patricia Sanders, wizytowała WOINTE i stwierdziła, że znajdujące się tam zbiory norm i patentów dają szansę skutecznego prowadzenia zajęć praktycznych z uczestnikami School of Business.

Jest zrozumiałe, że władze Wrocławia nie mają pieniędzy na fundusz płac dla paru osób, obsługujących zbiory norm i zbiory patentów oraz na zapłacenie czynszu. Rozwiązania należy jednak szukać nie poprzez machinalne likwidowanie placówki już dziś potrzebnej dla dydaktyki, a wprost nieodzownej w perspektywie najbliższych lat.

Rozwiązaniem może byłoby utworzenie spółki, ułatwienie uzyskania kredytu bankowego i rozpoczęcie odpłatnej działalności usługowej. W pierwszym okresie byłoby to trudne, ale sądząc po pomyślnie się rozwijającej tego typu działalności w krajach uprzemysłowionych - trudu tego należy się podjąć.

¹ Scenę tę opisał ówczesny prezes Urzędu Patentowego w Berlinie prof. Friedrich Hemmerling. Por. NOWATOR, nr 3/1990, s. 14.

² Por. Iwona Lenkiewicz "Niechym w Berkeley", NOWATOR, nr 3/1990.

Prof. dr. hab. inż. Bronisław Pilawski z Instytutu Organizacji i Zarządzania Politechniki Wrocławskiej jest m.in. autorem wielu prac poświęconych patentom oraz redaktorem naczelnym miesięcznika "Nova" poświęconemu problemom wynalazczości.

With GST in your marketplace, it is important to compare prices.

Some prices include GST. But often, it is added later.

Before you buy, look for signs... or ask. Where GST applies, know whether it will be added at the cash register or if GST is built into the price tag.

GST added, or GST included. It's important for you to know the difference.

If you have other questions about the GST and prices, the answer is to call us toll-free Monday to Friday 9am-9pm.

IS GST INCLUDED?
IS GST ADDED?

The GST Consumer Information Office.

1-800-668-2122

Government of Canada / Gouvernement du Canada

Canada

EMIGRACJA I ZDROWIE PSYCHICZNE

Rozważania na ten temat rozpoczęliśmy od bardzo uproszczonego modelu funkcjonowania, który można obserwować u zwierząt. Czy zwierzęta mogą mieć nerwice, tj. cierpieć na różnego typu zaburzenia zachowania spowodowane nieprzystosowaniem? Odpowiedź jest jednoznaczna - tak. W laboratorium Pawłowa, rosyjskiego fizjologa z początku XX wieku, opisany był chyba pierwszy przypadek eksperymentalnego wywołania zachowań nerwicznych u psów w sytuacji, kiedy miały one reagować w różny sposób na koło i elipsę. Po pokazaniu jednego z tych bodźców dawano pokarm, a po drugim nie dawano. Kiedy w trakcie eksperymentu elipsa coraz bardziej upodabiała się do koła psy zaczęły okazywać objawy nerwiczne: zaczęły być agresywne, odmawiać pokarmu, miały symptomy fizyczne lęku (drżenie).

Jeśli użyłem tego przykładu to nie dlatego ażeby sprowadzić zachowanie ludzkie do zachowania zwierząt, ale żeby pokazać, że bez względu na to na jakim poziomie intelektualnym człowiek funkcjonuje, pewne zasady zdrowia psychicznego i przystosowania pozostają wspólne dla ludzi i zwierząt. Opisany przeze mnie eksperyment ukazuje, że zaburzenie nerwiczne zachowania pojawiło się w sytuacji konfliktu: bodźce tak upodobiły się do siebie, że pies nie wiedział jak się zachować, chociaż był motywowany, aby coś zrobić, ponieważ w tej sytuacji otrzymywał pożywienie. Można powiedzieć, że zwierzę funkcjonuje "normalnie" jak długo bodźce środowiska wywołują reakcje nawykowe, które służą zaspokojeniu różnych ważnych potrzeb (u zwierząt - głównie fizjologicznych opartych o instynkt).

Chociaż podstawy mechanizmu nerwicy zwierzęcej są bardzo zbliżone do tego co obserwuje się w zachowaniu ludzi, to sytuacja psychiczna, w której znajduje się człowiek jest oczywiście nieporównywalnie bardziej skomplikowana. Przede wszystkim wynika to z faktu, że nasze zachowania nie są kierowane wyłącznie instynktem (a właściwie w świecie ludzkim im bardziej są instynktowne, tym bardziej mogą być uznane za zachowania kryminalne czy głęboko patologiczne). Jeśli bowiem na zasadzie instynktu głodu człowiek sięgnąłby po pożywienie prosto z półki sklepowej albo bez płacenia za nie, naraża się na oskarżenie o kradzież i związaną z tym karę. W zakresie innych instynktów np. rozrodczego, nastąpiła również daleko idąca socjalizacja wymagająca wielu zabiegów i czynności zanim nastąpi zaspokojenie instynktu. Tak więc w miejsce instynktów regulujących zachowanie zwierząt, człowieka charakteryzuje zachowanie nastawione na cel. Instynkt u zwierząt zapewnia doskonale dostosowanie do środowiska, w którym zwierzę żyje tak długo, jak środowisko to dostarcza jednoznacznych bodźców dla wywołania zachowań instynktownych. Nic takiego nie można powiedzieć o zachowaniu celowym. Cele, chociaż wspólne wielu ludziom, wymagają jednak indywidualnej decyzji i wyboru, a przynajmniej aprobaty na wybór określonego celu, jeśli został on postawiony przez inne osoby czy liderów, np. politycznych. Jest wiele celów, które mogą być równie atrakcyjne i z reguły wiele sposobów ich realizacji. Na to, żeby cel osiągnąć niezbędna jest integracja szeregu elementów zarówno z zakresu naszych funkcji i

zdolności, jak również umiejętność dostatecznej kontroli nad środowiskiem na to, ażeby cel osiągnąć. Dla przykładu podam, że na to, żeby np. zaspokoić potrzeby rodziny czy tylko swoje własne, człowiek musi zdobyć najpierw pewną elementarną wiedzę o tym jaki jest akceptowany sposób zdobywania środków finansowych, następnie nauczyć się odpowiednich kwalifikacji zawodowych, które umożliwiają wykonywanie pracy dającej możliwość zarobków oraz posiadanie dostatecznej energii psychicznej na realizację tego celu. Zarówno zdolności poznawcze, różnego typu umiejętności praktyczne jak i zdolności organizacyjne i odpowiednia motywacja rozciągające się czasami na lata są niezbędne, żeby zaspokoić tak elementarną potrzebę jak zapewnienie sobie podstawowej egzystencji. Jeżeli człowiek pracuje i otrzymuje satysfakcjonujące wynagrodzenie, tworzy się pewne poczucie bezpieczeństwa oraz przekonanie, że w jakimś sensie świat, który stworzyliśmy, albo w którym żyjemy jest poznawalny i kontrolowalny.

Zaburzenia nerwiczne wynikają z niedostosowania zaczynają się wtedy, gdy jeden z tych elementów albo poznawczy albo wykonawczy przestaje być nam dostępny, albo na skutek tego, że nie rozumiemy co się stało, jaki błąd zrobiliśmy, bądź też wiedząc nawet co robimy źle, nie potrafimy lub nie mamy środków, aby skorygować nasze postępowanie. Sytuacja jest wielokrotnie bardziej jeszcze skomplikowana i potencjalnie patologiczne konsekwencje są groźniejsze, gdy nie wiemy dlaczego coś się nam nie udaje (np. w małżeństwie, karierze zawodowej) albo, gdy nawet u pozornie dobrze przystosowanego człowieka pojawiają się nagle objawy nerwiczne jak bezsenność, rozdrażnienie, depresja, lęk, zażywanie środków uspokajających. Nie ulega wątpliwości, że wszyscy którzy zdecydowali się na emigrację musieli przeżyć podobny szok jaki opisałem.

Znany i w miarę kontrolowalny świat, w którym żyliśmy został zamieniony na inne środowisko, w którym jest masa niewiadomych, z któ-

MÓWIA, ŻE W POLSCE JEST TEŻ 1991 ROK ?

rego sygnały rozumiane przez "tubylców" są często nierozpoznawalne bądź odmiennie interpretowane przez nas nowo przybyłych. Musimy się uczyć wielu rzeczy, poznawać, próbować, narażać na niepowodzenia i znowu próbować osiągnąć to samo inaczej. Wiele zależy od naszych umiejętności poznawczych, od zdolności do zmiany różnych oczekiwań i nawyków, od naszej energii i pomysłowości. W takiej sytuacji tylko ten będzie czuł się dobrze, kto szybko będzie w stanie zintegrować swoją psychikę z punktu widzenia nowych wymagań, co sprowadza się do jedności między postawieniem celu, oceną możliwości jego realizacji, znalezieniem środków i konsekwentnej realizacji celu. Jeżeli w miarę szybko taka sytuacja nie nastąpi, następuje reakcja emocjonalna lęku, zwątpienia, depresji, rozgoryczenia, gniewu na siebie i na świat.

Reakcje emocjonalne, które są nam wrodzone, mają zarówno kompensatę psychiczną, jak i somatyczną (cielesną). Choroby psychosomatyczne to: bóle głowy, nadciśnienie, zaburzenia rytmu serca,

złe fizyczne samopoczucie, zmęczenie, bezsenność, itp.

Sytuacja taka wskazuje, że integrujące mechanizmy psychiczne, które umożliwiają płynne przechodzenie od tego jak postrzegamy siebie i nasze miejsce w świecie, do aktywnego celowego działania, uległy rozregulowaniu. W ich miejsce pojawił się najpierw lęk, a wraz z nim fizjologiczne objawy stresu. Jest znacznie ciężiej radzić sobie ze stresem jeśli jego źródła są nie tylko zewnętrzne (np. recesja), ale również wynikają z postaw, motywów i oczekiwań, które nie sprzyjają dobremu przystosowaniu w nowym środowisku, bo zostały przeniesione z zupełnie innych warunków. Tak więc szczególnie poszkodowane mogą być te osoby, które chciałyby przeszczepić sposoby funkcjonowania w systemie totalitarnym lub autokratycznym, na grunt systemu demokratycznego i wolnorynkowego. Tam podstawą sukcesu mogło być posłuszeństwo i manipulowanie władzą, która ze swej strony wynagradzała wiernych (a przynajmniej można

było się tego spodziewać). Tutaj w sytuacji gdy większy nacisk położony jest na indywidualne decyzje odnośnie jak urządzić sobie życie, zależność od instytucji czy innych osób będzie zdecydowanie przeszkodą. Niestety wielu nie zdaje sobie sprawy, że takie oczekiwania mają. Nie można mieć nerwicy, jeśli akceptuje się to, co człowiek ma, kim jest, co robi, etc. Nerwica zaczyna się od odczucia głębokiej różnicy między tym co by się chciało a stanem faktycznym.

Różne koncepcje terapeutyczne mają na celu przywrócenie jedności psychicznej w oparciu albo o lepszą ocenę rzeczywistości albo sprawniejsze działanie albo też o usunięcie przeszkód emocjonalnych i motywacyjnych, które zakłócają albo poznawczy bądź też wykonawczy aspekt naszego funkcjonowania.

Dr. Marek Celiński
jest psychologiem
Można się z nim skontaktować pod telefonem
(416) 226-6397

AUSTRIACY BRYLOWALI NA SWYCH STOKACH

W Saalbach w Austrii zakończyły się alpejskie narciarskie mistrzostwa świata.

Głównymi postaciami alpejskich mistrzostw świata w Saalbach mieli być Marc Girardelli (Luksemburg) oraz Austriaczka Petra Kronberger, liderzy Pucharu Świata. Oboje zdobyli tylko po jednym złotym medalu. Kronberger stanęła na drodze kontuzja, Girardelliemu - szybsi od niego rywale. W roli "gwiazdy" mistrzostw wystąpił więc zupełnie nieoczekiwanie podwójny złoty medalista (supergigant i kombinacja) 21-letni Austriak Stefan Eberharter, który wykorzystał doskonałą znajomość tych terenów.

W konkurencjach kobiecych rywalizowały Szwajcarka Vreni

Schneider (złoty medal w slalomie, brązowy w kombinacji) oraz Austriaczka Ulrike Maier (złoty medal w supergigancie, srebrny w gigancie), obie zawodniczki dobrze już znane, rutynowane. "Weterani" często zresztą dochodzili do głosu w Saalbach: medale Szwajcarka Heinzer, Francuza Piccarda, Girardelliego, Szweda Wallnera, Niemki Haecher, ale młodzież (Norweg Aamodt, Szwedka Wiberg, Włoch Runggaldier, Rosjanka Gladyszewa) atakowała z impetem i w pucharowej czołówce mogą wkrótce nastąpić poważne zmiany.

Dwa słowa o startach Polaków. Przyjechali do Saalbach bez nart, kombinizonów, trenera. Działacze PZN byli i są zbyt zajęci walką o stoł-

ki, aby zadbać o przygotowanie ekipy. "Takiego bałaganu w PZN jak obecnie nigdy jeszcze nie było" - powiedziała nasza najlepsza zawodniczka Katarzyna Szafrąńska, która ostatecznie postanowiła się nie kompromitować i w Saalbach nie wystartowała. Zawodnicy byli absolutnie nie przygotowani do udziału w mistrzostwach i nie sposób winić ich za uzyskane rezultaty, które lepiej też przemilczeć. Jeździli jak potrafili.

Klasyfikację medalową wygrała Austria - 5 złotych, 3 srebrne, 3 brązowe, przed Szwajcarią 3-1-2, Szwecją 1-0-1, Luksemburgiem 1-0-0, Francją 0-2-1, Włochami 0-2-0, Norwegią 0-1-1, Jugosławią 0-1-0, Niemcami i ZSSR po 1 brązowym.

PUCHAR DAVISA:

Polska - Rumunia 5:0

Wojtek Fibak w ciągu niespełna roku zmienił polską tenisową reprezentację do niepoznania. Do niedawna przegrywała ona mecz za meczem w Pucharze Davisa, pod kierunkiem Fibaka odniosła cztery zwycięstwa z rzędu. Ostatnie najcenniejsze nad silnym zespołem Rumunii.

Polska - Rumunia 5:0.

Wojciech Kowalski - Adrian Marcu 3:6, 6:3, 6:7, 7:6, 7:5; Dariusz Nowicki - Dinu Pescariu 7:6, 1:6, 6:2; Tomasz Iwański, Kowalski - Florian Segarceanu, Gheorghe Cosac 6:2, 7:6, 7:6; Iwański - Pescariu 7:6, 1:6, 6:2; Nowicki - Marcu 6:7, 6:4, 11:9.

W kolejnym meczu na początku maja Polacy zagrają w Warszawie z Wielką Brytanią.

Wyniki 1/8 grupy światowej Pucharu Davisa: Niemcy - Włochy 3:2, Jugosławia - Szwecja 4:1, CSRF - Austria 4:1, Hiszpania - Kanada 4:1, Australia - Belgia 5:0, Nowa Zelandia - Argentyna 1:4.

Prawdziwą sensacją była przegrana Szwedów. Stefan Edberg stwierdził, że nie pamięta, żeby go tak ograno (w niedzielę przegrał singla z Goranem Ivanisevicem 4:6, 2:6). Uważa on, że ten młody Jugosłowianin jest potencjalnym kandydatem do miana nr 1 w świecie.

Niewiele też brakowało a niespo-

dziankę sprawiłby Włosi. Niemcy przegrywali u siebie przed niedzielnymi singlami 1:2. W czwartej grze Boris Becker pokonał jednak Omara Camporese 3:6, 6:3, 6:4, 6:4, a o zwycięstwie Niemców przesądził Michael Stich, który wygrał z Paolo Cane 7:6, 6:7, 7:5, 6:1.

W meczu Hiszpania - Kanada rozegranym w Kartaginie jedyny punkt dla Kanady wywalczył Andrew Sznajder, który pokonał Emilio Sanchez 7:5, 5:7, 6:3.

Zestawienie par ćwierćfinałowych: Niemcy - Argentyna, CSRF - Szwecja, Hiszpania - USA lub Meksyk, Australia - Francja lub Izrael.

ARTUR PARTYKA JUŻ SKOCZYŁ 2,37 M

Jeszcze przed kilkoma miesiącami mieliśmy poważne obawy o formę naszego najlepszego skoczka wzwyż Artura Partyki, byłego mistrza świata juniorów, ubiegłorocznego mistrza Europy seniorów w hali, który ponížej oczekiwań spisał się w letnich mistrzostwach Europy w Splicie. Trener Edward Hatala zapewnił wtedy, że był to tylko "wypadek przy pracy", czyli błąd w przygotowaniach.

Zaczął się nowy sezon halowy i Partyka znów skacze wysoko. Najpierw w płatek pokonał 2,30 m, a w niedzielę podczas mitingu w Sullingen wygrał zawody z wynikiem 2,37, najlepszym w tym roku na świecie i lepszym od halowego rekordu Polski (należał również do Partyki) o 3 cm. Polak pokonał Rumuna Sorina Matei - 2,34 i Rudolfa Powarnicyna (ZSSR) - 2,31 m.

Można mieć tylko nadzieję, że forma nie przyszła za wcześnie. Czeka ją jednak Partykę w tym sezonie ważne starty: mistrzostwa Europy i świata w hali oraz najważniejsza impreza sezonu: letnie mistrzostwa w Tokio.

MIESZANKA AGENCYJNA:

Jan Urban strzelił bramkę dla Osasuny w przegranym meczu wyjazdowym z Tenerifą (1:2) i jest sa-

modzielnym liderem w klasyfikacji strzelców ligi hiszpańskiej. Polak strzelił 12 goli i wyprzedza słynnego snajpera meksykańskiego Hugo Sanchez o jedną bramkę.

Mistrzynią świata w łyżwiarskim wieloboju została na torze w Hamar Niemka Gunda Kleeman - 177,263 pkt. wyprzedziła ona aż o 5 pkt. swą rodaczkę Helke Warnicke oraz o 6 pkt. Lię van Schie (Holandia). Polki Aneta Rękas i Ewa Borkowska nie zakwalifikowały się do finałowej 16-ki. Rękas zajęła 21 miejsce 139,741 pkt., a Borkowska była 29 - 143,378. Sklasyfikowano 30 zawodniczek.

Kolejnym ćwierćfinalistą szachowych meczów pretendentów został po Visnawathanie Anandzie (Indie) i Wassiliju Iwańczuku (ZSSR) oraz Anatoliju Karpowie (bez gry) zgodnie z prognozami Jan Timman (Holandia).

W Sarajewie, w meczu 1/8 finału Timman pokonał białymi w siódmej partii Roberta Huebnera (Niemcy) zapewniając sobie awans. Końcowy wynik meczu Timman - Huebner 4,5:2,5.

W Giten (Holandia) odbyły się mistrzostwa świata w kolarstwie przełajowym. Wśród amatorów zwyciężył Szwajcar Frischknecht przed Djerisem (Dania) i Pontonim (Włochy). Miejsca Polaków: 20. Robert Bondaryk, 24. Wojciech Kadrzyński, 27. Sławomir Barul, 29. Edward Piech. W rywalizacji zawodowców wygrał Szmunek (CSRF) przed Poelem (Holandia) i Brasem (Francja). W kategorii juniorów Dariusz Gil zdobył brązowy medal, a Tomasz Bukarski zajął 8 miejsce. Zwyciężyli przełajowcy CSRF - Lukes przed Pospisilem.

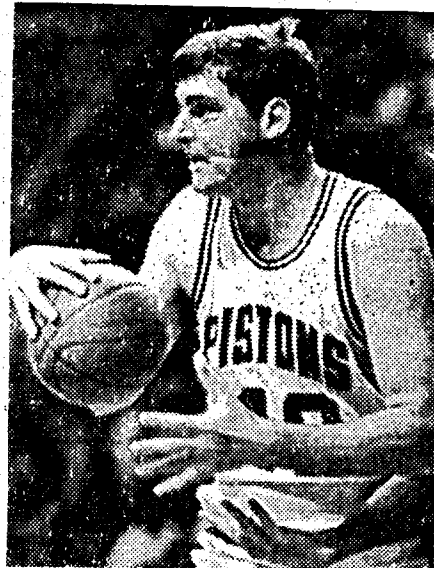
I LIGA HOKEJA

Grupa 1: Cracovia Kraków - Podhale Nowy Targ 3:2 (2:0, 1:1, 0:1), Naprzód Janów - Polonia Bytom 7:2 (4:1, 2:1, 1:0), Towimor Toruń - Unia Oświęcim 3:4 (2:1, 1:1, 0:2).

1. Polonia 47:7 113-64
2. Unia 32:22 109-82
3. Podhale 30:24 118-85

4. Naprzód 29:25 97-101
5. Cracovia 28:26 109-102
6. Towimor 26:28 96-98

Mistrzem Polski w skokach narciarskich na Dużej Krokwi został po raz czwarty Jan Kowal (WKS Legia Zakopane). W sobotę miał najdłuższe skoki 109,5 oraz 110 metrów, za które otrzymał 204,5 pkt. Rekordzista Dużej Krokwi (124 m), jak powiedział, jest w dobrej formie, chociaż ostatnio nie miał wiele okazji do treningu. Na mistrzostwa świata wyjeżdża z przekonaniem, że znajdzie się w finałowej grupie. Drugi w konkursie był nieoczekiwanie Zbigniew Klimowski (także WKS) - 108,5199,0 m, nota 182,2 pkt. Zawód sprawił natomiast Bogdan Papierz, który był dopiero piąty. Jednakże wszystko wskazuje, że to on będzie drugim reprezentantem Polski na mistrzostwa świata, i być może wcześniejsze podjęcie decyzji wpłynęło na jego słabszą postawę.

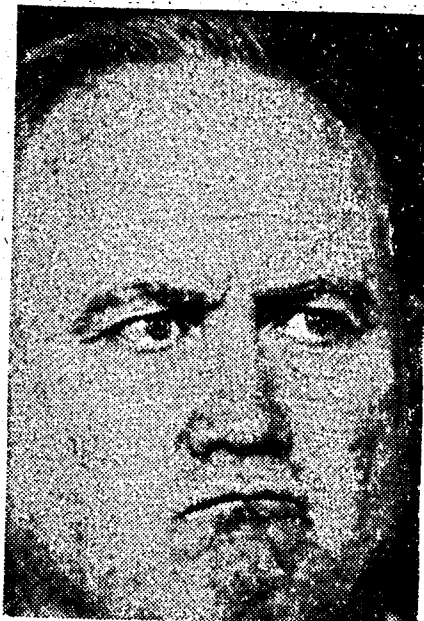

Jeden z najlepszych zawodowych koszykarzy świata Bill Laimbeer, po złamaniu szczęki występuje na meczach ze specjalną ochroną. Jego drużyna Detroit Pistons - obrońca tytułu klubowego mistrza świata prowadzi w Lidze Centralnej w Konferencji Wschodniej zawodowej amerykańskiej ligi koszykówki NBA. Chcą zdobyć tytuł po raz trzeci z rzędu.

Ostatnią konkurencję mistrzostw slalom gigant mężczyzn wygrał Austriak Rudolf Nierlich (na zdjęciu). Drugi był Szwajcar Kaelin, a trzeci Szwed Wallner. W slalomie gigancie kobiet sensacją wygrała Szwedka Wiberg.

OPERACJA PUSTYNNNA BURZA

Gen. Schwarzkopf

Trzeci tydzień wojny w Zatoce jak dwa poprzednie przyniósł pewne stałe elementy dotychczasowej wojny - ze strony alianckiej dalsze nieustanne bombardowanie strategicznych obiektów w Iraku i Kuwejcie ze zintensyfikowaniem ataków na pozycje oddziałów irackich w Kuwejcie oraz w południowym Iraku, ze strony Iraku te same mało skuteczne ataki rakietowe Scud na Izrael i Arabię Saudyjską.

Nowością jest pierwsza poważna bitwa lądowa o miasteczko saudyjskie Chafdzi.

W nocy z wtorku na środę 80 irackich czołgów ze wsparciem 4 tys. żołnierzy wdarło się 20 km w głąb Arabii Saudyjskiej i dotarło do miejscowości Chafdzi. W ciągu dnia Iracyjczycy zaatakowali jeszcze w trzech innych miejscach. Rzecznik armii amerykańskiej potwierdził wiadomość o okupacji Chafdzi.

Amerikanie mieli ponieść "minimalne" straty. Rzecznik armii nie chciał jednak podać szczegółów, a straty irackie określił jako "bardzo

poważne". Dowódca wojsk sprzymierzonych gen. Schwarzkopf powiedział na konferencji prasowej, że zginęło dwunastu marines. Chafdzi ostatecznie po zaciętych walkach zostało odbite przez Saudyjczyków i Kuwejtczyków wspomaganych przez Amerykanów.

Radio Bagdad od środy rano nadawało komunikaty o "zwycięskich walkach naszych dzielnych żołnierzy, którzy pod flagą Allaha niszczą niewiernych". Według dowództwa irackiego, zginęło "wielu" żołnierzy amerykańskich i zniszczono "dużo" pojazdów.

Amerikanie poinformowali też, że ich samoloty zatopili sześć irackich okrętów w Zatoce Perskiej. Irańska agencja IRNA poinformowała zaś, że iracki statek ostrzelany przez samoloty alianckie wpłynął na wody terytorialne Iranu.

Ta sama agencja twierdzi, opierając się na informacjach zbliżonych do kurdyjskich organizacji opozycyjnych, że Saddam kazał przesunąć ruchome wyrzutnie rakiet SCUD na północ kraju, w pobliże granicy z Turcją. Być może Irak zdecyduje się - w odwecie za pozwolenie Amerykanom na używanie baz tureckich - na ostrzał tego kraju.

Od grudnia afgański ruch oporu prowadzi werbunek mudżahedinów, którzy gotowi są walczyć w armii saudyjskiej przeciw Saddamowi - powiedział szwajcarskiej agencji BRR1 jeden z afgańskich dowódców. Zostaną wysłani, gdy poprosi o to Arabia Saudyjska.

W środę wieczorem agencja Reutersa poinformowała, że Irak zaczął ponownie wypompowywać ropę naftową do Zatoki Perskiej. Po zniszczeniu poprzedniego terminalu ropa jest wypompowywana z terminalu Mina al-Bakr w południowym Iraku.

Bagdad nakazał zamknięcie pa-

cyfistom ich obozu w Iraku w pobliżu granicy z Arabią Saudyjską. 85 pacyfistów, w tym 2 Kanadyjczyków - stwierdziło, że chcieliby nadal, ale nie mając wyboru przybyli do Jordanii.

Pod koniec trzeciego tygodnia alianci podali, że wykonali ponad 45 tys. misji powietrznych tracąc 27 samolotów, 30 zabitych żołnierzy, 40 zaginionych oraz 12 jeńców. Do niewoli wzięli 630 Irackich, 30 zostało zabitych, zniszczonych zostało 99 samolotów irackich.

NIEPEWNA "PRZYJAŹŃ" AMERYKAŃSKO-SOWIECKA

Od początku wojny podstawowym pytaniem jest po której stronie opowiadają się faktycznie Sowietci. Poniżej przedstawiamy kilka opinii na ten temat:

General Filatow: "Tę wojnę wygra Irak".

General Wiktor Filatow, redaktor naczelny miesięcznika "Wojno-Istoriczeskij Żurnal" (tego samego, w którym opublikowano fragmenty "Mein Kampf" Hitlera i rewelacje o hitlerowskiej odpowiedzialności za Katyn) oświadczył w wywiadzie na łamach "Komsomolskiej Prawdy", że wojnę w Zatoce Perskiej wygra Saddam Hussein, zaś dla USA będzie ona większą katastrofą niż wojna w Wietnamie.

Korolow broni Husseina

Zdaniem prof. Stanisława Korolowa z Wojskowego Instytutu Spraw Międzynarodowych ZSSR, Związek Sowiecki prowadził błędną politykę wobec Iraku.

W jej wyniku ZSSR znalazł się w jednym obozie z Izraelem, Arabią Saudyjską i Republiką Południowej Afryki. Zdaniem Korolowa nie moż-

na odróżnić informacji w sprawie wojny w Zatoce Perskiej radia i telewizji moskiewskiej od informacji w rozgłosni "Swoboda", "Głos Izraela", "Głos Ameryki".

Profesor twierdzi, że środki podjęte przez Amerykanów w Zatoce Perskiej nie są adekwatne do celu, który sobie postawili. Daje on do zrozumienia, że w konflikcie nie chodzi o Kuwejt, lecz uniemożliwienie "kompleksowego rozwiązania przegrającego się konfliktu bliskowschodniego i obrony samodzielności narodowej krajów arabskich w sferze gospodarczej". Według Korolowa Irak wysunął taki właśnie cel.

Wojskowy uczyony przypomina, że w maju ubiegłego roku w Bagda-

dzie w czasie szczytu arabskiego Husseini zasugerował przekazanie połowy kuwejckich petrodolarów znajdujących się w zachodnich bankach na potrzeby pieriestrojki w ZSSR. Według Korolowa byłoby to ok. 170 mld dolarów.

ZSSR zapomniał - zdaniem profesora - o artykule 10 traktatu między Irakiem i ZSSR z 1972 r., w którym stwierdza się, że żadna ze stron "nie będzie wstępować w sojusze lub brać udziału w jakichkolwiek koalicjach państw, a także w działaniach lub przedsięwzięciach skierowanych przeciwko drugiej wysokiej umawiającej się stronie".

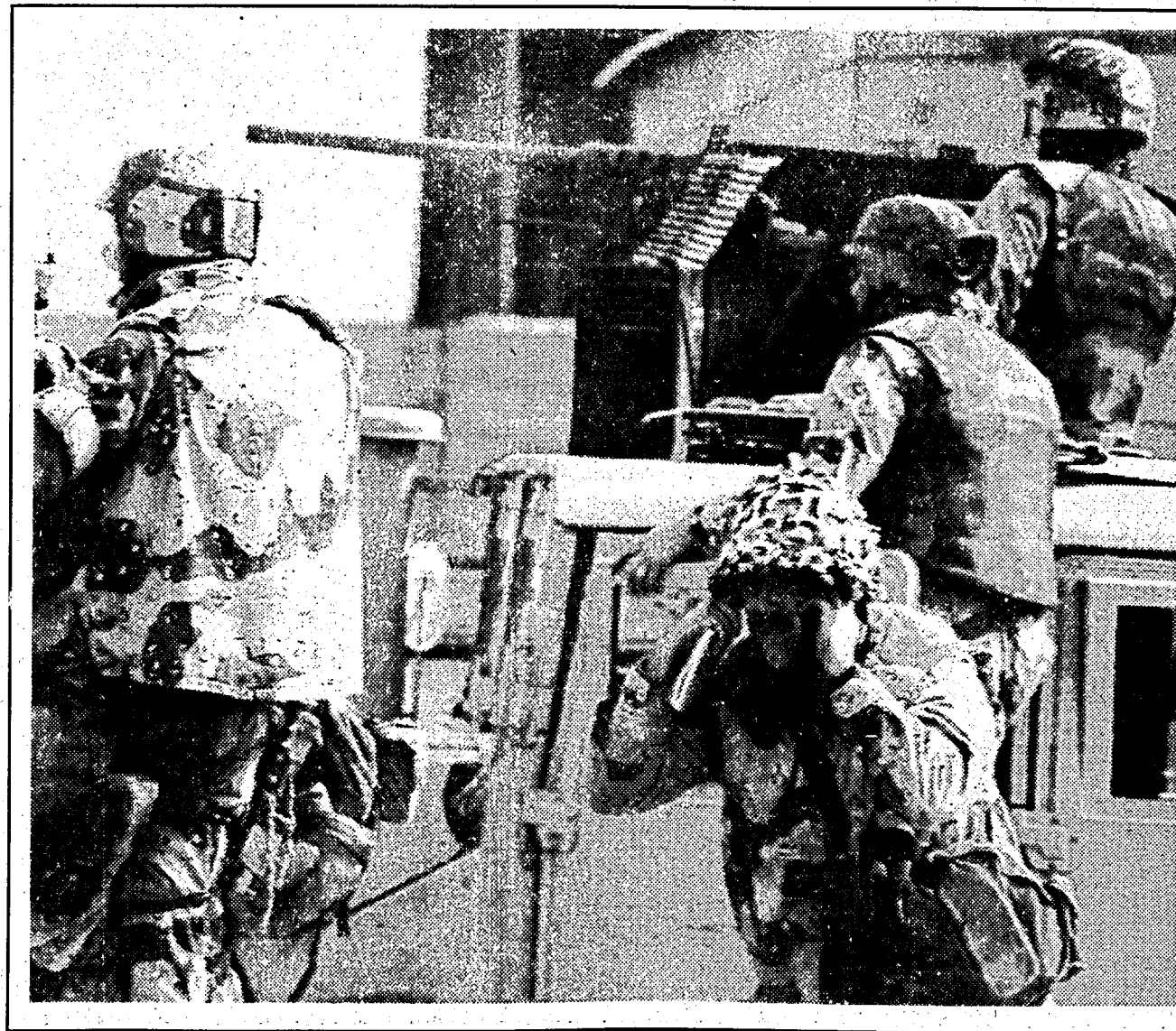
Korolow podkreśla, że choć Chińczycy nie mają podobnej umo-

wy z Irakiem, to jednak w głosowaniu w ONZ wstrzymali się.

Prawdopodobnie w miarę przedłużania się konfliktu w Zatoce Perskiej tego typu poglądy będą coraz powszechniejsze. Część tzw. klasy politycznej w ZSSR nie może pogodzić się z przekreśleniem dotychczasowej polityki wobec państw arabskich. Chętniej widziałaby sojusz z Irakiem niż z USA i Izraelem.

JAKĄ CENĘ ZAPŁACI WASZYNGTON?

Dyplomacja amerykańska zrobiła wiele, aby ZSSR udzielił poparcia dla koalicji przeciw Husseiniowi. Na po-

Walka o Chafdzi. Ostrzeliwują Amerykanie.

czątku wydawało się, że odniosła pełny sukces, ale obecnie w sowieckiej polityce zagranicznej oraz w środkach przekazu powróciły stare antyamerykańskie hasła i argumenty. Choć... przez trzy miesiące przemilczano w USA fakt, że kiedy w październiku zeszłego roku sekretarz obrony Richard Cheney odwiedził Moskwę, sowiecki minister obrony, marszałek Jazow odmówił informacji na temat sowieckiego uzbrojenia w dyspozycji Iraku. Ograniczył się do stwierdzenia: "Irak nie ma nic takiego, o czym USA by nie wiedziały".

Biały Dom i Departament Stanu były głuche na przypomnienia prasy, że jeszcze w grudniu przebywali w

Iraku liczni sowieccy doradcy wojskowi. Według wielu źródeł przebywają oni zresztą w Iraku nadal.

Pewne otrzeźwienie przyniosła niedawna wizyta w Waszyngtonie nowego sowieckiego ministra spraw zagranicznych Biełsiernycha, który uknuł intrygę jak za dawnych lat sygnalizując, że interesy ZSSR i jego tradycyjnych sojuszników też się liczą. Otóż Biełsiernych na koniec wizyty w Waszyngtonie (już po odwołaniu szczytu Bush-Gorbaczow) zakomunikował dziennikarzom czekającym przed budynkiem Departamentu Stanu, że uzgodnił z Bakerem, iż przerwanie ognia będzie możliwe, gdy Irak ogłosi swoją "intencję wycofania się z Kuwejtu" i

że oba mocarstwa uważają, iż po zakończeniu działań wojennych powinno się energicznie przystąpić do uregulowania konfliktu izraelsko-palestyńskiego. Biełsiernych określił to jako "bardzo ważny wspólny komunikat, jakiego nie było od lat".

Natychmiast zaprotestował Izrael: jeżeli Biełsiernych mówił prawdę, oznaczałoby to, że USA w sprawie bezpośrednio dotyczącej Izraela zajęły stanowisko bez uprzednich konsultacji z Tel Awiwem. Oświadczenie Biełsiernycha natychmiast wywołało masę komentarzy, że Waszyngton zmienił swoje poprzednie stanowisko i może zgodzić się na łączenie sprawy Ku-

wejtu ze sprawą Palestyny. Przez następną dobę dyplomacja amerykańska musiała gorączkowo zapewniać, że stanowisko Waszyngtonu ani w kwestii przerwania ognia, ani konferencji w sprawie palestyńskiej nie zmieniło się w najmniejszym stopniu, wbrew sugestiom Biełsiernycha.

Następnego dnia "Izwiestia" napisały, że "Waszyngton chciałby pójść na całość i nie tylko wyzwolić Kuwejt, ale także zniszczyć Irak". Komentator TASS dodawał, że "po zniszczeniu Iraku USA mogą chcieć ustalić swoją dominację nad światowymi zasobami ropy, a przez to nad całym światem". Podobnie krytyczne pod adresem USA stwierdzenia przytaczała niemal cała prasa sowiecka.

Dyplomaci amerykańscy interpretują zachowanie Biełsiernycha w Waszyngtonie oraz kampanię sowieckich mediów jako oznakę, że w Moskwie znów biorą górę "arabisci", argumentując, że ZSSR musi zachować dobre stosunki z Arabami i że trzeba w tym celu wyraźnie zdystansować się od Amerykanów, którzy po klęsce Husseina będą przez świat arabski postrzegani jako agresorzy.

MOSKWA PRZEKAZUJE HUSSEINOWI INFORMACJE O AMERYKAŃSKICH SATELITACH

Z informacji, które przedostały się do prasy z CIA wynika, że Moskwa prowadzi podwójną grę w Iraku. Sowieccy doradcy wojskowi przekazują Husseinowi informacje o amerykańskich satelitach. Hussein zna godziny przelotów amerykańskich satelitów nad terytorium Iraku i wie jakie informacje zbierają. Dzięki sowieckiej pomocy - twierdzi wywiad amerykański - Hussein wciąż skutecznie ukrywa około 100 ruchomych wyrzutni rakiet SCUD i w dalszym ciągu jest w stanie atakować nimi Izrael i Arabię Saudyjską. Sowieckie ministerstwo obrony zaprzecza tym doniesieniom, jak i tym, że w Iraku - jak utrzymu-

ją źródła CIA - jest nadal co najmniej 150 sowieckich doradców wojskowych. Obsługują oni wyrzutnie rakietowe i centra telekomunikacyjne. Źródła CIA podały także, że na 40 pozostałych w Bagdadzie dyplomatów sowieckich - 32 jest pracownikami KGB organizującymi w Bagdadzie demonstracje antyamerykańskie.

UŻYJE BRONI CHEMICZNEJ

Hussein ostrzegł, że Irak "użyje każdej dostępnej broni, począwszy od noży i kamieni, a skończywszy na broni masowej zagłady".

MODLITWA I APEL JANA PAWŁA II O POKÓJ W ZATOCE

Papież Jan Paweł II skierował gorący apel do stron zaangażowanych w konflikt w Zatoce Perskiej, by "miały odwagę porzucić drogę konfrontacji zbrojnej i ze szczerością powrócić do negocjacji, dialogu i współpracy".

Odmawiając w Wielkiej Sali Błogosławieństw w Watykanie modlitwę różańcową na intencję pokoju - jak zawsze w każdą pierwszą sobotę miesiąca - Ojciec Święty zwrócił się do wyznawców wszystkich religii świata, by poczuli się "w harmonii" przede wszystkim z ludnością wyznającą wiarę żydowską, chrześcijańską i muzułmańską, która najbardziej została dotknięta przez wojnę.

Najwyższy dostojnik Kościoła katolickiego prosił o "Światło Boże" dla tych, którzy na płaszczyźnie międzynarodowej nadal poszukują dróg pokoju i o znalezienie "właściwych rozwiązań dla różnych problemów blisko-wschodnich".

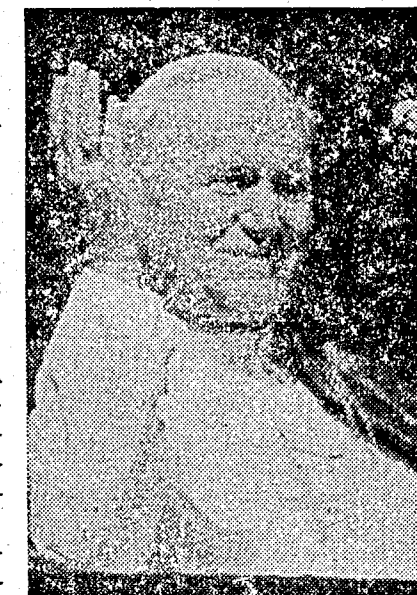
Jan Paweł II, któremu w modlitwie towarzyszyli kardynałowie, biskupi i wierni zgromadzeni w Wielkiej Sali Błogosławieństw w Watykanie, a także miliony wiernych na całym świecie uczestniczący w modlitwie za pośrednictwem Radia Watykańskiego, ostrzegł strony walczące przed

Zdaniem źródeł wojskowych Hussein wydał już swym dowódcom rozkaz użycia w najbliższym czasie broni chemicznej wobec oddziałów amerykańskich.

"niepokojącą groźbą" rozszerzenia konfliktu w czasie i przestrzeni w sposób tragiczny i ze skutkami trudnymi do przewidzenia.

Modlitwę transmitowała na żywo Telewizja Polska w sobotę w programie I.

Papież Jan Paweł II pozdrawia wiernych zgromadzonych 3 bm. na placu św. Piotra w Rzymie, ponownie wzywając do zakończenia wojny w Zatoce Perskiej.

Pilot RAF R. Mowbray demonstruje (po lewej) "pakiet przeżycia" po zestrzeleniu oraz "modny" strój arabski ze spadochronu.

Swego czasu wielkie zainteresowanie wzbudził tekst o antyrakowym leku prof. Tolpy. Mimo że lek ten jest już produkowany, wciąż czeka na oficjalne uznanie w Polsce

DALSZE PERYPETIE PREPARATU TOLPY

IRENA RAJSKA

Kiedy w marcu ub. roku dokonano oficjalnego otwarcia nowo powstałej, na Swojcu we Wrocławiu, wytwórni preparatu torfowego Spółki Corporation Barbary Plaseckiej-Johnson, wydawało się, że skończyły się perypetie wokół preparatu Tolpy.

Prof. Tolpa serdecznie dziękował właścicielom Torf Corporation, że uwierzyli w preparat i zainwestowali w jego produkcję. Goście wzniesli toast szampanem i zaśpiewali "Sto lat" Profesorowi, za jego długoletnią pracę nad badaniem leczniczych właściwości torfu i wyodrębnieniem z niego czynnych biologicznie związków, która to praca uwieńczona została sukcesem. Wszak badania przedkliniczne przeprowadzone przez 22 zespoły specjalistów - immunologów, toksykologów, farmakologów, bakteriologów, alergologów i innych ujawniły, że PTT ma właściwości immunostymulacyjne, czyli wzmacniające układ odpornościowy organizmu, a także wzmacnia procesy regeneracji komórek. Prof. Tolpa powiedział jednak: "Jesteśmy dopiero na początku drogi i wiem, że nie wolno zrezygnować; bo torf kryje jeszcze wiele niespodzianek, których rozwikłanie i wykorzystanie będzie dobrze służyło ludziom".

Słowami uznania obdarzono dyrektora wytwórni Andrzeja Hipsza za to, że w ciągu sześciu miesięcy postawił na bagnistym terenie nowoczesną fabrykę i w tym krótkim czasie doprowadził do otwarcia pierwszej linii produkcyjnej - pilotażowej. Przerabia ona ponad tonę torfu na dobę. Dwie następne uruchomione niedawno będą przetwarzać 100 ton torfu na dobę. Obok preparatu torfowego będzie się pro-

dukować w tej wytwórni - także inne leki.

Ciesząc się z otwarcia Spółki Torf Corporation nie zapominajmy, że sprawa preparatu w sferze badań nie została jeszcze zakończona. Dopiero co wszedł on - za przyzwoleniem Ministerstwa Zdrowia - do pierwszej i drugiej fazy badań klinicznych. Trudno przewidzieć, jak długo one potrwają. Jakie będą opinie na temat leczniczych właściwości PTT. To jest sprawa zasadnicza, ponieważ tylko w przypadku pozytywnych ocen preparat torfowy zostanie wpisany na listę leków i udostępniony do sprzedaży. Do tego czasu wytwórnia może swoją produkcję przeznaczać wyłącznie na potrzeby klinik, prowadzących badania. Bądźmy więc raczej umiarkowanymi optymistami.

Powyższą relację z otwarcia wytwórni, pisaną dla wrocławskiego czasopisma "NOWATOR" zakończyłam przestrogą przed nadmierną nadzieją, ponieważ prof. Tolpa tylko już sparzył się na lekarzach. Nie wiadomo więc, jak tym razem podejść do preparatu.

Przygoda prof. Tolpy z torfem zaczęła się w latach międzywojennych. Jeszcze jako student Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, zostaje w 1926 r. zastępcą asystenta w Katedrze Systematyki Morfologii Roślin, kierowanej przez prof. Stanisława Kulczyńskiego, której powierzono w tym czasie, w ramach programu rządowego, zbadanie torfowisk Polesia. Stanisław Tolpa włączył się do realizacji tego zadania i opublikował na ten temat swoje pierwsze prace naukowe. Również pracę doktorską pisze z tej dziedziny, a dotyczyła ona torfowisk wysoko-

górskich w Czarnohorze. W latach trzydziestych bada już torfowiska w całej Polsce. Wojna przerywa działalność, która tak bardzo wciągnęła młodego naukowca. Po jej zakończeniu podaje on za swego lwowskim profesorem, S. Kulczyńskim do Wrocławia, gdzie kontynuuje prace torfoznawcze, przemierzając wraz ze studentami torfowiska Karkonoszy, Gór Izerskich i innych regionów kraju.

Godzi się wspomnieć, że prof. Tolpa ma w swoim dorobku ponad 50 prac naukowych na temat torfowisk oraz biologicznych i biochemicznych właściwości torfu. Badania nad wyodrębnieniem z torfu, czynnych biologicznie związków rozpoczął w 1954 r., a zainspirowały go do tego obserwacje leczniczych działań borowiny. *Byłem przekonany - mówi, że z borowiny, czyli z torfu wydostają się nieznane jeszcze substancje biologiczne, które przenikają przez skórę do organizmu. Tak sformułowana przeze mnie hipoteza wymagała empirycznego udowodnienia. Należało z torfu te aktywne związki wydobyć.*

Doświadczenia ukierunkowane na ten cel doprowadziły do wyodrębnienia substancji stymulujących procesy wzrostowe organizmu (biostymulatory) oraz substancji hamujących te procesy (inhibitory). Działanie preparatu torfowego Profesor sprawdza na zwierzętach. Leczy nim nowotwory, uzyskując obiecujące wyniki. I chociaż wie, że może on mieć zastosowanie także w leczeniu nowotworów u ludzi, długo wstrzaniał się przed podawaniem im preparatu. Ale wieść o nowym leku szybko się rozchodzi.

- To rodzinny chorych - wyjaśnia Profesor - wymuszały na mnie roz-

dawanie preparatu. Dałem się nakłaniać szczególnie wówczas, kiedy medycyna oficjalna odmówiła tym pacjentom pomocy, gdy zawiodły wszystkie dostępne metody leczenia. Nie mając wówczas nic do stracenia, często kierowani przez samych lekarzy, przychodzili do mnie, a u mnie zyskiwali czasem zdrowie, a nawet życie. Widząc pozytywny wpływ preparatu na organizm ludzki, zapragnąłem nawiązać współpracę z lekarzami, ludźmi, którzy powołani są do walki z chorobami. Okazało się to wcale nie tak łatwe. Czekając na tę chwilę, gdy cała armia lekarzy zajęła się leczeniem różnych nieuleczalnych chorób za pomocą mojego preparatu. Ale u ludzi w białych kitlach obserwowałem wyjątkową niechęć. Owszem, lekarze przychodzili do mojej pracowni, i to nawet często, ale tylko wtedy, gdy chorobą nowotworową zagrożeni byli ich bliscy i znajomi, a oni sami nie widzieli już żadnego innego sposobu leczenia. Wówczas nie było już żadnych barier, żadnych niechęci, chodziło o to, by zdobyć preparat. A w zamian za to można było nawet się do czegoś zobowiązać.

Chociaż trudno było o współpracę z lekarzami, paru nawiązało ją z prof. Tolpą, w tym m.in. prof. Józef Małolepszy - dyrektor Kliniki Chorób Wewnętrznych Akademii Medycznej we Wrocławiu. Przerwał ją

jednak w początkach 1987 r., czyli w momencie gdy nad preparatem wiazała się, sprowokowana przez mass-media, publiczna debata, w której lekarze, przeważnie onkologowie, usiłowali ośmieszyć wynalazek prof. Tolpy. W Pracowni Biologii i Biochemii Torfu pozostały jednak sprawozdania z badań przeprowadzonych przez prof. Małolepszego na 108 pacjentach z chorobą nowotworową, u których stosowano preparat torfowy z klasycznymi metodami leczenia. W jednej ze swoich opinii prof. Małolepszy stwierdził: "Preparat był stosowany doustnie, jak i miejscowo w okładzinach, również w infekcjach domięśniowych. Chorzy nie tylko nie podawali żadnych objawów ubocznych, ale również wykonane u części chorych badania dodatkowe (morfologia krwi z rozmazem, próby wątrobowe, parametry funkcji nerek) okazały się prawidłowe. Interesujące jest również, że kilku chorych wiązało swe dobre samopoczucie i brak objawów ubocznych w czasie chemioterapii z przyjmowaniem równolegle preparatu torfopochodnego. Powyższe obserwacje wskazują na korzystny wpływ preparatu, który może być stosowany bezpiecznie, bez jakichkolwiek skutków ubocznych w dotychczasowych dawkach oraz postaciach. Do stosowania preparatu zachęcają szczególnie przypadki, w których

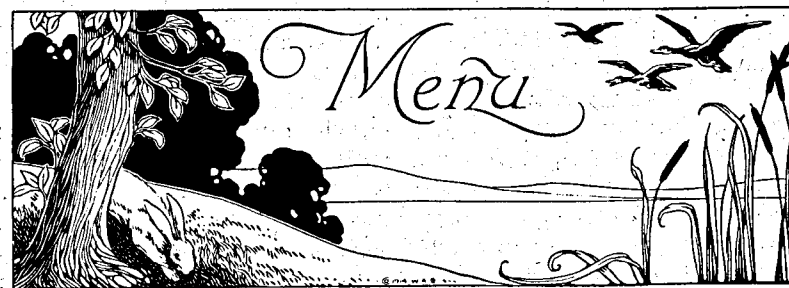
obserwowano cofanie się przerzutów nowotworowych. Ważna jest dobra tolerancja cytostatyków przy równoczesnym stosowaniu preparatu. Wydaje się także, że długoletnie przeżycie badanych chorych, często bez objawów wznowy procesu nowotworowego, może mieć związek z prowadzonym systematycznie leczeniem preparatem torfowym".

Prof. Tolpa od bardzo wielu lat zwracał się do Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej o przebadanie preparatu. Brak jakiegokolwiek reakcji z tamtej strony można sobie tłumaczyć tylko tym, że grupa utytułowanych i wpływowych onkologów przeciwstawiała się wprowadzeniu PTT do oficjalnych badań naukowych. Dopiero w 1987 r., kiedy sprawa została przekazana przez środki masowego przekazu, a pod drzwiami pracowni prof. Tolpy gromadziło się mnóstwo ludzi domagających się tego leku, dalsza blokada preparatu okazała się niemożliwa. Mimo to owa utytułowana grupa onkologów przeciwna PTT, próbowała jeszcze szkodzić sprawie. Zreagowała mianowicie oświadczeniem następującej treści: "Dotychczasowe badania nad preparatem torfowym, prowadzone według norm międzynarodowych przez instytucje naukowe PAN oraz Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, nie wykazały skuteczności działania tego preparatu w leczeniu nowotworów". To oświadczenie podpisane również przez ministra zdrowia podano do publicznej wiadomości jako oficjalny komunikat.

Wkrótce jednak minister zdrowia musiał się wycofać z tego stanowiska pod naciskiem argumentacji ówczesnego wicepremiera, Zbigniewa Szafajdy, który widział, że do sprawy PTT trzeba podejść poważnie z uwagi na zbyt duże zainteresowanie społeczeństwa tym specyfikiem.

Tak więc pod naciskiem opinii społecznej w marcu 1987 r. Urząd Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń przekazuje na badania 760 mln zł i 200 tys. dolarów amerykańskich, a Ministerstwo Zdrowia dopuszcza PTT do badań przedkli-

Dokończenie na str. 48

GIETRZWAŁD NA WARMII - MIEJSCE OBJAWIEŃ I KULTU MATKI BOŻEJ

ks. Kazimierz Brzozowski CRL

Sanktuarium Maryjne w Gietrzwałdzie - cel polonijnej pielgrzymki w trakcie wizyty Ojca Św. Jana Pawła II na Świętej Warmii - uznane jest nie bez powodu za "Częstochowę Warmii" czy też "polskie Lourdes". Otóż w 1877 r. Gietrzwałd stał się widownią niezwykłych wydarzeń, jakimi były objawienia Matki Bożej, które niewątpliwie odegrały wybitną rolę w dziejach Warmii. Przyczytny się do ożywienia religijności, a ponadto spowodowały przebudzenie się narodowości Polaków warmińskich: Gietrzwałd stał się pierwszym ośrodkiem ruchu polskiego na Warmii.

Mimo upływu czasu i mimo zmieniających warunków społecznych, politycznych i religijnych po ostatniej wojnie, Gietrzwałd nie stracił swojego znaczenia. Natomiast wartości, jakie wniosły objawienia Najświętszej Maryi Panny, nadal są żywe i w dalszym ciągu owocują.

W związku ze zbliżającą się pielgrzymką, warto przybliżyć polskiej społeczności w Kanadzie to cudowne i obrane przez Matkę Bożą miejsce na ziemi Świętej Warmii.

Każdy, kto przybywa do Gietrz-

wałdu, już z daleka dostrzeże na tle malowniczej panoramy wsi, łąk i pól wysmukłą wieżę kościoła parafialnego - Bazyliki Mniejszej - pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Maryi Panny. Obok kościoła oczom naszym ukazuje się duży budynek, zwany powszechnie "Domem Pielgrzyma". Idąc schodami w stronę Bazyliki Mniejszej, po lewej stronie, zauważamy skromną, ale ładną "Kapliczkę Objawień", zbudowaną na specjalne życzenie Matki Bożej, wypowiedziane do dzieci w czasie objawień. Każdy pielgrzym, znalazłszy się na ziemi gietrzwałdzkiej, pierwsze swoje kroki kieruje do tej kapliczki, aby tu pomodlić się, przedstawiając Matce Bożej swoje niedole, cierpienia, prosząc o ratunek, o wszelkie łaski. Od kapliczki idziemy do pięknego gotyckiego kościoła, zbudowanego w swoich starszych partiach w drugiej połowie XIV w. W ołtarzu głównym widzimy piękny obraz Madonny z Dzieciątkiem Jezus, spoglądającej na nas przedziwnym, łagodnym spojrzeniem. Wizerunek Matki Bożej, zwany powszechnie Matką Bożą Gietrzwałdzką, jest prawdziwym klejnotem Sank-

tuarium Maryjnego w Gietrzwałdzie.

Poznajmy jego historię. Wizerunek Matki Bożej z Dzieciątkiem jest malowany farbami olejnymi na płótnie i należy do grupy obrazów wzorowanych na obrazie znajdującego się w kaplicy przewodników w Bizancjum, który według tradycji miał malować św. Łukasz. Świadczy o tym typowe ujęcie obu postaci, a zwłaszcza charakterystyczna stylizacja rąk Matki Bożej. Twórca obrazu wzorował się na jakimś gotyckim wizerunku zachodnim, na co wskazuje książeczka trzymana przez Dzieciątko Jezus. Obraz Matki Bożej w Gietrzwałdzie powstał w środowisku polskim, być może w Wielkopolsce, gdyż tam najwięcej znajduje się obrazów tego typu. Pierwsza wzmianka wskazująca na czas istnienia tego obrazu pochodzi z roku 1568. Natomiast od jak dawna datuje się kult Matki Bożej w Gietrzwałdzie, trudno z całą pewnością powiedzieć. Na pewno istniał on już - jak wynika ze źródeł - w wieku XVII. Liczne natomiast wota wskazują na to, że nie jeden, z pątników doznał tu łask.

Dla specjalnego wyróżnienia, znanego i otoczonego czcią Sanktuarium Maryjnego w Gietrzwałdzie, Papież Paweł VI wydał bullę, w której zezwala na uroczystą koronację wizerunku Matki Bożej Gietrzwałdzkiej. W 1967 r., w 90 rocznicę objawień Matki Bożej w Gietrzwałdzie, Prymas Polski kardynał Stefan Wyszyński przy współudziale metropolity krakowskiego kardynała Karola Wojtyły, ks. biskupa Drzazgi - ordynariusza diecezji Warmińskiej i 32 biskupów z całej Polski, dokonał uroczystej koronacji.

Na szczególną uwagę w Gietrzwałdzie zasługuje również źródło, do którego dochodzimy przepiękną alejką ze stacjami tajemnic Różańca Świętego. Źródło to zostało pobłogosławione przez Matkę Bożą pod koniec gietrzwałdzkich objawień. Nad źródłem wznosi się figura Niepokalanej Dziewicy. Każdy pielgrzym kieruje tu swe kroki, aby się pomodlić, napić się wody i koniecznie zabrać jej trochę ze sobą.

Dlaczego Matka Boża ukazała się w Gietrzwałdzie? Przypomnijmy, że był to okres Kulturkampfu. Prześladowanie religijne wzmagało się z dnia na dzień i wielu słabych ludzi załamywało się. Większość parafii pozabawiona była duszpasterzy, którzy przebywali w więzieniach, cierpiąc za wiarę. Wskutek tego wierni umierali bez sakramentów, a dzieci pozabawione były podstawowych wiadomości religijnych i na szeroką skalę germanizowane. W takiej to trudnej sytuacji religijnej i narodowej, wśród szerzącej się niewiary i indyferentyzmu religijnego, przychodzi do uciemnionego narodu polskiego Matka Boża z pocieszeniem i aby ukazać drogę powrotu do Boga przez pokutę, modlitwę różańcową,

miłość Boga i bliźniego, a ludziom wierzącym dać siłę do życia oddanego Bogu i Kościołowi.

Podobnie jak w Lourdes i Fatimie, Najświętsza Panna objawiła się w Gietrzwałdzie dzieciom, wiejskim, prostym i ubogim, pochodzącym z rodzin biednych, ale religijnych oraz jako Niepokalanie Poczęta. Zasięg objawień gietrzwałdzkich i ich rozgłos nie był równieź mniejszy od objawień w Lourdes i Fatimie. Bez przesady można powiedzieć, że objawienia w Gietrzwałdzie budziły większe zainteresowanie i przyciągały więcej pielgrzymów.

Przy końcu objawień w Gietrzwałdzie, Matka Boża wypowiedziała do dziewczynki te pocieszające słowa: "Nie smućcie się, bo Ja zawsze będę przy was" oraz "Odmawiajcie gorliwie różaniec".

Kult Objawień Matki Bożej w Gietrzwałdzie ma charakter nadprzyrodzony i został zatwierdzony przez władzę kościelną w Uroczystość Matki Boskiej Gietrzwałdzkiej, dnia 11 września Roku Pańskiego 1977.

Warto więc zawiatać do tych miejsc, opromienionych sławą ukazania się Matki Bożej polskim dzieciom, tym bardziej, że wspomniana pielgrzymka polonijna przypada w czasie odwiedzin Ojca Św. Jana Pawła II na Świętej Warmii. Pielgrzymka ta będzie również wiązać się z poznanie innych sanktuariów oraz zabytków ziemi warmińsko-mazurskiej. A oto miejsca planowane do zwiedzania: Święta Lipka, Stoczek Warmiński (miejsce uwiecznienia Prymasa Wyszyńskiego), Malbork, Frombork, "Siedzioba Hitlera" (Wilcza Jama), Grunwald, Gdańsk oraz spotkanie z Ojcem Św. w Olsztynie.

P.S. Planuje się wydać książeczkę o Gietrzwałdzie, w której zostaną opisane zdarzenia gietrzwałdzkie w sposób bardziej szczegółowy z uwzględnieniem historii tego Sanktuarium, z zaprezentowaniem wizerunków i treści objawień. Sanktuarium można wspierać poprzez zamawianie Mszy Włeczystych (stając się jednocześnie członkiem Związku Mszalnego w Gietrzwałdzie) jak również poprzez dobrowolne ofiary. Intencje wraz z adresem nadawcy proszę kierować na: SANKTUARIUM MARYJNE W GIETRZWAŁDZIE 11-036 GIETRZWAŁD, POLAND Ofiary można składać na specjalne konto Sanktuarium Maryjnego w Gietrzwałdzie w Credit Union Ltd, account no. 51443, Roncesvalles Shares, 220 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2L7. Zainteresowani mogą również skontaktować się z ks. Kazimierzem Brzozowskim (przedstawicielem Zakonu Księży Kanoników Regularnych Laterańskich - kustosz Sanktuarium Maryjnego w Gietrzwałdzie) tel. (416) 677-4615.

PIELGRZYMKA DO
POLSKI
SZLAKIEM
SANKTUARIÓW
MARYJNYCH
I ZABYTKÓW ZIEMI
WARMIŃSKO-
MAZURSKIEJ

ODLOT - 30.05.1991
POWRÓT - 20.06.1991
(możliwość przedłużenia pobytu)

OKAZJA DO ZWIEDZENIA:

Sanktuarium Maryjne w Gietrzwałdzie, Święta Lipka, Stoczek Warmiński (byłe miejsce uwiecznienia Prymasa Tysiąclecia Kardynała Stefana Wyszyńskiego), Malbork (zamek krzyżacki), "Siedzioba Hitlera" koło Kętrzyna, Grunwald, Frombork, Gdańsk i dodatkowa atrakcja - rejs statkiem po jeziorach mazurskich oraz SPOTKANIE Z OJCEM ŚWIĘTYM JANEM PAWEŁ II w Olsztynie.

PO SPOTKANIU Z PAPIEŻEM WYJAZD DO RODZIN
I ZNAJOMYCH.

KOSZT CAŁEJ PIELGRZYMKI - \$1250
LICZBA UCZESTNIKÓW OGRANICZONA (50 osób)

Zgłoszenia kierować do GARCZYŃSKI TRAVEL AGENCY,
163 Roncesvalles Ave., tel. 533-1143

(p. Wanda Dobrowlański)

Organizator: ks. Kazimierz Brzozowski CRL
tel. (416) 677-4615 (prosić po angielsku)
tel. (416) 673-1693 (prosić po polsku)

THE POLISH STUDENTS' CLUB
AT THE UNIVERSITY OF TORONTO
PRESENTS:
"DOING BUSINESS IN POLAND"

Speakers:

MR. CZAKANSKI (Polish Trade Commissioner to Canada)
MR. LUKASZEWICZ (Founding Director of Canada/Poland Chamber of Commerce)

MR. BONAR (C.E.O. of U.N.P. and member of Chamber)
HART HOUSE DEBATES ROOM
UNIVERSITY OF TORONTO
SUNDAY, FEBRUARY 17, 6:00 P.M.

KINDERGARTEN COP

Role Arnolda Schwarzeneggera w sposób oczywisty korespondują z jego sylwetką i nie ma się czemu dziwić, skoro 13 razy uznawano ją za najlepszą w świecie. Tak, tak proszę Państwa - muskularny Arnold w grywał ongiś w cuglach wszelkie konkursy na najlepiej zbudowanego człowieka, w tym kilkakrotnie najbardziej prestiżowy - Mister Olympia. Zdaniem ekspertów od kulturystyki, Schwarzenegger nie tylko potrafił napinać swoje imponujące mięśnie, ale także jak gdyby na nowo odkrył tę dyscyplinę, prezentując nieznane dotąd metody treningu,

odżywiania, demonstracji. Odkrywczość, albo raczej przedsiębiorczość przydała się austriackiemu kulturystyście szczególnie wtedy, gdy wylądował on w Ameryce. Pomny sukcesów swoich wielkich poprzedników (m.in. Steve'a Reevesa znanego z "Herkulesa" i "Wojny Trojańskiej") postanowił spróbować swoich sił w filmie. Poważną przeszkodą był tu wszakże jego angielski i... dość wygórowane mniemanie o sobie. Schwarzenegger nie chciał mianowicie być tłem dla innych aktorów, a z drugiej strony nie bardzo potrafił przekonać producentów Holly-

woodu, że to właśnie na niego będą wkrótce ludzie kupować bilety do kina.

Swojego rodzaju kompromisem okazał się film Roberta Fiore "Pumping Iron" - tani paradokument o kulturystyce i kulturystach, w którym Arnold grał siebie samego, u boku nieznanego jeszcze wówczas Jeffa Bridgesa. Film podobał się wszystkim bardzo, ale jeszcze nie na tyle by Schwarzeneggera okrzyknęto gwiazdą.

Sytuacja zmieniła się diametralnie dopiero wtedy, gdy stał się on pupilem nieżyjącej już dzisiaj Lucille Ball, bohaterki popularnego serialu telewizyjnego "I Love Lucy". To właśnie z jej pomocą trafia Arnold do ludzi, którzy decydują się na robienie filmu idealnie eksponującego wszystkie jego atuty - Conan Barbarzyńca bowiem, choć rzadko otwiera usta, jest niezłomnym silaczem i wspaniałym władcą mieczem.

Kasowe sukcesy Conana otwierają przed Schwarzeneggerem nowe możliwości i bynajmniej nie on prosi tym razem o rolę. Kulturyści z Gruzji zostają zasypani ofertami, lecz podejmuje tylko takie, które rokują - jego zdaniem - duże pieniądze. Schwarzenegger rzadko się tutaj myli i w krótkim czasie staje się, obok Stallone'a najpopularniejszym aktorem Hollywood. Fakt, że z punktu widzenia sztuki jego role lepiej nie komentować, w gruncie rzeczy niemal zawsze sprowadzają się one do uśmiercania innych, bez względu na to czy gra on maszynę, policjanta czy też żołnierza. Z drugiej strony jednak, trudno odmówić Schwarzeneggerowi klasy, profesjonalizmu w tym co robi, zwłaszcza że tak naprawdę profesjonalistą nie jest.

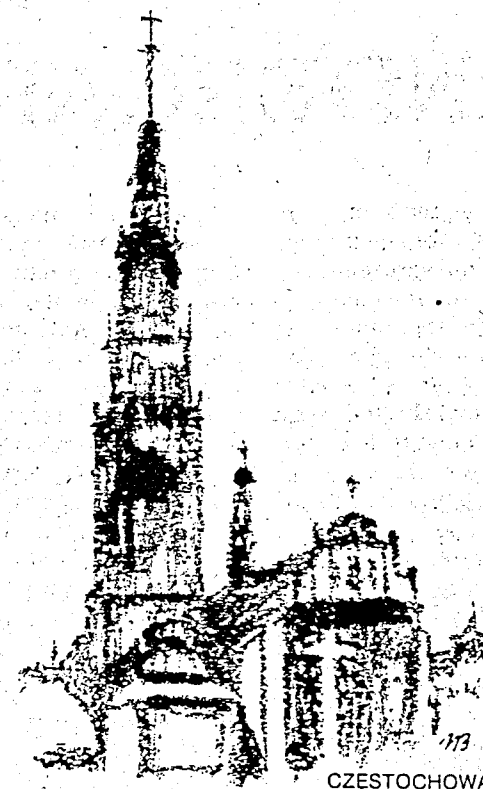
"Kindergarten Cop" jest jak gdyby drugim wylomem w karierze Arnolda Schwarzeneggera, przy czym przez "wylom" rozumiem tutaj zmla-

nę gatunku filmu w jakim się on pojawia. Otóż w 1988 r. Ivan Reitman, reżyser specjalizujący się w komedii (autor m.in. "Ghostbusters"), powierzył mu jedną z głównych ról w filmie "Bliźniaki" ("Twins"). Arnold grał tam w parze z Dannym de Vito - małym, pękatym i super zabawnym aktorem, co oczywiście samo w sobie było powodem do śmiechu zważywszy gabaryty słynnego kulturysty.

Schwarzeneggerowi musiała tamta zabawa przypaść do gustu (z pewnością podobała się widzom) bowiem "Kindergarten Cop" to także komedia, a jej reżyserem jest ponownie Ivan Reitman. Nie od razu wszakże jest nam tutaj do śmiechu, co więcej zastanawiamy się na początku, czy aby znaleźliśmy się na właściwym seansie. Trup bowiem ściele się gęsto przy wydatnym współudziale policjanta-Schwarzeneggera, pełno tam narkomanów, psychopatów i najróżniejszych rzeźmieszków. Gdzież jest więc to przedszkole? Na szczęście Reitman dokonuje zgrabnej wolty i nasz postrach kalifornijskiego półświatka - porucznik John Kimble w roli Schwarzeneggera ląduje w samym środku gromady dzieci z zadaniem najpierw wychowywania, a przy okazji też obserwowania. Naturalnie rodzi to mnóstwo przekomicznych sytuacji i choć na końcu wszystko wraca do "normy", tzn. znowu leje się krew, przyznajemy bez wahania, że "Kindergarten Cop" to w sumie niezła komedia.

Schwarzenegger jeszcze raz nas zatem zaskakuje, jako że w roli dla siebie nietypowej wypadł zupełnie niezłe, choć uczciwie trzeba przyznać, iż nie z niego śmiejemy się w tym filmie najczęściej.

JANUSZ PIETRUS

CZĘSTOCHOWA

I ŚWIATOWY KONGRES POLONII MEDYCZNEJ

CZĘSTOCHOWA, 19-22 CZERWCA 1991

V MIĘDZYNARODOWY ZJAZD NAUKOWY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO

KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW P.T.L.

1st WORLD CONGRESS OF MEDICAL POLONIA

CZĘSTOCHOWA, JUNE 19-22, 1991

5th INTERNATIONAL CONVENTION OF POLISH
MEDICAL ASSOCIATION

POLISH NATIONAL CONVENTION OF PMA ELECTORS

CONGRESS OFFICE
ZENON RUDZKI, M.D.

Dr Rydygier's Surgical Hospital
ul. Mirowska 25
42 200 CZĘSTOCHOWA, POLAND

Horoskop tygodnia 7 - 13 lutego

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia

Dużo szumu i zamieszania, bowiem szykuje się spotkanie z osobą, która do dziś budzi w Twoim sercu wiele emocji. Sprawy dotychczas nieważne wychodzą na pierwszy plan, a odwieczne kłopoty i problemy w ogóle się nie liczą. Baranom-mężczyznom dokuczą kłopoty materialne. Konstruktyny znak - Ryby, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 4.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja

Niespodziewanie pojawiają się przeszkody, które na jakiś czas zmniejszą Twoją odporność (i zaradność?). Później przypadkowo spotkasz osobę, która załmuje Ci opanowaniem i rozumą. Skutecznie pomoże Ci uwierzyć w siebie. Może jest to załówek wielkiej przyjaźni? Twój znak - Lew, unikaj Ryb. Dzień miły - wtorek, liczba szczęśliwa - 6.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca

Po długich i energicznych staraniach uda Ci się nawiązać dialog z osobą o całkowicie odmiennych poglądach i innej skali wartości. Dowiedzisz na czym polega trudna sztuka tolerancji. W połowie tygodnia przykry incydent. W pracy nie zawsze wykazujesz należytą wytrwałość i odporność na stresy. Nie zawiedziesz się na Wodnika, ale na Lwa już nie licz. Dzień miły - poniedziałek, liczba - 5.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca

Trudny tydzień. Bierzysz odpowiedzialność nie tylko za własne losy. Raz jesteś górą i triumfujesz, a potem ogarniają Cię wątpliwości. Czasami robisz wrażenie, że nie nadążasz za biegiem wydarzeń, tkwiąc na bezpiecznej, wygodnej pozycji. Niektórzy skłonni są podjąć decyzję wyłącznie w imię własnych racji. Sprzyjający znak: Baran, unikaj Ryb. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 5.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia

Niejedną Lwica odetchnie z ulgą w poczuciu dobrze spełnionego obowiązku. Komuś pomożesz i to naprawdę kosztem własnego wolnego czasu. Znakomite perspektywy w sprawach serca. Jesteś przekonana o wyjątkowości takiego układu (związku?). Natomiast w pracy zmienne szczęście. Ale sam sobie zrażasz przełożonych wymądrzaniem. Sympatyczny znak - Skorpion, unikaj Wagi. Dzień miły - piątek, liczba szczęśliwa - 2.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września

Jednym pisane wielkie i nieoczekiwane szczęście w miłości, zwłaszcza notorycznie samotni, a nawet zdesperowani mają konkretną szansę na tzw. życiowe spotkanie. Idealne porozumienie. Wzajemne inspiracje. Nowy impuls do twórczych działań. Pomyśl o drugiej Pannie. A na pewno nie poświęcaj czasu Rakowi, nie warto. Dzień miły - czwartek, liczba - 5.

WAGA: 23 września - 23 października
Spokój. Równowaga i pogoda ducha. Nareszcie potrafisz nabrać dystansu do spraw, które dotychczas wprowadzały Cię z równowagi. Dółóż starań, aby zachować pełną niezależność osądów. Niektórzy odniosą zachwycający sukces w działaniach pozazawodowych. W oczach partnera podziw i zazdrość jednocześnie. Ważny znak - Rak, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 3.

SKORPION: 24 października - 22 listopada
Obiecująca sytuacja w życiu osobistym. A reżyserem tego spektaklu jesteś właśnie Ty! Nawet najbardziej energicznych, przewidywających zaskoczy błyskawiczne tempo wydarzeń. W domu pełna konsolidacja wokół realizacji atrakcyjnych planów. W pracy nie dasz nikomu wkraczać w swoje kompetencje. Docenisz rzetelność Koziorożca, Rak czyha na Twoje potknięcia. Dzień miły - piątek, liczba - 7.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia
W tym tygodniu faworyzowani są Ci, którzy nie ulegają pokusom i nałogom. Choć nie będzie łatwo, choć trudno uniknąć wahań i wątpliwości, zwłaszcza w chwili odpowiedniego wyboru - wiele czynników wskazuje na to, że z trudnej próby wyjdiesz obronną ręką. Przychylny znak - Wodnik, unikaj Raka. Dzień miły - poniedziałek, liczba - 9.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia
Tydzień nie pozbawiony dramatycznych spięć i komplikacji. Nawet najbliżsi mogą być celowo lub przypadkowo wprowadzeni w błąd. Impulsywne reakcje i niekonsekwencje w postępowaniu. W pracy stosujesz wobec siebie taryfę ulgową. I jeszcze ostrzeżenie: nie podpisuj w tym tygodniu żadnej transakcji. Znak godny zaufania - Byk, unikaj Panny. Dzień miły - piątek, liczba - 4.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego

Zmiany i to duże. W życiu osobistym serie decyzji podjętych wyłącznie z myślą o własnych korzyściach. Niektóre, szczególnie złośliwe Wodniki będą postępować bezwzględnie i bezlitośnie. W tym tygodniu należy szczególnie uważać na bezpieczeństwo i zdrowie. Najważniejszą rolę w rozwoju wydarzeń odegra Baran, unikaj zwały ze Strzelcem. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 7.

RYBY: 19 lutego - 20 marca

Dobra forma. Miłe niespodzianki. Nie ulega wątpliwości, że potrafisz wykorzystywać pozytywne prądy. Niektórzy wezmą udział w znaczącym spotkaniu towarzyskim. Wywrzesz ogromne wrażenie na nowo poznanej osobie płci przeciwnej. Nie załamuj się małymi niepowodzeniami. Zastanawiająca oferta zawodowa ze strony Strzelca, unikaj Raka. Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa - 8.

KOMUNIKAT

Wdzięczni Opatrzności i Maryi Niepokalanej. Patronce Zgromadzenia za 150 lat pracy duszpasterskiej dla chwały Bożej i ku pożytkowi dusz w Kanadzie Misjonarze Oblaci zapraszają na

JUBILEUSZOWA MSZĘ ŚW. DZIEKCZYNNĄ

którą odprawi w katedrze św. Michała w Toronto, w niedzielę 17 lutego 91 r. o godz. 2.30 po poł. J.E. ks. Abp Adam EXNER omi w koncebrze duchowieństwa i oblatów.
**KOMITET OBCHODÓW
JUBILEUSZOWYCH**

**Dr.
JERZY OCHOCIŃSKI**
uprzejmie zawiadamia
o zmianie adresu.

Nasze nowe adresy:
2320 Bloor Street West
Toronto, TEL. 762-4136
i
89 Queensway West
Gabinet 322
Mississauga,
TEL. 949-1270

157-165

POLSKA SZKOŁA SUKCESU

prowadzi kursy w zakresie:
• doskonalenia technik zapamiętywania
• przyspieszenia tempa czytania
• import-eksport biznes
• "pieniądz i Ty"
• multi-level marketing
• marketing
• inne w zależności od potrzeb.
NASZA DEWIZA: Jestem dobry, ale chcę być jeszcze lepszy.

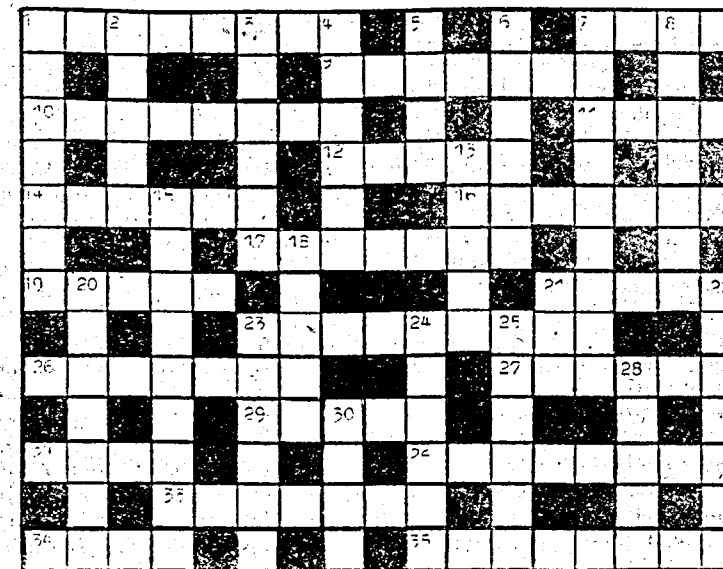
Po informacje proszę dzwonić:
(416) 962-0078

POZIOMO:

1. Wystawowy
7. Trop
9. Warszawski teatr kierowany przez Stefana Jaracza
10. Pododdział kawalerii
11. Myśl przewodnia, koncepcja
12. Denuncjacja
14. "... Orzona"
16. Dekoracyjne obramienie tarczy herbowej
17. Osoba mianowana na stanowisko
19. Kojarzenie małżeństwa
21. Pozostałość po ściętym drzewie
23. ... Restituta
26. Szeł rządu
27. Malowidło na suficie
29. Zaleta lub odcień
31. Dzieli się na pensy
32. Z Łazienkami
33. Radość, zadowolenie
34. Przeciagły, długi szmer
35. Bieganiśna

PIONOWO:

1. Pośpieszna przesyłka pocztowa
2. Bjorn Borg
3. Imię pisarza amerykańskiego Mailera
4. Rower dla pary
5. Wyczółkowski
6. Ktoś przesadnie poważny, silący się na uczoność
7. Spożywcza lub... towarzyska
8. Przyłączenie sił jednego państwa do drugiego
13. Ssak z rodziny żyraf
15. Zadanie, warunek
18. Dla krów
20. Mistrz-instrumentalista

Rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru

POZIOMO: Teksas, karmel, epoka, pogrom, muszelka, ekipa, nawias, scenopis, tkacz, Sumatra, tkactwo, szafa, agresja, migrant, sagan, ignorant, krater, arena, ankorman, ustnik, indos, afatyk, turban. **PIONOWO:** etola, sarnina, semestr, dolina, kamasz, mrzonka, liliputka, transporter, nastawienie, kasa, chata, marynarka, tama, sarkoma, inkaust, reaktor, stanik, giełda, elita.

BRYDŻ 128 ZADANIE

7 6 5 3	K	D	2
	A	10	9 2
	3	2	
	5	4 3 2	
	N	W	10 8
	W	E	D 8 7 6 5 4 3
K W 9 8 7	S	D	
9 8 7 6		K W	
	A	9 4	
	K	W	
	A	10 6 5 4	
	A	D	10

Jako gracz S rozgrywamy 5 b.a., po ataku ósemką karo.

ROZWIĄZANIE

Przepuszczamy damę karo. Oczywiście, E, po wzięciu lewy, wyjdzie waletem pik, gdyż atak w kiery lub trefle ułatwiły rozgrywkę. Bijemy w stole i impasujemy trefle damą, po czym ściągamy asa i dziesiątkę. E, żeby się odblokować, zrzuca dziesiątkę pik. Zagrywamy teraz wa-

letem kier. Gdyby E wziął lewą damą, ułatwiłby wprowadzenie gracza W w sytuację przymusową. Wobec tego E przepuszcza. Zgrywamy króla, co doprowadza do końcówki:

7 6	K	2	
	A	10	
	3		
	5		
	N	8	
7 6	W	E	D 8 7 6 5
K W 9	S		
9			

ZE ŚMIECHEM NIE MA ŻARTÓW

Dobrze to urządziła natura, że ludzie sympatyczni i godni szacunku mają słabszą świadomość swej wartości niż ich przyjaciele. Gdyby było inaczej, zakochałby się w sobie.

Samuel Taylor Coleridge

By zyskać stanowisko w świecie, udajemy za wszelką cenę, że już jesteśmy.
La Rochefoucauld

**POLISH
CANADIAN
COMMUNITY
SERVICES**

1579 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A6
TEL. (416) 533-9471
Fax (416) 533-4074

W ramach programu "ZDROWIE POLSKIEJ SPOŁECZNOŚCI" Polish Canadian Community Services zaprasza jak każdej soboty do Howard Public School, 30 Marmaduke St. (skrzyżowanie Roncesvalles Ave. i Howard Pk Ave.) o godz. 10:00 a.m. w dniu 9 lutego br.

Czy rzeczywiście -

- nie ma problemów nie do rozwiązania?
- nie ma trudności nie do pokonania?
- nie ma smutków nie do przetrwania?
- nie ma stresu, którego nie można by obrócić na pozytywny?
- każdy emigrant musi przeżyć swój kryzys?

Jakie te kryzysy są? Jak się kończą? Kto może pomóc?

Na te pytania i wszystkie inne odpowie dr Bożena Andziak-Lukaszewska na spotkaniu zatytułowanym "Emigracja, stres, nerwowość, psychoterapia".

Czy rzeczywiście jemy za dużo?

Czy to możliwe, żeby dobrze odżywiony organizm odczuwał głód witamin lub mikroelementów?

Czy sposób odżywiania ma wpływ na nasze samopoczucie, zdrowie, długość życia?

Jak to jest z tym cholesterolem naprawdę?

Czy rzeczywiście ziola powinny być w każdym domu?

Po co homeopatia, skoro w samym Toronto jest ponad 10 000 lekarzy?

Czy akupunktura pomaga tylko tym, którzy w nią wierzą?

Na te i wszystkie inne pytania odpowie dr Halina Sroczyńska w

trakcie warsztatów pt. DIETA, ZIOLA I INNE METODY LECZENIA NATURALNEGO. Sobota, 16 lutego 1991, godz. 10:00. Howard Public School, 30 Marmaduke Str. (Roncesvalles Ave. i Howard Pk Ave.).

Polish Canadian Community Services organizuje bezpłatne kursy dla wszystkich zainteresowanych informacjami o Kanadzie. Kursy prowadzone są przez polskiego lektora. W programie zarys historii i geografii Kanady, ustawodawstwo kanadyjskie, prawa i obowiązki oby-

wateli itp. Informacje zdobyte w czasie kursu w przyszłości pomogą w przystąpieniu do egzaminu na obywatelstwo kanadyjskie, oraz dopomogą w rozumieniu podstawowego języka angielskiego. Dysponujemy wolnymi miejscami.

Zajęcia będą odbywały się w szkołach, w godzinach wieczornych od 6 p.m. - 8 p.m. w zachodniej części Toronto. Dogodne lokalizacje przy stacjach metra. Prosimy zapisywać się w naszym biurze - 1579 Bloor Str. West (stacja metra Dundas West, tel.: 533-9471).

IMIGRACJA

Pytanie: Jestem w Kanadzie od 5 lat. Przybyłem jako marynarz i złożyłem podanie o azyl polityczny. Sprawa moja dopiero teraz doszła do rąk oficera imigracyjnego. Byłem na rozmowie w biurze imigracyjnym. Powiedziano mi, że nie pozwolą mi zostać w Kanadzie ze względów humanitarnych i muszę mieć Sąd Imigracyjny. Mam kolegę, który ma taką samą sytuację. Jemu pozwolono zostać. Dlaczego są takie różnice w decyzjach? Czy mogę coś zrobić?

Odpowiedź: Decyzje są różne, bo każdy oficer ma "wolną rękę" i podejmuje decyzję "indywidualnie". Minister imigracji nie dała "wytycznych". Jeśli już zapadła decyzja, że ma się odbyć Sąd Imigracyjny, jest jeszcze szansa na wygranę tzw. "credible basis" - ale trzeba mieć NAPRAWDĘ dobre powody, żeby mieć nadzieję na pozytywną decyzję. Należy się spodziewać, że będzie wydany nakaz deportacji. Potem jest "jeszcze jedna szansa" - następne przesłuchanie "humanitarne". To przesłuchanie odbywa się jedynie pisemnie, przez biuro ministra w Ottawie. Należy już do tego się przygotować. Nie zwlekać do ostatniej chwili - okaże się to za trudne i często za późne!

"Humanitarne przesłuchanie" odnosi się do prośby o udzielenie stałego pobytu w Kanadzie z powodów specjalnych, czyli humanitarnych. Prośbę składa się w biurze imigracyjnym kiedykolwiek uważa się, że ma się "humanitarne powody" na pozostanie. Nie ma listy humanitarnych powodów. Każda sprawa traktowana jest indywidualnie.

Co jeszcze można zrobić? - Kongres Polonii kanadyjskiej obecnie walczy o każdego Polaka. Żeby walczyć, Kongres potrzebuje pomocy od wszystkich zainteresowanych osób: 1 - Każdy interesant musi dać pisemne upoważnienie; 2 - Rodzina/znajomi powinni pisać listy do swojego posła do parlamentu federalnego; 3 - Kopię należy wysłać do ministra imigracji; 4 - Kopię też należy wysłać do Kongresu w swoim mieście i do Zarządu Głównego; 5 - Kto otrzymał pozytywną decyzję, proszony jest o przekazanie tej wiadomości do Zarządu Głównego (wraz z pisemnym upoważnieniem), celem zbierania "danych", aby walczyć o innych Polaków.

HANIA SOKOLSKA
766-4779

ANTYBIOTYKI I BAKTERIE

(część I)

Jednym z największych osiągnięć współczesnej medycyny było odkrycie i zastosowanie na szeroką skalę antybiotyków. Antybiotyki są złożonymi związkami organicznymi powstającymi w procesie fermentacji. Posiadają one zdolność niszczenia bakterii. Ponieważ znaczna ilość chorób wiąże się z infekcjami bakteryjnymi, znaczenie antybiotyków jest ogromne.

Najczęściej stosowanym antybiotykiem jest penicylina odkryta przez Aleksandra Fleminga. Obecnie używa się całą gamę antybiotyków różniących się siłą działania, selektywnością i efektami ubocznymi. Wspólną ich cechą jest efektywne zabijanie flory bakteryjnej. Normalnie w zdrowym organizmie człowieka istnieje szereg bakterii spełniających ważną rolę w procesie trawienia. Pomagają one w procesie trawienia pokarmów, wytwarzają istotne dla zdrowia witaminy i zapewniają prawidłową funkcję układu wydalania. Oprócz pożytecznych bakterii w organizmie człowieka może znajdować się cały szereg bakterii, które mogą w każdej chwili zaatakować, powodując chorobę. Organizm posiada naturalną zdolność kontrolowania i samozwalczania tych szkodliwych bakterii. Jakikolwiek osłabienie organizmu, np. w wyniku nieodpowiedniego odżywiania, braku snu czy przemęczenia, może spowodować, że organizm zostanie zaatakowany przez bakterie. Oznaką tego mogą być różne objawy chorobowe jak np. gorączka.

Jeśli zachodzi potrzeba zastosowania antybiotyku, to z reguły niszczy on skutecznie wszystkie groźne bakterie, ale niestety przy okazji niszczy on również wszystkie pozostałe, a w tym te pożyteczne. Po leczeniu antybiotykami organizm

pozostaje wyjałowiony z wszelkich bakterii. Jest to jak zrzucenie bomby, która zabiła nie tylko żołnierzy, ale również osoby cywilne. Po leczeniu antybiotykami równowaga bakteriologiczna zostaje zachwiana, co objawia się ogólnym osłabieniem, zakłóceniami trawienia i innymi indywidualnymi objawami. Częste lub nieprawidłowe stosowania antybiotyków może również osłabić naturalną odporność organizmu.

Pomimo tych niekorzystnych cech antybiotyki należą do jednych z najlepszych leków. Niejednokrotnie pomagają uratować życie lub zapobiec niebezpiecznym komplikacjom pochorobowym. Efekty lecznicze antybiotyków są z reguły bardzo szybkie i wyraźne. Prawdopodobnie stąd wzięło się nieporozumienie dotyczące ich uniwersalności. Należy pamiętać, że antybiotyki są lekami tylko przeciw chorobom bakteryjnym. Nie są one w stanie leczyć chorób wirusowych. Tak na przykład katar nie może być wyleczony antybiotykiem. Ze względu na specyfikę działania i groźbę nadużywania, antybiotyki są wyłącznie przepisywane przez lekarzy.

Niestety, niektórzy lekarze dla zabezpieczenia się przed ryzykiem komplikacji choroby bakteryjnej albo presji samych pacjentów przepisują antybiotyki zbyt często. Zdarza się, że antybiotyk jest stosowany przy lekkim stanie chorobowym, kiedy organizm przy zastosowaniu tylko leków wzmacniających może poradzić sobie sam.

Jest więc niezmiernie ważne dla każdego, zrozumienie podstawowych cech leków antybiotykowych. Nadużywanie antybiotyków może łatwo doprowadzić do sytuacji rzeczywiście krytycznej dla zdrowia i życia, kiedy zastosowanie antybiotyku jest niezbędne, a jego działanie okazuje się nieskuteczne. W pełni dbający o zdrowie pacjent powinien zawsze spytać się swojego lekarza czy nie może zastosować alternatywnego leczenia. W wielu przypadkach, o ile zastosowane odpowiednio wcześniej, leczenie metodami naturalnymi jest skuteczne i wystarczające. Jeśli to możliwe lepiej zostawić antybiotyk w rezerwie.

DR. LIDIA DOBOSZ
TEL. 534-0050

Wszystkie naprawy samochodowe

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29.95
Hamulce tylne - \$59.95
Hamulce przednie - \$84.95
Tłumiki od \$40.05
(Installed, Lifetime Guaranty)

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwnakładowa
- Większość napraw w 30 minut
- Bezpłatna Inspekcja

251-2203, po polsku 274-8229

Thruway Muffler & Brakes Centre

3090 Lakeshore Blvd. W. Toronto

Druga lokalizacja w SCARBOROUGH - TEL. 297-4800

Islington

CHRYSLER PLYMOUTH

5476 Dundas Str. West, Islington, Ont. M9B 1B6

TEL. biuro: 239-3541, dom: 429-5494

ADAM MEDYNA

Sales & Leasing Consultant

Sprzedaż i leasing samochodów nowych i używanych
Golf, Dodge - Plymouth, samochody osobowe, vany, pick-ups

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

Inż. ANDRZEJ BOGUCKI

ANDRZEJ KOZIARSKI

Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców (przód lub tył) + części

\$49.99

Wymiana oleju + filtra (do 5 litrów oleju)

\$24.99

w tym tygodniu **POLECAMY:** miłą, fachową i szybką obsługę

1541 - A The Queensway,
Toronto, Ontario M8Z 1T8

252-0226

Najlepiej zadzwoń
o silnik - używając

KAPITAŁNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem

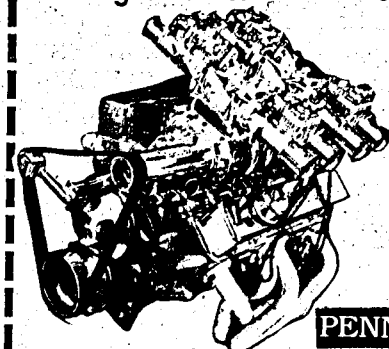
objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- bórwanie bloków
- naprawy układów hamulcowych i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazjonalna sprzedaż części zamiennych do silników

PENNZOIL ZABEZPIECZY TWÓJ MOTOR

537-2529

483 DUPONT STREET (przy Bathurst)

537-5857

SOUTH ETOBICOKE COMMUNITY LEGAL SERVICES

udziela porad prawnych po polsku, wyłącznie w czwartki od godz. 14:00 do 16:00 dla osób mogących wykazać się niskimi dochodami

• sprawy emigracyjne • problemy z właścicielami domów • sprawy związane z zasiłkiem dla bezrobotnych • zasiłek społeczny i rodzinny • emerytury

Usługi przysługują jedynie mieszkańcom Południowego Etobicoke

TEL. 252-7218

2970 Lakeshore Blvd. W. # 303
(Blisko Islington)

U.W.A.G.A. Polonia w Toronto i okolicy POLISH ALLIANCE (TORONTO) CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej strony budynku)

Tel. 762-9523

otwarta

codziennie od 10:00 po poł. i od 7:30 - 9:00 wiecz., we wtorki tylko od 10:00 - 2:30 po poł., soboty od 10:30-12:30 po poł.

PLANUJ NA PRZYSZŁOŚĆ

i

OSZCZĘDŹ NA "INCOME TAX"

WPLAĆ TERAZ

NA

REJESTROWANY

FUNDUSZ EMERYTALNY

RRSP 10 1/2% ROCZNIE

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

naprawy powypadkowe • prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją
Bezpłatne kosztorysy napraw • rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi
• Holowanie • samochody zastępcze
• Kompletnie malowanie TYLKO \$ 600

Południowe Etobicoke, 81 Shorncliffe Rd.,
TEL. (416) 239-7377

465 PHILLIP STREET
WATERLOO, ONTARIO
N2L 6C7

REALTY LTD. REALTOR

MARIOLA BRODA

oferuje usługi w okręgu Kitchener, Waterloo
• KUPNO-SPRZEDAŻ • WYCENA NIERUCHOMOŚCI
• POMOC W FINANSOWANIU
Dom. (519) 725-1821 Biuro (519) 746-8086

BIURO PODRÓŻY

AUTORYZOWANY
DEALER

SAVE-O-WAY

OVERSEAS SERVICES

A division of 547319 Ontario Ltd.

WORLD WIDE TRAVEL

331 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. Canada M6R 2M8
TEL. (416) 532-3042, 532-3794 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)
720 Burnhamthorpe Rd. W., Unit 17, Mississauga, Ont., Canada L5C 2R9
TEL. (416) 896-2832, Fax 273-5993 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)

Już z górą 9 lat firma Save-O-Way wysyła co tydzień regularnie kontenery z paczkami do Polski.

- BILETY LOTNICZE DO POLSKI I INNYCH KRAJÓW • PRZELOTY CZARTEROWE DO POLSKI SAMOLOTAMI LOT • ZAPROSZENIA I NAJTAŃSZE UBEZPIECZENIA DLA OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH KANADĘ
- WYSYLKA SAMOCHODÓW • SŁONECZNE WAKACJE W CIEPŁYCH KRAJACH

PACZKI DO POLSKI LISTA TERENOWYCH PRZEDSTAWICIELI SAVE-O-WAY

Kitchener, Ont. Kazan Overseas Parcels 83 Stanley St. Tel. 743-7653	Woodstock, Ont. Holly Cross Church 169 Ingersoll Rd. Tel. 539-1050	Delhi, Ont. Aleksander Bożek R.R. 1, Delhi Tel. 582-1058	Brantford, Ont. Polonaise Deli 24 Dalhousie St. Tel. 753-7550	Sault Ste Marie, Ont. Edward Glowik 324 Whitney Ave. Tel. (705) 253-7240
DANA PARCEL 55 Thornhill Dr. Guelph, Ont. N1H 8C7 Tel. 836-4672	Oshawa, Ont. Barbara Rzeźniczek 869 Capri Court Tel. 435-0600	Hamilton, Ont. Save O Way 747 Barton St. E. Tel. 545-6788	Thunder Bay, Ont. Frank Customs 519 Simson St. Tel. 622-3885	St. Catharines, Ont. St. Joseph's Bakery 53 Facer St. Tel. 937-4411

Każdy klient kupujący bilet lotniczy o wartości powyżej \$500 może wysłać bezpłatnie paczkę morską o wadze do 10 kg do Polski - lub innego kraju na świecie!

Mississauga, Ont. L4Y 4H4
POLMAR TRAVEL INC.
3615 Dixie Rd., Unit 11
Arkadiusz Grabara
Tel. (416) 238-6683
Fax 238-6763

GRAND FLOORS

Solidne układanie,
cyklinowanie,
lakierowanie (Stain)
podłóg drewnianych
po niskich cenach.
NAJLEPSZA JAKOŚĆ,
darmowa wycena.
GRZEGORZ - BARRIE
(705) 721-6852

ZESPÓŁ BIOENERGO- TERAPEUTÓW

oferuje bioenergetyczną
diagnozę i pomoc w
zakłóceniach układu
krążenia i przewodu
pokarmowego, migrenach,
nerwobólach, reumatyzmie
i niedomaganiach
kręgosłupa, chorobach
lokomocji, usuwa drętwienie
i niedowład kończyn, etc.
TEL. 234-9692

MANICURE, PEDICURE,
MAKE UP
ARTYSTYCZNY
w Twoim lub moim
domu
TEL. 766-3664

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne,
renowacja łazienek, kuchni,
wykładziny, kafelki,
wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212 lub 742-1302

PROFESJONALNE
PRZYGOTOWANIE RESUME,
OFICJALNYCH URZĘDOWYCH
PISM, WYPEŁNIANIE
WSZELKIEGO RODZAJU PODAŃ
I APLIKACJI (np. na pobyt stały)
PO BARDZO PRZYSTĘPNYCH
CENACH.
TEL.: 251-1800
codziennie po godz. 19:30,
w soboty od godz. 10:00-16:00 lub proszę
zostawić wiadomość na maszynie

**WRÓŻENIE
Z KART
925-5990**

JERZY SZEMPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe
na życie, chorobowe, biznesu, świadcze-
nia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

by asset size... **TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250**

Mutual of Omaha Insurance Company
na życie • biznes

UBEZPIECZENIA dla odwiedzających
w razie choroby lub wypadku
plany finansowe zabezpieczające dzieci
plany emerytalne RRSP

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

Halina Baranowska
M.A., A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubez-
pieczenia na życie, zdrowie, plany
emerytalne RRSP, dożywotnie renty,
ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
Suite 625, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

TEL. 740-7463

NEW YORK LIFE
INSURANCE COMPANY
2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

Planowanie finansowe i ubezpieczenia
• LIFE INSURANCE - na życie
• DISABILITY - chorobowe
• MORTGAGE - hipoteczne
• GROUP, BUSINESS - handlowe
• RRSP, ANNUITY - emerytury
• VISITORS - dla odwiedzających
Po bliższe informacje proszę dzwonić
Biuro: 226-6515 Dom: 858-0129

Andrzej
Krysiak

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.

TEL.: 531 - 4647

FAX: 531 - 2396

INSURANCE NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY

WYCIECZKI
ZAPROSZENIA
WIZY

WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -
100 dni TYLKO \$ 135.00
BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

185 Roncesvalles Ave. **TEL.: 588 - 0039**

PROFESSIONAL
RESUME WRITING
Piszę resume i cover letter.
Przygotowuję do interview.
EWA DUBISKA
TEL. 925-8128

**Dr. JOLANTA
JASTRZĘBSKA**
LEKARZ OGÓLNY

• Choroby skóry
• Choroby dzieci
Przyjmuje w poniedziałki
i czwartki w g. 10 - 18,
wtorki, środy, piątki
w g. 10 - 20,
w soboty w g. 9 - 13
(Pierwsza i trzecia sobota
miesiąca gabinet nieczynny)
TEL. 588-7878
2333 Dundas St.W. 404

KLUB TOWARZYSKI POZNAJMY SIĘ

Poland • Canada • USA • Australia
**PRAGNIESZ NOWEJ
ZNAJOMOŚCI, PRZYJAŹNI...
MIŁOŚCI?**

Przyślij zaadresowaną do
siebie kopertę ze znaczkiem,
a dyskretnie otrzymasz
bezpłatne informacje, które
mogą zmienić Twoje życie.
1540 Bloor St.W.,
Suite 100(C)
Toronto, Ont. M6P 1W7

ARNOLD PENK

GOLD MASTER SALESMAN

SALES & LEASING

**10.9% FINANSOWANIE
NA WSZYSTKIE
MODELE SAMOCHODÓW!**

ARNOLD PENK jest przedstawicielem firmy
sprzedającej samochody produkcji GENERAL
MOTORS znajdującej się w tym samym miejscu od
1932 roku.

- Szeroki wybór nowych i używanych samochodów.
- Nowe samochody roczniki 1990/1991 posiadają
gwarancję na wszystko przez 3 lata lub na 80 tys.
km jak również bezpłatną gwarancję antykorozyj-
ną na 6 lat lub 160.000 km.
- Bezpłatna klimatyzacja na niektóre modele.
- Na używane samochody można nabyć roczną lub
dwuletnią gwarancję.

ARNOLD PENK specjalizuje się w sprzedaży i finansowaniu samochodów już od 20 lat. Jest
jednym z najlepszych w Kanadzie w swej dziedzinie. Zwracając się do PENKA możesz liczyć
na pomoc w znalezieniu najlepszego samochodu dla siebie i swojej rodziny.

ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki kupna i finansowania samochodu: załatwiają
na miejscu sprzedaż, pożyczkę i pomoc w znalezieniu taniego ubezpieczenia.

Osobista opieka pana PENKA przez cały okres posiadania samochodu.
ARNOLD PENK został odznaczony przez G.M. jako GOLD SALESMAN. A także jest
znany jako społecznik. Czy jeszcze ktoś może tyle zaoferować? Pamiętaj! Zakup samochodu
jest poważną transakcją, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję.

Doświadczenie, wiedza i uczciwość jest podstawą biznesu ARNOLDA PENKA.
Po wszelkie informacje proszę dzwonić **964-3211** lub do domu o każdej porze **770-6595**,
podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto Ont. (przy College St.)

Zbigniew Obrębski
Artysta- fotograf. Współpracownik ECHA
Wykonuje na zamówienie zdjęcia portretowe oraz ślubne
tel (416) 694-3792

5000 ULOTEK \$99
Druk ze składem

500 b.cards \$33
Druk + papier

Master Printing Inc.
2965 dundas St. W. **761 9659**

LOTUS 1-2-3 oraz
Word Perfect
niezbędne w pracy biuro-
wej programy komputero-
we POZNASZ na KURSACH
PROWADZONYCH
PO POLSKU
Adres: Arkadia Training
Centre
1600 Bloor St. West
TEL. 533-8011

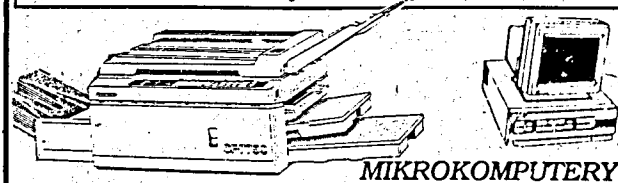
**WRÓŻENIE
Z KART TAROT**
drogą korespondencyjną.
Prześlij \$24.00 Money
Order i wyraźnie napisz
kilkę pytań, swój wiek i
płeć do: **AN'S TAROT
READINGS (g)**
P.O. BOX 1323
NORTH BAY, ONT.
P1B 8K5

TIPS

Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (całą dobę)
FAX 890-6092

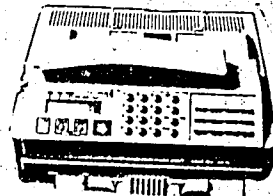
Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej

MIKROKOMPUTERY

KOPIARKI

- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

SHARP FAXY

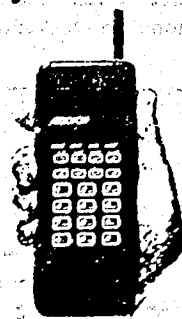
TIPS

Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (całą dobę)
FAX 890-6092

Oferujemy pełny wybór telefonów przenośnych i samochodowych najlepszych światowych firm!

- 5-letnia gwarancja na wybrane modele
- gwarantowane najlepsze ceny i serwis
- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe (Trade in)
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI!

CANTEL APPROVED AGENT

WRÓŻENIE Z KART

Masz problem?
Nie wiesz jak go rozwiązać?
Może pomoże Ci wróżba z kart.
TEL. 925-5990

Anka Czudec
photographer

2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

Lech Prusiński NAJSTARSZE POLONIJNE BIURO POMOCY IMIGRACYJNEJ

W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamiamy wszystkich osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie — niezależnie od ich obecnego statusu — że nasze biuro udziela bezpłatnie porad we wtorki w godzinach 12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

ADWOKACI

MALICKI and MALICKI

Marek S. Malicki

Adwokat

3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250

Załatwia sprawy:

- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy matrymonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki

... przychodzi z pomocą każdemu, kto ma problemy z prawem karnym
Auto - 580-6445

adwokat

KRZYSZTOF PREOBRĄŻENSKI

dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:

99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

FIRMA ADWOKACKA

MICHAEL CZUMA ASSOCIATES

Oferuje doświadczenie i efektywną pomoc w sprawach KARNYCH

- Prowadzenia samochodu w stanie nietrzeźwym (impaired driving)
- Napaści (assaults) • Kradzież (theft)
- oraz we wszelkich sprawach podlegających kodeksowi karnemu, włączając sprawy sądowe i apelacje na wszystkich szczeblach sądownictwa

Mec. Michał Czuma, L.L.B.

599 - 5799

481 University Ave., Suite 502
Toronto, Ontario M5G 2E9

UWAGA POLSCY IMIGRANCY!

OSOBY ZAINTERESOWANE NAUKĄ JĘZYKA ANGIELSKIEGO, KTÓRE NIE MOGĄ KORZYSTAĆ Z OBECNIE ISTNIEJĄCYCH KURSÓW

Ośrodek Pomocy Polskim Imigrantom w kooperacji z Ministerstwem Imigracji i wydziałami Oświaty organizuje dodatkowe kursy języka angielskiego (English as a second Language) z opieką nad dziećmi poniżej lat 5. Utworzone też będą osobne klasy dla osób starszych z programem dostosowanym do ich potrzeb. Lokalizacje i godziny będą podane po zarejestrowaniu się telefonicznie lub osobiście w Ośrodku, 206 Beverley Str., Toronto, tel. 979-2017, 979-8756 w godz. 10:00 - 4:00 od pon. do czwartku. Możliwość subsydiowania kosztów przejazdu.

J.GASZYŃSKA, dyrektor

DR. M.J. CELIŃSKI

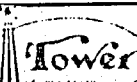
Registered Psychologist

Usługi w języku polskim.

Badania powypadkowe dla sądu (urazy głowy, zaburzenia emocjonalne, psychoterapia rodzinna i indywidualna, bóle głowy i zaburzenia psychosomatyczne, terapia relaksująca i hipnoza (fobie, leczenie odwykowe palaczy i osób z nadwagą)
Badania inteligencji dzieci i dorosłych

TEL. 226-6397

344 Sheppard Ave. East. Willowdale, Ont. M2N 3B4

METRO TORONTO

Sprzedaż - kupno - wynajem domów, interesów i apartamentów.

Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych

Kamil

KOWALCZYK

TEL. biuro: 536-5000, dom: 247-2658

- Cawthra Rd./Queensway - 4-sypialniowy, bardzo duży "semi backsplit", \$30 tys. wpłaty.
- Mississauga - 3-sypialniowy "free hold townhouse", zredukowana cena do \$199,000.
- Hamburger Restaurant - znakomity punkt biznesowy, cena tylko \$119,000.
- Dixie Rd./Rathburn - 5-letni, wolno stojący dom z 3-syp. apart. Tylko \$255,000.
- Roncesvalles Ave. - "POWER OF SALE" 3 apart. dom do kapitalnego remontu, niska wpłata.
- Eglinton/Scarlett Rd. - 3-sypialniowe Condominium, wymagane \$20 tys. wpłaty.

City of Toronto

Uwaga płacący podatki od nieruchomości w Toronto

Do tej pory zapewne wszyscy otrzymali częściowy rachunek za tegoroczny podatek od nieruchomości (1991 Interim Tax Bill). Ktokolwiek go nie otrzymał, powinien skontaktować się telefonicznie (nr 392-7115) lub listownie z Tax Collector (City Hall, Toronto M5H 2N2), lub też zgłosić się osobiście jak najszybciej do Tax Information Counter, Main Floor, City Hall.

Nieotrzymanie rachunku nie zwalnia z obowiązku płacenia podatku. Oto terminy płacenia czterech kolejnych rat podatku za 1991 rok: 15 lutego, 15 marca, 15 kwietnia i 9 maja br. Raty te reprezentują częściową płatność za 1991 rok, liczoną w oparciu o dane z połowy roku ubiegłego. W maju wszyscy otrzymają rachunki za pozostałą część roku 1991, płatne także w 4 następnych ratach.

G. H. Clarke
City Treasurer

\$ KORPORACJE

\$ PROFESJONALIŚCI

\$ OSOBY INDYWIDUALNE

26 GLENADEN AVE. EAST, TORONTO, ONT. M8Y 2L3

\$ Skorzystaj z wypróbowanych wieloletnich strategii odpisów podatkowych

\$ Zaoszczędź setki dolarów dzięki naszym mało znanym technikom planowania podatkowego

\$ Nie trać czasu na zapoznanie się z przewodnikiem Urzędu Podatkowego, który nie ujmuje wielu dozwolonych odpisów

Zdaj się na fachowe i dyskretne usługi firmy
Piotra Chwalisza

CHWALIŚZ TAX
& BUSINESS CONSULTING INC.

\$ Stosujemy przepisy prawa podatkowego na korzyść Klienta!

\$ NIE ZWLEKAJ - ZADZWOŃ DZISIAJ!

TEL. (416) 233 - 2804 FAX: (416) 233 - 3583

\$ PROWADZENIE KSIĄG

\$ PRZYGOTOWYWANIE SPRAWOZDAŃ

INCOME TAX CONSULTANT

Członek Kanadyjskiej Federacji Konsultantów Podatkowych

CZESŁAW KĘPA

1768 Pagehurst Ave.
Mississauga, Ont.
TEL. 238-0447

Prowadzi jedną z najdłuższych istniejących w Ontario i najsprawniej działających polskich firm konsultacji podatkowych. Dokonujemy usług w zakresie: sporządzania zeznań podatkowych i księgowości, odwołań do Ministerstwa Finansów, listów i sprawozdań finansowych, otwierania, kupowania i sprzedaży biznesów, całoroczne konsultacje z prawa podatkowego.

	Burnhamthorpe Rd.E.	Pagehurst Ave.
Dixie Rd.		1768
Havenwood Dr.		
Fleekgate Dr.		

BLOOR NATUROPATHIC CLINIC

Leczenie środkami naturalnymi:

zioła, akupunktura, homeopatia, hydroterapia, komputerowa analiza diety

Lidia Dobosz, M.D.(P), N.D.

Halina Sroczyńska, M.D.(P), N.D.

1595 Bloor St.W.,
Toronto, Ontario M6P 1A6
TEL. 534-0050

DR. TERESA MIRECKA

DERMATOLOG Z POLSKI

Uprzejmie informuje o otwarciu gabinetu
kosmetyki leczniczej i elektrolizy
w Mississauga

2155 Cawthra Rd. (pomiędzy Queensway i Q.E.W.)
TEL. 949-8461

DESKTOP PUBLISHING

Specjalista/Konsultant projektuje i wykonuje przy zastosowaniu wysokiej klasy technologii laserowej:

■ ULOTKI REKLAMOWE ■ GAZETY ■ RAPORTY
■ ZESTAWY PROMOCYJNE ■ BROSZURY ■ FORMY
■ KATALOGI ■ Publikacje z LOTUS i Dbase

Udziela porad w zakresie elektronicznych publikacji

Andrew Janikowski TEL. (416) 455-2088
FAX

**KINGSWAY
MEAT
PRODUCTS**
&
DELICATESSEN
LTD.

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych polskich rzeźników według tradycyjnych polskich receptur

CENY KONKURENCYJNE

Wszystko na temat emigracji do Kanady w książce
Janusza Zalewskiego

JAK EMIGROWAĆ DO KANADY?

- wszystkie, uaktualnione sposoby pozostania w Kanadzie;
- rodzaje wiz i kategorie kandydatów;
- system punktowy i listy zawodów preferowanych;
- tymczasowe zezwolenie o pracę i naukę;
- jak zostać obywatelem Kanady

Stron 152, cena \$13.50 plus \$1.50 porto

Universal Publishing Company

P.O.BOX 1916, EDMONTON, ALBERTA T5J 2C3

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

**HENRY
A. RASTON**

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022
1600 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A7

Żle sypiasz, masz bóle głowy,
może Twoje mieszkanie jest w strefie działania
tzw. żył wodnych?
USŁUGI RADIESTEZYJNE, ZABEZPIECZANIE MIESZKAŃ
PRZED SZKODLIWYM PROMIENIOWANIEM
TEL. 925-5990

Polska księgarnia
ARKADIA

oferuje książki, kasety do nauki angielskiego, czytelną czasopism oraz wypożyczalnię polskich filmów video
• Prowadzimy sprzedaż wysyłkową •
1600 Bloor St.W.
Toronto, M6P 1A7
TEL. 533-8011

Ogłoszenia drobne

ciąg dalszy

TOKARZ w drewnie, producent mebli kuchennych, malarz, taping, z wykształcenia pedagog, poszukuje pracy. TEL. 252-8453

165-167 POMALUJEMY dom, mieszkanie, tapetujemy na pewno tanio, sprawnie i czysto. TEL. 234-2155 Mietek

165-167 STARSZA, solidna osoba zaopiekuje się dziećmi, zadba o mieszkanie. TEL. 438-3118 proszę Janinę

165-167 SZYJE odzież męską i damską oraz robię różnego rodzaju przeróbki, SIN, oczekuję propozycji. TEL. 625-6797

165-167 POSZUKUJĘ pracy. TEL. 624-3194

165-167 POSIADAM SIN, prawo jazdy, podstawowy angielski, podejmę każdą pracę na part-time. TEL. 604-1019 Jarek

165-167 PRZYJME pracę chłupniczą. TEL. 614-8948

165-167 TECHNIK mechanik maszyn przemysłowych i utrzymania ruchu poszukuje pracy w zawodzie lub innej. TEL. 736-4394 Karol

165-167 ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, Mississauga, Hurontario i Dundas. TEL. 949-8505

165-167 ODPOWIEDZIALNY, z kanadyjskim doświadczeniem, przyjmie pracę przy malowaniu, plastowaniu. TEL. 232-9501 Edward

165-167 POLKA, SIN, podstawowa znajomość angielskiego, poszukuje jakiegokolwiek pracy. TEL. 748-2509 po g. 18

165-167 MŁODA, solidna, odpowiedzialna, szuka pracy, najchętniej przy sprzątaniu, także w weekendy. TEL. 271-0935 Małgorzata

165-167 ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, Okolice Keele - Sheppard. TEL. 635-5030 Barbara

165-167 TECHNIK geodeta, kreślacz, poszukuje pracy. TEL. 635-5030 Barbara

165-167 KOBIETA, lat 35, SIN, poszukuje jakiegokolwiek zatrudnienia. TEL. 252-7777

165-167 OPERATOR maszyn szuka pracy. TEL. 438-3118 Darek

165-167 ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem powyżej 2 lat u siebie w domu, Okolice Royal York i Evans. TEL. 255-4219

165-167 MEZCZYZNA pilnie poszukuje pracy. TEL. 920-5085 lub 238-0654

165-167 POSZUKUJĘ pracy. TEL. 238-4028 Elżbieta

165-167 ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w swoim mieszkaniu, okolice High Park. TEL. 604-4210

165-167 TRZECH młodych ludzi poszukuje pracy. TEL. 256-4203 Marek

165-167 MŁODY mechanik samochodowy z Polski poszukuje pracy w budownictwie lub innej. TEL. 441-0381 Zbyszek

165-167 MEZCZYZNA poszukuje pracy - najchętniej stolarnię. TEL. 624-3194

165-167 TECHNIK weterynarii z dużym doświadczeniem podejmie pracę. TEL. 650-5454

164-166 MŁODY, uczelny poszukuje pracy w budownictwie lub każdej innej. Posiadam prawo jazdy. Znam podstawowy angielski. Piotr. TEL. 604-0152 wieczorem

164-166 28-LETNI technik mechanik, pracownik, poszukuje pracy w niepelnym wymiarze godzin. TEL. 534-5196

165-167 PODEJME pracę w ciągu całego tygodnia, najchętniej sprzątanie. TEL. 539-0306

165-167 STOLARZ meblowy podejmie pracę. SIN. TEL. 604-0242

165-167 RATOWNIK wodny poszukuje pracy. TEL. 421-0628

165-167 MŁODY chłopak poszukuje pracy, najchętniej na noc. TEL. 271-4250

165-167 POLKA w średnim wieku zaopiekuje się dzieckiem w swoim domu. Okolice Truscott na Mississauga. Chętnie posprząta w godzinach popołudniowych bądź w weekend. Zaopiekuję się dzieckiem w nocy. TEL. 855-3687

165-167 MALARZ z kanadyjskim doświadczeniem poszukuje pracy. TEL. 275-2657

164-166 POSPRZĄTAM solidnie dom lub mieszkanie w każdy piątek. Posiadam doświadczenie. Proszę dzwonić w godzinach 6-8 wiecz. Elżbieta TEL. 761-9850

164-166 NAUCZYCIELKA z Polski, lat 35, przebywająca w Kanadzie na stałe, poszukuje pracy przy opiece nad dziećmi lub starszymi osobami z zamieszkaniem. TEL. 252-7777 Hanna

164-166 ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem po wyjściu 3 lat u siebie w domu. Okolice Royal York/Evans. TEL. 255-4219

164-166 MŁODY, z doświadczeniem przy cyklinowaniu podłóg poszukuje pracy. SIN, samochód, zna angielski. TEL. 761-9755

164-166 KOBIETA poszukuje pracy na weekendy. Guelph, Ont. TEL. 836-8357

164-166 PODEJME każdą pracę chłupniczą. Guelph, Ont. TEL. 836-8357

164-166 SANITARIUSZ lat 45 zaopiekuje się starszym panem, umie prowadzić kuchnię i dom. TEL. 368-7106

164-166 MEZCZYZNA, z prawem jazdy, z samochodem, posiadający doświadczenie w pracach budowlanych, podejmie każdą pracę. TEL. 615-9164 Zbyszek

164-166 MEZCZYZNA i kobieta poszukują pracy w jakimkolwiek zawodzie, pobyty stały, pozwolenie na pracę. TEL. 233-2791

165-167 PIEKARZ z kanadyjskim doświadczeniem poszukuje pracy. Mirek TEL. 760-0818

165-167 POSIADAM SIN, samochód i maszynę do cyklinowania. Oczekuję propozycji. TEL. 338-1881

165-167 JEDNA lub dwie młode kobiety podejmą jakiegokolwiek pracę w Windsor lub okolicach. TEL. (519) 971-8229

165-167 MALARZ - 2 lata doświadczenia w Kanadzie, prawo jazdy szuka jakiegokolwiek pracy. TEL. 661-6838 Zbyszek

165-167 MŁODA, solidna i odpowiedzialna kobieta posiadająca SIN poszukuje pracy. TEL. 271-0935 Urszula

165-166 STARSZA nauczycielka z Polski, niepaląca, zaopiekuje się dziećmi i domem. TEL. 253-0663

PACZKI do POLSKI

- Można dowolnie zestawiać skład paczki.
- Dostawa bezpośrednio do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kilogramów.
- Ceny w dolarach kanadyjskich.
- Czas dostawy - około 14 dni od daty otrzymania zamówienia

Nazwa towaru Jednostka Ilość C\$ Razem

Pomarańcze.....	1 kg	 @ 2.90 =	
Cytryny.....	1 kg	 @ 2.90 =	
Grejpfruty.....	1 kg	 @ 2.90 =	
Banany.....	1 kg	 @ 3.40 =	
Mandarynki *.....	1 kg	 @ 3.40 =	
Ananas.....	1 szt.	 @ 2.90 =	
Orzech kokosowy.....	1 szt.	 @ 2.90 =	
Kiwi.....	1 szt.	 @ 0.80 =	
Czekolada orzechowa	100 g	 @ 1.30 =	
Czekolada mleczna.....	100 g	 @ 1.30 =	
Czekolada gorzka.....	100 g	 @ 1.30 =	
Guma do żucia 20szt	125 g	 @ 1.80 =	
Chalwa.....	1 kg	 @ 11.20 =	
Miód - Dziki Kwiat.....	500 g	 @ 2.40 =	
Kawa ziarnista.....	250 g	 @ 4.00 =	
Kawa Nescafe.....	100 g	 @ 4.40 =	
Herbata sypka.....	250 g	 @ 4.80 =	
Herbata ekspresowa	100 szt.	 @ 4.80 =	
Czekolada w proszku	800 g	 @ 6.40 =	
Rodzynki.....	250 g	 @ 1.60 =	
Figi.....	200 g	 @ 2.20 =	
Migdały.....	200 g	 @ 2.20 =	
Wiórki kokosowe.....	200 g	 @ 2.20 =	
Pasta "Nutella".....	450 g	 @ 3.20 =	
Kabanosy.....	1 kg	 @ 12.00 =	
Poledwica wędzona.....	1 kg	 @ 14.00 =	
Baleron.....	1 kg	 @ 12.00 =	
Szynka w puszcze.....	454 g	 @ 4.80 =	
Szynka mielona.....	340 g	 @ 2.60 =	
Dostawa do domu i ubezpieczenie		C\$ 5.50	
Zalaczam: ... Czek ... Money Order Total C\$.....			

* Od 1 czerwca do 30 września mandarynki nie wysyłamy.

Nadawca:

Adres:

.....

Odbiorca:

Adres:

.....

EuroPak International®

1547 Merivale Road, Merivale Depot, Box 5554
Ottawa, Ontario K2C 3M1 Tel.: (613) 722 2767

MŁODA, solidna i odpowiedzialna kobieta posiadająca SIN poszukuje pracy. TEL. 271-0935 Urszula

KOBIETA do prac domowych potrzebna od 7 rano na 2-3 godziny od poniedziałku do piątku. Mississauga, Dixie & Bloor. TEL. 625-5285 po godz. 16

STARSZA nauczycielka z Polski, niepaląca, zaopiekuje się dziećmi i domem. TEL. 253-0663

165-167 ECHO

OSOBA do marketingu potrzebna. Konieczna dobra znajomość angielskiego. Teresa. TEL. 455-2088

166-168
POSZUKUJĘ ludzi myślących o swojej przyszłości i ich dzieci, praca dla małżeństwa na dorobku, będących od niedawna w Kanadzie - w marketingu. Informacja Waldek. TEL. 650-5492

166-168
FIRMA remontowo-budowlana poszukuje pracowników i subkontraktorów. Wiadomość na maszynie. TEL. 455-4554

166-168
POTRZEBNA pomoc do biura księgowego, umiejętność szybkiego posługiwania się komputerem i angielskiego niezbędna. Kursy podatkowe i księgowania przydatne. TEL. 233-3563 od godz. 9-5

166-168
ELEKTRONIK do pomocy potrzebny. TEL. 784-6350

166-168
DOBRY i doświadczony rzemieślnik Polski potrzebny na pełny etat. TEL. 238-3009 po godz. 21

166-168
SZEROKIE możliwości dla ludzi serio myślących o zabezpieczeniu finansowym i o swojej przyszłości. Informacje na ten temat otrzymasz po przesłaniu koperty z własnym adresem, nr telefonu i znakiem pocztowym. 1343 # 210 Harrisonst, Victoria, B.C. V8S 3R9

166-168
POSZUKUJĘ ludzi chcących zarobić, angielski przydatny, ale niekonieczny. Zapewniamy bezpłatne wykształcenie. TEL. 890-9984 Krzysztof

166-168
POTRZEBNI do udziału w grupie biznesowej. Dzielny dopływ gotówki, bez limitu. Cookies and Cakes, SIN, angielski, energia. Tylko poważne propozycje. TEL. (416) 962-0078 lub 748-7900 Romek

166-168
ŚWIETNY biznes full i part time z codziennym dopływem gotówki. Nieograniczone możliwości zarobku. TEL. (416) 962-8554 lub 748-7900

166-168
PRACA chłupnicza. Wyjść zwrócić kopertę ze znaczkiem. Polbram Publisher, 187 Church St. E. # 401, Brampton, Ont. L6Y 1H4.

166-168
NOWA w Kanadzie o zasięgu międzynarodowym firma zatrudni konsultantów wysokiej jakości produktów dla zdrowia i urody. Oferuje trening oraz bardzo korzystne warunki pracy. TEL. 277-5395 codziennie od 9-15. Ewa

166-168
POTRZEBNA niania dla chłopca 3 1/2 lat, z zamieszkaniem na miejscu, Mississauga. TEL. 828-4672

166-168
POTRZEBNA opiekunka dla dziecka z zamieszkaniem na 5 dni w tygodniu. TEL. 633-0037

166-168
POTRZEBUJEMY dochodzącą panią do opieki nad 2 małymi dziećmi i lekkich prac domowych. 2 - 3 dni w tygodniu, Scarborough. Okolica St. Claire i Kingston Rd. TEL. 265-0764

166-168
POTRZEBNA opiekunka do czwórki dzieci w wieku 15, 13, 6 i 4 lata. Gotowanie, sprzątanie. Musi znać angielski. Broadview i Gerrard. TEL. 881-0668 wieczorem

166-168
POTRZEBNA niepaląca pani do opieki nad dzieckiem i pracy domowej. Okolica Bloor i Dixie. TEL. 625-6175

166-168
UCZCIWA, obowiązkowa pani w średnim wieku, z SIN, zaopiekuje się starszą osobą, dziećmi, sprzątanie, bez zamieszkania. Dobrze gotuje i wypiekam. TEL. 538-1747 Zofia

WSZYSTKIE DROBNE OGŁOSZENIA

dotyczące pracy, mieszkań i sprzedaży są bezpłatne.

Przyjmujemy je do wtorku, do g. 5 po poł.

Proszę dzwonić 747 - 6034 i zostawić dokładną treść ogłoszenia na maszynie, powtórzyć nr telefonu

DONUT SHOP w centrum Brampton pilnie poszukuje dwóch pań w celu zatrudnienia. Jedną na pełny etat na nocną zmianę od godz. 23-7 rano - 5 dni w tygodniu, drugą na part time 3 razy w tygodniu od 7 do 12. Proszę dzwonić przed południem 454-4220 prosić Rula lub George'a

166-168
JAK PŁAĆC mniej za ubezpieczenie samochodu, jak legalnie ukryć rzeczywiste dochody, jak uzyskać karty kredytowe, jak odkupić biznes bez gotówki? Odpowiedź: (807) 577-3675

166-168
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, ilość godzin i czas dowolny. Okolice Finch i Steeles. TEL. 633-2529

166-168
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, okolica Royal York i Evans. TEL. 255-4219

166-168
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, Dufferin i Eglinton. TEL. 789-4239

166-168
MŁODY elektryk, mający doświadczenie w różnych dziedzinach poszukuje pracy. TEL. 663-3563

166-168
PRACOWITY mężczyzna podejmie pracę w Brampton. TEL. 452-8968

166-168
ELEKTRYK-elektronik, SIN, samochód, poszukuje pracy z zamieszkaniem lub innej. TEL. 438-2273 Włodek

166-168
INŻYNIER elektronik z dobrym angielskim poszukuje pracy. Może być part time. TEL. 629-8842 Artur

166-168
SZUKAM pracy na weekendy, posiadam SIN, auto, znam podstawowy angielski. TEL. 631-0368

166-168
POSZUKUJĘ jakiegokolwiek pracy. TEL. 736-4394 Karol

166-168
MŁODY mężczyzna poszukuje pracy. Posiada SIN. TEL. 763-5926

166-168
MECHANIK precyzyjny z wieloletnią praktyką na szlifierkach, tokarkach i frezarkach oczekuje propozycji pracy. TEL. 629-2489

166-168
DOŚWIADCZONY instalator sidingu poszukuje pracy. Posiada SIN i narzędzia. TEL. 747-1345

166-168
SPAWACZ elektryczny z kilkuletnią praktyką w wykonywaniu spoiwa wysokoprężnych, zbiorników ciśnieniowych, konstrukcji nośnych, z umiejętności montażu, cięcia palnikiem, itp. podejmie pracę. TEL. 537-9103

166-168
MŁODA, doświadczona fryzjerka z dyplomem mistrzowskim wykona usługi u siebie w domu lub w domu klienta. Modne strzyżenie, trwałe odmalowanie, pasemka. TEL. 277-5876

166-168
MŁODY, posiadający SIN i samochód, znający angielski, szuka pracy. TEL. 229-1510 Bogdan

166-168
PANI w średnim wieku zaopiekuje się dziećmi w weekendy. Mississauga. TEL. 507-1827

PANI w średnim wieku, solidna, uczciwa, pracowita, niepaląca, lubiąca dzieci podejmie każdą pracę. TEL. 255-3529, 251-0769

166-168
DWÓCH młodych mężczyzn szuka pracy. TEL. 287-3250, 284-2545

166-168
WYKONUJĘ szyldy, reklamy, napisy. TEL. 238-0844

166-168
MŁODA kobieta podejmie każdą pracę. TEL. 351-8188 Danuta

166-168
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, Park Lawn/Berry Rd. TEL. 234-2842

166-168
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, Mississauga, Clarkson, blisko stacji GO. TEL. 855-7415

166-168
ELEKTRYK, kelner, 24 lata, SIN, angielski, francuski, poszukuje pracy. TEL. 822-4866 prosić Dąbskiego

166-168
POSIADAM SIN, podejmę pracę w sklepie lub inną. Marta - 757-5828

166-168
"TRUCK-mechanic" z długoletnim doświadczeniem poszukuje pracy. TEL. 252-8590 Sławek

166-168
POSZUKUJĘ pracy na dzień lub noc. TEL. 447-9684 Kasia

166-168
MŁODY, nie bojący się żadnej pracy, mechanik samochodowy z Polski, podejmie się każdej pracy. Najchętniej na budowie. TEL. 441-0381 Zbyszek

166-168
30-LETNI energiczny mężczyzna z podstawowym angielskim poszukuje pracy. Marek. TEL. 532-3082

166-168
RENOWACJE piwnic. Własny sprzęt i samochód. TEL. 421-0628 Józef

166-168
DWÓCH doświadczonych malarzy z samochodem i narzędziami szuka pracy. TEL. 766-9879 Włodek

166-168
DOŚWIADCZONY masażysta-terapeuta oferuje zabiegi lecznicze w zakresie kregosłupa, stanów pourazowych i pooperacyjnych dla dzieci i dorosłych. TEL. 614-6041, 249-9828

166-168
MŁODY elektryk szuka jakiegokolwiek zajęcia. Marek. TEL. 651-5095

166-168
POSZUKUJĘ jakiegokolwiek pracy. Antek. TEL. 497-4899

166-168
POLKA w średnim wieku ekspresowo zaopiekuje się dziećmi, posprząta w czasie weekendu lub nocy. TEL. 855-3687

166-168
ZAOPIEKUJĘ się dziećmi u siebie w domu. Bardzo dobre warunki, okolica Roncesvalles/Queen. TEL. 531-3778

166-168
KOBIETA w średnim wieku, doświadczona podejmie pracę - sprzątanie lub opiekę nad dziećmi. TEL. 252-9924

166-168
MŁODY, posiadający SIN i samochód, znający angielski, szuka pracy. Prawo jazdy kat. G. TEL. 782-6112

166-168
PIELĘGNIARKA z Polski zaopiekuje się starszą osobą lub dziećmi z zamieszkaniem. St. Catherine's, Ula. TEL. 935-1782

POTRZEBNA dochodząca pani do półtorarocznego chłopca, w okolicy High Park. TEL. 782-2184 po godz. 18

164-166
JEŚLI masz trochę wolnego czasu możesz go spżytkować na rozwinięcie własnego biznesu w Network marketing. Nie ma sprzedaży detalicznej. Odpisy od podatku, bez ryzyka. Angielski bardzo przydatny. Zadzwoń i zostaw wiadomość. TEL. 510-0122 Wiesiek

164-166
SZUKASZ dodatkowym dochodów? Chcesz zamienić swój wolny czas na pieniądze? Zdobądź zabezpieczenie finansowe? Po bezpłatną informację przyklej zaadresowaną kopertę ze znaczkiem na adres: 1343 Harrison Street # 210, Victoria, B.C. V8E 3R9

164-166
POSZUKUJĘ energicznych i inteligentnych ludzi pragnących w niedługim czasie osiągnąć finansową niezależność. Zadzwoń i umów się na rozmowę. TEL. 890-9984 Krzysztof

164-166
POSZUKUJEMY ludzi do pracy. Doświadczenie i język angielski niekonieczne, zapewniamy bezpłatne przeszkolenie. TEL. 614-8091

164-166
MARKETING bazujący na katalogach. Nieograniczone potencjalne dochody, żadnej sprzedaży, inwestycji. Angielski niekonieczny. Dowolny czas pracy, niepowtarzalna szansa na finansową niezależność. TEL. 251-8277

164-166
POSZUKUJĘ wspólnika do nowo otwartego motelu, 30 km od Warszawy, trasa E-8 Berlin-Warszawa. Może być współpraca lub nie. Intratny biznes, dobra lokata. Szczegóły - TEL. (613) 737-0547 Adam

164-166
RODZINA składająca się z 4 osób - kucharz, hotelarz, poprowadzi motel /hotel w Kanadzie. TEL. (613) 737-0547

164-166
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, współtowarzyszem zabaw mojego synka. Okolice Dundas i Hurontario. TEL. 949-9918 lub wiadomość na maszynie

164-166
MŁODA, energiczna dziewczyna poszukuje pracy. TEL. 247-4123

164-166
POSZUKUJĘ pracy. Najchętniej sprzątanie. Posiadam doświadczenie kanadyjskie. Może być przez cały tydzień. TEL. 503-3997 Iwona

164-166
PODEJMIĘ pracę na farmie z zamieszkaniem. Bolesław. TEL. 752-8756 po godz. 8 wieczorem

164-166
MEŻCZYŹNI, z kanadyjskim doświadczeniem podejmą pracę przy zewnętrznych i wewnętrznych remontach domów. TEL. 267-6282

164-166
ŚLUSARZ, spawacz rur, posiadający uprawnienia kanadyjskie i SIN oraz dobrze spawający Migiem poszukuje pracy. TEL. 438-1485

164-166
ODPOWIEDZIALNA kobieta w średnim wieku zaopiekuje się dziećmi, Mississauga-Port Credit. TEL. 891-2519

164-166
MŁODA, energiczna dziewczyna poszukuje pracy. Znajomość angielskiego, doświadczenie w pracy w dużym sklepie i biurze. Prosić Ewitę. TEL. 1-416-853-3822

164-166
POTRZEBNA opiekunka do dziecka. TEL. 665-1362

164-166
OCZEKUJEMY na pobyt stały. Poszukujemy jakiegokolwiek pracy. Franek i Barbara. TEL. 683-6334

Inne ogłoszenia

drobne znalezienie

Państwo na str. 45

165-167
LUZIE znający IBM - personal computer, software, poszukiwani do udzielania po angielsku telefonicznych porad. Bruno Tetrucel Retech, TEL. 927-1010

165-167
CZY chcesz mieć satysfakcję ze swojej pracy i być niezależnym finansowo. Jeżeli tak, mam dla Ciebie propozycję podjęcia pracy w marketingu. TEL. (416) 508-0812

165-167
WYKORZYSTAJ swoją szansę na niezależność materialną, pracując dla siebie w domu. Catalog Shopping, bez sprzedaży oraz inwestycji, angielski niewymagany. TEL. 796-0699 Krzysztof

165-167
JEŻELI lubisz handel w podróży - zadzwoń. TEL. 615-9949 Andy

165-167
POSZUKUJĘ ludzi chcących zarobić, język angielski przydatny, ale niekonieczny, zapewniam bezpłatne przeszkolenie. TEL. 890-9984 Krzysztof

165-167
PRACA chłupnicza, doświadczenie niepotrzebne, nie ma znaczenia, gdzie mieszkać. Po informację wyślij zaadresowaną kopertę ze znaczkiem na adres: Lesdar Marketing, P.O. Box 47530, Centre Mall, Hamilton, Ont. L8H 787

165-167
POTRZEBNA opiekunka do 5-letniej dziewczynki na pół etatu (godz. poł.) w okolicy stacji Finch. TEL. 229-0837

165-167
POTRZEBNA dochodząca opiekunka do 9-miesięcznej dziewczynki, okoliczności Bloor St. W. i Prince Edward South. TEL. 233-3563

165-167
POTRZEBNA pani w starszym wieku z zamieszkaniem od 15 lutego do dziecka, pracy domowej i gotowania. Polska rodzina. TEL. 769-9630 po godz. 18

165-167
OPIEKUNKA do dziecka - udowodnienie do przedszkola, ugotowanie obiadu, lekkie prace domowe, z zamieszkaniem na miejscu. TEL. 567-4511 po godz. 19

165-167
PANI, z półtoraroczną córeczką pozna rzetelnego, milego pana 35-45 lat w celu matrymonialnym. Oferty proszę kierować na adres redakcji. Samotna.

165-167
UMEBLOWANY pokój na piętrze, słoneczny, osobne wejście. Używalność kuchni, łazienki, balkonów, dobra komunikacja, spokojna okolica. Royal York/Evans. TEL. 255-4219

165-167
MIESZKANIE do wynajęcia, pokój z kuchnią, Bathurst-Sheppard, \$250 - dla samotnego mężczyzny, aktualne od 1 lutego. TEL. 633-5237

165-167
UMEBLOWANY pokój do wynajęcia w bardzo ładnym kondominium. Mississauga, Hurontario i Dundas. TEL. 270-0578

165-167
POKÓJ z kuchnią i łazienką do wynajęcia, okolica Dundas W. i Bloor. TEL. 536-6680

165-167
MEŻCZYŻNA do wspólnego apartamentu, Lawrence i Bathurst. TEL. 231-5404

165-167
NOWY, 2-sypialniowy apartament do spółki z mężczyzną od zaraz, tanio. TEL. 289-7029

DUŻY pokój z używalnością kuchni, telefonu, itp. Jane St./Eglinton Ave. TEL. 243-9598

166-168
WYNAJME dwa pokoje (tanio). Lakeshore Blvd. TEL. 251-9782 po g. 21

166-168
DUŻY pokój do wynajęcia. Może być dla 2 osób. Mississauga, okolica Dundas i Hurontario. TEL. 238-5176

166-168
POKÓJ do wynajęcia w 2-sypialniowym apartamencie dla niepalącej dziewczyny. Bathurst/Steeles. Krok do TTC. TEL. 512-1172 wiecz.

166-168
POSZUKUJĘ współlokatorów do wspólnego zamieszkania w apartamencie. TEL. 535-5715

166-168
UMEBLOWANY duży słoneczny pokój, osobne wejście, używalność kuchni, łazienki, balkonów. Dobra komunikacja, okolica Royal York/Evans. TEL. 255-4219

166-168
WYNAJME lub sprzedam w Kozalinie nowy 12-pokojowy dom, 4 łazienki, 3 kondygnacje, blisko plaż i udrówek Bałtyku. TEL. 255-4219

166-168
POKÓJ do wynajęcia, okolica Brimley i Ellesmere, świetna komunikacja, osobne wejście, używalność kuchni i łazienki. Klimatyzacja, kabel TV. TEL. 289-3413

166-168
POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką w świeżo odnowionym basemencie, okolica Jane i Bloor. TEL. 766-9879

166-168
POSZUKUJĘ 1-sypialniowego mieszkania w apartamencie w Etobicoke lub Mississauga. TEL. 503-3815

166-168
MALŻEŃSTWO z dwógiem dziećmi poszukuje 3-sypialniowego mieszkania w budynku apartamentowym. TEL. 535-6353

166-168
ODSTĄPIĘ tani 1-sypialniowy apartament przy Markham Rd. TEL. 439-8292

166-168
POSZUKUJĘ młodą osobę do wspólnego zamieszkania w 1-sypialniowym apartamencie w centrum Mississauga, \$250 miesięcznie. TEL. 848-4038

166-168
ETOBICOKE. Pokój do wynajęcia dla niepalącej mężczyzny z używalnością kuchni i łazienki. TEL. 259-0838

166-168
DUŻY pokój w piwnicy z łazienką, częścią kuchenną, północne Toronto - wynajme. TEL. 747-8945

166-168
POKOJE do wynajęcia w okolicy Roncesvalles/Queen. TEL. 531-3778

166-168
DLA samotnych pań i panów wynajmę 1-sypialniowe mieszkanie w basemencie (dom) za dogodną cenę, osobne wejście, w Brampton, 5 Guest St. (przy Hwy 10), przystanek autobusowy na miejscu. Telefonować proszę (519) 749-0908 Kitchener.

166-168
SAMODZIELNY pokój dla 1 lub 2 osób, blisko komunikacji, Scarlett Rd./Eglinton Ave. TEL. 243-9598

166-168
DO WYNAJĘCIA tanie mieszkanie w dużym bloku. Trzeba osobliście zabrać się za superintendenta. 2940 Jane St.

166-168
POSZUKUJĘ 1- bądź 2-sypialniowe mieszkanie, okolica Sunnybrook. TEL. 663-7996

166-168
POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolice Jane i Bloor. TEL. 766-9879

DO WYNAJĘCIA umeblowany duży, słoneczny pokój, osobne wejście, używalność kuchni, łazienki i balkonu. Dobry dojazd, spokojna okolica. Royal York i Evans. TEL. 255-4219

165-167
DO WYNAJĘCIA od 1 marca townhouse, Dixie-Tomken, 3-sypialniowy, półtorej łazienki, 5 appliances. Cena \$950 miesięcznie. TEL. 891-0581

165-167
DO WYNAJĘCIA umeblowany pokój dla pana lub pani w nowym domu, cena przystępna, bardzo dobre warunki. Mississauga, okolica Square One. TEL. 890-7955

165-167
DO WYNAJĘCIA umeblowana nowa kawalerka w basemencie. Osobne wejście, kuchnia, łazienka. Od zaraz. Mississauga, blisko Square One. TEL. 898-9535

165-167
Z POWODU wyjazdu sprzedam samochód Hyundai Stellar, 86 rok, w dobrym stanie, pełny automat, radio, magnetofon, stereo, 70 tys. km przebiegu. Możliwość rat. Po godz. 17. TEL. 638-7109

165-167
SPRZEDAM komplet do chrztu dla dziewczynki w wieku 4-8 miesięcy. TEL. 736-7898

165-167
SPRZEDAM szarobiałe futro z norek. TEL. 736-7898

165-167
88 NISSAN, 4 drzwi, automatic, cena \$3650; 85 VOLKSWAGEN, klimatyzacja, 5 biegów, \$3750; 84 HONDA Accord z klimatyzacją, \$2750 i 85 TOYOTA Tercel - \$4400. TEL. 896-3408

165-167
SPRZEDAM samochód Ford Escort, 82, standard, przebieg 106 tys. km, \$1500 lub najlepsza oferta. TEL. 423-9794

165-167
SPRZEDAM bardzo tanie nowe, długie, atrakcyjne futro z norek, modny fason. TEL. 253-1890

165-167
SPRZEDAM kurtkę z futra, przystępna cena, London, Ont. (519) 455-5102

165-167
SPRZEDAM dom jednorodzinny, Murrowany, CO Wodkan, gaz, młeki, 4 pokoje + kuchnia, 2 łazienki oraz 4 pokoje na strychu. Działka 1500 m², wolna hipoteka. Ogród w drzewach. 30 km od W-y. Szczegóły: (613) 737-0547 Adam

165-167
SPRZEDAM duży nowy dom, 10 pokoi, blisko morza, Kozalina. Wiadomość w Toronto. TEL. 255-4219

165-167
SPRZEDAM Hondę-Acord, rok 80, automatic, w bardzo dobrym stanie. Niedrogo. TEL. 275-2857

165-167
KUPIĘ domowy słownik angielsko-polski pod redakcją Stanisławskego. TEL. 569-2135 Wojtek

165-167
SPRZEDAM delikatesy w London z powodu wyjazdu. TEL. (519) 438-1399 wiecz., lub 438-3227

165-167
SPRZEDAM plac 900 m², Warszawa-Włochy. Dzwonić wieczorem 251-0373

165-167
SPRZEDAM nowy, bardzo modny damski komplet skórzany. Wąska spódnica, zbluzowana góra, z miękkiej bardzo dobrej jakości skóry. TEL. 695-0653 po 19, w soboty i niedziele do południa.

165-167
SPRZEDAM TV i sprzęt stereo o wysokich parametrach technicznych produkcji najlepszych firm. Tylko dla znawców. TEL. 762-9511

TRZECH młodych, dyskretnych panów lubiących życie intymne, pozna panie dobrze sytuowane w celu intymnego zadowolenia. TEL. 636-5541, 7 - 8 wiecz.

166-168
UDAJĄCY SIĘ do USA proszeni są o przewiezenie przesyłki do Chicago. Wynagrodzenie na miejscu. TEL. 542-8978 prosić Małgorzatę

166-168
WYNAJME lub sprzedam duży nowy dom w Polsce, w pobliżu Kozalina, blisko morza, ogrzewanie gazowe, telefon w domu, 10 pokoi, 4 łazienki, mogą zamieszkać 3 niezależne rodziny na każdej kondygnacji. TEL. 255-4219 Toronto

165-167
1983 Mercury Lynx, automatyczny, certyfikowany, \$2000; 1984 Chevrolet Cavalier Station Wagon, w dobrym stanie, certyfikowany - \$2950. TEL. 266-7222

165-167
1986 Plymouth Alliance Station Wagon, 73 tys. km, automatic, podgrzewanie silnika i akumulatora, certyfikowany, kolor jasny, \$3890. TEL. 249-9826

165-167
FORD Tempo 1987, 82 tys.

Dokończenie ze str. 29

nicznych, które trwały 30 miesięcy i były prowadzone - jak już wspominałam - w 22 zespołach naukowych przez 200 specjalistów pod kierunkiem 12 profesorów i 6 docentów (programem nie objęto chorób nowotworowych). Badania te potwierdziły tezę o właściwościach pobudzająco-hamujących PTT, jego działalności stabilizującej i wzmagającej procesy regeneracji komórek.

Wydawało się, że przy tak szeroko i dokładnie udokumentowanych wynikach, sprawa dopuszczenia PTT przez Komisję Leków do pierwszej i drugiej fazy badań klinicznych będzie czystą formalnością. Stało się inaczej. Prezydium Komisji Leków w przytłaczającej większości było reprezentowane przez przeciwników preparatu, którzy upierali się przy twierdzeniu, że dotychczasowe badania są niewystarczające i obciążone licznymi błędami, wobec czego nie wolno próbować preparatu na ludziach chorych, bo może im zaszkodzić. Członkowie Komisji Leków, w swym zacietrzewieniu, nie chcieli przyjąć do wiadomości stanu faktycznego. I bez skrupułów podważyli wiarygodność wyników badań przedklinicznych. A po wtóre, operując argumentem, że ryzykowne jest podawanie PTT ludziom chorym, zignorowali fakt, że ten specyfik od wielu lat jest zażywany (nieoficjalnie) przez kilka tysięcy pacjentów.

Komisja Leków zaleciła dalsze badania przedkliniczne na zwierzętach oraz zezwoliła na testowanie PTT wyłącznie na ludziach zdrowych - ochotnikach.

Wobec stanowiska tak irracjonalnego, sprzecznego z logiką faktów preparat został dopuszczony w marcu 1990 r. do badań klinicznych przez Ministerstwo Zdrowia, co zostało ostro oprotowane przez członków Komisji Leków.

Czy podjęciem decyzji o wprowadzeniu PTT do badań klinicznych, udało się ministrowi zdrowia wyciszyć spory wokół tego preparatu na trwałe - wątpię.

By kupić w celach eksperymentalnych preparat należy pisać do prof. Tołpy na adres Wrocław ul. Rozbrat 7 lub skontaktować się telefonicznie z jego pełnomocnikiem doc. Stanisławem Kuklą tel 0114871221415

ST. STANISLAUS - ST. CASIMIR'S POLISH PARISHES

CREDIT UNION LIMITED

ZAPRASZA NA

Wielką Wystawę

MALARSTWA I RZEZBY
ARTYSTYCZNEJ

10

POLSKICH ARTYSTÓW
PREZENTUJE
SWOJE PRACE

RZEZBA - AKWARELA - KOLAŻ
OLEJ - IKONY

LUTY - 1991

PT 22 . . 19:00 - 21:00
SO 23 . . 13:00 - 20:00
NI 24 . . 13:00 - 20:00

W DOLNEJ SALI PRZY

220 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO

STEFAN SZMIDT
JOANNA SZYMAŃSKA
WÓJCIECH STRAHL
ADAM BRYL
TERESA DUCZYŃSKA-GULAK
MARGARZATA SOBCHYK
STANISŁAW TWORZYDŁO
MAREK SIERPIŃSKI
DANUTA STASZEWSKA
ROMAN ORŁÓW

PACZKI DO POLSKI

NO GST
na wysyłki paczek
do Polski i Z.S.R.R

przez
POLIMEX

215 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L6

Tel. [416] 537-7914

7370 Bramalea Rd. Unit 10, Mississauga, Ont.

Tel. [416] 677-4527

POLIMEX! TO NAJSTARSZA WYSPECJALIZOWANA
FIRMA WYSYŁKOWA Z TORONTO.
KORZYSTAJCIE PAŃSTWO Z JEJ USŁUG.

OFERUJEMY SZEROKI WYBÓR KSIĄŻEK, KASET MUZYCZNYCH
ORAZ FILMÓW VIDEO PO POLSKU. KATALOGI WYSYŁAMY NA ŻYCZENIE.

U W A G A MISSISSAUGA I OKOLICE!

NOWY PRZEDSTAWICIEL POLIMEX

ELKA FOOD

197 LAKESHORE Rd. E., Mississauga, Ont.

TEL. 891-2125